

شماره ۱۵۸
۲۱ مهر ۱۴۰۴

رصد اندیشه‌های خارجی

در مجموعه پیش رو به بررسی مطالب منتشر شده توسط اندیشکده ها و نشریات مهم بین المللی پیرامون موضوعات مربوط به جمهوری اسلامی ایران می پردازیم. این مجموعه با رصد روزانه مطالب منتشر شده توسط این منابع، ترجمه، دسته بندی و تحلیل آن ها جمع آوری شده است و شامل محورهای گوناگونی است که در روزهای گذشته اهم مطالب مربوط به کشور را تشکیل می داده اند. هر محور شامل مطالب اصلی منتشر شده در آن موضوع است و هر مطلب علاوه بر ترجمه متن اصلی، محورهای مهم آن، معرفی منبع، معرفی نویسنده و تاریخ انتشار را نیز شامل می شود. در پایان هر محور نظریه تحلیلی کارشناس مرکز رصد نیز با در نظر گرفتن تحولات مربوط به آن محور، خط رسانه ای و اقدامات لازم در خصوص آن آورده شده است. علاوه بر این محورها این مجموعه دارای یک خلاصه مدیریتی است که این خلاصه بازتاب دهنده توضیحی در مورد انتخاب محورها و اهم مطالب ذکر شده در آن ها به صورت مختصر می باشد. در تمامی بخش های مجموعه پیش رو تلاش شده است تا برای کیفیت بهتر اطلاع رسانی و بازتاب دقیق فضای تحلیلی و رسانه ای موجود در منابع بین المللی مطالب بدون هیچ دخل و تصرفی منعکس شوند و تنها در بخش نظریه های پایانی محورها، نظر کارشناسی مرکز رصد نگاشته شده است.

۴	خلاصه مدیریتی
	محور نخست محاسبات واشنگتن و تل آویو؛ از فشار اقتصادی تا سناریوی جنگ مجدد
۶	چگونه مقررات زدایی، کارزار «روز دی اقتصادی» دولت ترامپ علیه ایران را تضعیف می کند؟
۸	منابع مالی حزب الله فراتر از کمک های نقدی ایران است
۱۰	تیم ترامپ پس از وعده دستیابی به نتایج سریع، خود را برای یک جنگ اقتصادی با ایران آماده می کند
۱۲	پس از آنکه ترامپ ظاهراً حمله به ایران پیش از انتخابات میان دوره ای را منتفی دانست، قیمت نفت با ثبات ماند
۱۴	آمریکا، اسرائیل را تحت فشار گذاشت تا به تنهایی به ایران حمله کند
۱۶	ایران در آستانه تصمیم گیری؛ اسرائیل بیرون از اتاق مذاکرات
۱۹	ابتدا جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته ای؛ اکنون تأمین امنیت تنگه هرمز. جنگ کجا پایان می یابد؟
۲۲	سه روز برای حمله به ایران؛ طرح پنتاگون روی میز ترامپ
۲۴	طرح آمریکا برای حمله به ایران ظرف سه روز؛ آیا نوامبر زمان رویارویی خواهد بود؟
۲۶	طرح آمریکا برای وارد کردن ضربه نهایی به ایران؛ آیا زمان حمله مشخص شده است؟
۲۹	از مذاکره تا تشدید تنش؛ سرزشت رویارویی آمریکا و ایران چه خواهد شد؟
۳۱	انتخابات آمریکا و اسرائیل بار دیگر پرونده ایران را به کانون توجه بازگردانده است
۳۳	ایران میان انفجار داخلی و حمله خارجی؛ آیا رویارویی بزرگ نزدیک است؟
۳۵	آیا ترامپ با اظهارات خود، از سرگیری جنگ با ایران پس از انتخابات میان دوره ای را نوید می دهد؟
۳۷	چرا ترامپ می گوید پیش از روز انتخابات به ایران حمله نخواهد کرد؟
۳۹	حملات به نفتکش ها در تنگه هرمز به بالاترین سطح خود در دوران جنگ رسیده است
۴۱	کوه پیک اکس چیست؟ ترامپ می گوید آمریکا «به زودی» تأسیسات هسته ای ایران را هدف قرار خواهد داد
۴۳	ترامپ می گوید پیش از انتخابات میان دوره ای حمله ای به ایران انجام نخواهد شد
۴۶	مجتبی خامنه ای در برابر حملات «خصمانه» سر خم نمی کند
۴۸	جمع بندی

	محور دوم راهبرد بقا و قدرت نمایی تهران؛ ایران در نظم منطقه ای پس آمریکا
۵۰	ایران با وجود عدم دریافت حمایت نظامی، روابط خود با جمهوری خلق چین را عمیق تر خواهد کرد
۵۲	نظریه پیروزی ایران؛ تلاش تهران برای دستیابی به جایگاه یک قدرت بزرگ در خاورمیانه پس آمریکا
۵۴	جنگ بعدی با ایران، همین جنگ کنونی با ایران است
۵۷	برخی از پیروزی آمریکا در جنگ با ایران سخن می گویند؛ اما من چندان مطمئن نیستم
۵۹	آینده ایران را مردم این کشور تعیین خواهند کرد نه گروه های تجزیه طلب
۶۲	ایران در آستانه فروپاشی قرار دارد؛ بزرگ ترین هراس حکومت، آن چیزی است که پس از آن رخ خواهد داد
۶۴	میان دو تنگه؛ جهان نمی تواند در برابر ایران تسلیم شود
۶۶	نفوذ منطقه ای ایران؛ اهرم چانه زنی یا مانعی بر سر راه توافق هسته ای؟
۶۹	آیا ایران در آستانه خروج از پیمان منع گسترش سلاح های هسته ای است؟
۷۲	حملات شورشیان در جنوب شرق ایران افزایش یافته است
۷۴	پس از حادثه پایگاه هوایی فرفورد نیروی هوایی سلطنتی بریتانیا، تهدید ایران علیه بریتانیا تا چه اندازه جدی است؟
۷۷	پس از افزایش خروج نفت از خلیج فارس، ایران تلاش می کند بار دیگر سلطه خود بر کشتیرانی را احیا کند
۸۰	جمع بندی

خلاصه مدیریتی

برآیند گزارش اندیشکده‌ها، نشریات و رسانه‌های خارجی در بازه زمانی ۱۱ الی ۱۳ مهرماه ۱۴۰۵، تصویری از بن‌بست فرسایشی در روابط ایران و آمریکا، همراه با تداوم دیپلماسی و افزایش ظرفیت تشدید نظامی ارائه می‌کند. نقطه مشترک بخش مهمی از این ارزیابی‌ها آن است که واشنگتن هنوز نتوانسته فشار نظامی و اقتصادی را به توافق مطلوب خود تبدیل کند و تهران نیز با دشواری حفظ اهرم‌های بازدارندگی در شرایط افزایش هزینه‌های داخلی مواجه است. در این وضعیت، مسئله اصلی، توان طرفین برای تبدیل ابزارهای فشار به دستاورد سیاسی و جلوگیری از گسترش کنترل‌نشده بحران است.

۱. گره مذاکرات؛ تضمین‌ها و ترتیب اجرای تعهدات. مطالب نقل شده از اسکای نیوز عربی و نیویورکر نشان می‌دهد اختلاف تهران و واشنگتن فراتر از اصل مذاکره، بر تقدم تعهدات و اعتبار توافق متمرکز شده است. ایران خواهان پیوند بازگشایی هرمز با رفع محاصره، کاهش فشار اقتصادی و دریافت تضمین است؛ در مقابل، آمریکا می‌کوشد بازگشایی این گذرگاه و مطالبات هسته‌ای را در اولویت قرار دهد. بی‌اعتمادی به پایداری تعهدات، احتمال توافق سریع را محدود کرده و موجب شده است ادامه تماس‌های دیپلماتیک با آمادگی برای دور تازه درگیری همراه باشد.

۲. تقویت آرایش نظامی آمریکا؛ افزایش امکان حمله، بدون قطعیت تصمیم. گزارش‌های گاردین، الجزیره و تحلیل مرکز سوفان، افزایش حضور نظامی آمریکا را در چارچوب تقویت فشار بر تهران و آماده‌سازی گزینه‌های عملیاتی بررسی می‌کنند. بااین حال، هزینه‌های جنگ، دشواری دستیابی به نتیجه تعیین‌کننده و خطر واکنش منطقه‌ای ایران، محدودیت‌های مهم واشنگتن محسوب می‌شوند. سه مسیر اصلی مطرح در بولتن عبارت‌اند از تداوم رویارویی کم‌شدت و فرسایشی، حملات شدید اما محدود برای تحمیل امتیاز، و توافق مرحله‌ای. صرف افزایش نیروها برای نتیجه‌گیری درباره قطعی بودن یا زمان آغاز حمله کفایت نمی‌کند.

۳. هرمز؛ کاهش اختلال نفتی، همراه با تداوم ناامنی و هزینه. ریسپانسیبل استیت گرفت و نیویورک تایمز تأکید دارند که افزایش انتقال نفت منطقه، معادل عادی شدن کشتیرانی نیست. اتکا به حفاظت نظامی، مسیرهای جایگزین و روش‌های پرهزینه حمل و نقل نشان می‌دهد بازگشت جریان نفت همچنان شکننده است. در تصویر ارائه شده در بولتن، واشنگتن می‌کوشد هم‌زمان صادرات کشورهای منطقه را حفظ و درآمدهای ایران را محدود کند؛ وضعیتی که در صورت تداوم، فشار اقتصادی بر تهران را افزایش می‌دهد. در مقابل، حفظ امنیت این جریان نیز منابع و ظرفیت عملیاتی آمریکا را درگیر نگه می‌دارد.

۴. فشار اقتصادی و انسجام داخلی؛ عوامل تعیین‌کننده در دوام راهبرد ایران. گزارش‌های نیویورک تایمز، کاهش درآمدهای نفتی، افت ارزش پول ملی، محدودیت حمل و نقل و افزایش هزینه تأمین کالا را در پیوند

با اختلافات سیاسی بر سر نحوه پایان جنگ بررسی می‌کنند. اهمیت مدیریتی این روند، احتمال تقویت متقابل فشار معیشتی، نارضایتی اجتماعی و اختلاف در تصمیم‌گیری است. با این حال، تحلیل نیویورکر هشدار می‌دهد که فشار اقتصادی الزاماً به پذیرش شروط آمریکا منجر نمی‌شود؛ زیرا برداشت تصمیم‌گیران ایرانی از تهدید امنیتی و اعتبار تضمین‌ها، در انتخاب میان توافق و ادامه تقابل نقش اساسی دارد.

۵. تغییر نقش شبکه منطقه‌ای ایران و افزایش خطر اتصال جبهه‌ها. مطالب نشنال نیوز و بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها، با رویکردهای متفاوت، از تضعیف کارکرد دفاعی شبکه منطقه‌ای ایران و افزایش اهمیت ظرفیت‌های فشار آن سخن می‌گویند. در این چارچوب، یمن، باب‌المندب و عراق جایگاه برجسته‌تری یافته‌اند. هم‌زمان، گزارش واشنگتن‌پست درباره خروج نیروهای آمریکایی از عراق، امکان تغییر موازنه سیاسی و امنیتی این کشور را مطرح می‌کند. پیامد مشترک این تحولات، افزایش احتمال پیوند خوردن بحران ایران با امنیت خلیج فارس، دریای سرخ و تحولات عراق است؛ هرچند میزان هماهنگی و کنترل تهران بر رفتار گروه‌های همسو در منابع محل اختلاف است.

۶. چین؛ ظرفیت میانجیگری در چارچوب منافع مستقل. ریسپانسیبل استیت‌کرفت، نقش‌آفرینی چین را فرصتی برای شکل‌دهی به توافقی با پشتوانه اقتصادی و سیاسی گسترده‌تر می‌داند. آسیا تایمز و دیلی صباح نیز اهمیت روابط اقتصادی پکن با تهران و رقابت چین و آمریکا را برجسته می‌کنند. حاصل این ارزیابی‌ها آن است که چین هم از تضعیف شدید ایران و هم از اختلال گسترده در انرژی زیان می‌بیند؛ بنابراین، ظرفیت همکاری و میانجیگری آن قابل توجه است، اما نباید با حمایت نامحدود از مواضع ایران یکسان فرض شود.

از منظر تصمیم‌گیری، پیام اصلی بولتن ضرورت پیوند دادن حفظ بازدارندگی، مهار فرسایش اقتصادی، انسجام در تصمیم‌گیری و دیپلماسی مبتنی بر تعهدات متقابل و قابل سنجش است. تداوم وضع موجود برای هر دو طرف هزینه‌زاست، اما توزیع و سرعت انباشت این هزینه‌ها یکسان نیست. برای ایران، معیار موفقیت، حفظ توان دفاعی همراه با کاهش ملموس فشار بر اقتصاد و جلوگیری از گسترش دامنه جنگ خواهد بود.

محور نخست

محاسبات واشنگتن و تل آویو؛ از فشار اقتصادی تا سناریوی جنگ مجدد

چگونه مقررات زدایی، کارزار «روز دی اقتصادی» دولت ترامپ علیه ایران را تضعیف می‌کند؟

تاریخ انتشار: ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۸ مهر ۱۴۰۵)

منبع
مرکز پیشرفت آمریکا

مرکز پیشرفت آمریکا، با نام اختصاری «سی‌ای‌پی» (CAP)، یک اندیشکده آمریکایی مستقر در واشنگتن دی‌سی است که در سال ۲۰۰۳ تأسیس شد. این مرکز در زمینه پژوهش و تدوین پیشنهادها، سیاست‌های دربار سیاست داخلی و خارجی آمریکا، امنیت ملی، اقتصاد، انرژی، تغییرات اقلیمی، مهاجرت، عدالت اجتماعی و روابط بین‌الملل فعالیت می‌کند. مرکز پیشرفت آمریکا رویکردی ترقی‌خواهانه و متمایل به جریان لیبرال آمریکا دارد و تلاش می‌کند از طریق انتشار گزارش‌های پژوهشی، تحلیل‌های کارشناسی و ارائه پیشنهاد به سیاست‌گذاران، بر بحث‌های عمومی و روند تدوین سیاست‌های ایالات متحده تأثیر بگذارد.

نویسنده
اندرو میلر

پژوهشگر ارشد حوزه امنیت ملی و سیاست بین‌الملل مرکز پیشرفت آمریکا

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است دولت دونالد ترامپ پس از شش ماه عملیات نظامی ناموفق، در اوت ۲۰۲۶ عملیات «انزوای اقتصادی» را با هدف محروم کردن ایران از منابع مالی آغاز کرد. این کارزار بر رهگیری انتقال نفت میان کشتی‌ها، مسدودسازی جریان دارایی‌های دیجیتال، رصد جابه‌جایی طلا و اعمال تحریم‌های ثانویه علیه کشورهای طرف معامله با تهران متمرکز است. با این حال، موفقیت این راهبرد قطعی نیست؛ زیرا حکومت ایران در برابر فشارهای اقتصادی مقاومت نشان داده و بخش عمده هزینه‌های این سیاست بر مردم عادی تحمیل می‌شود. نویسنده معتقد است ناهماهنگی سیاست‌های دولت آمریکا، به ویژه کاهش نظارت بر نظام مالی داخلی، می‌تواند اثربخشی فشارهای اقتصادی علیه ایران را تضعیف کند.

✓ نویسنده معتقد است انزوای اقتصادی ایران به دو محور اصلی وابسته است: محدود کردن واردات و صادرات از طریق محاصره دریایی و قطع دسترسی تهران به درآمدهای حاصل از دورزدن تحریم‌ها. محاصره دریایی آمریکا جریان تجارت ایران را مختل کرده، اما به تنهایی احتمالاتاً برای وادار کردن تهران به امتیازدهی گسترده کافی نیست.

ایران طی سال‌های گذشته شبکه‌هایی از نفتکش‌های پنهان کار، شرکت‌های واسطه و پالایشگاه‌های مستقل چینی ایجاد کرده است تا محدودیت‌های آمریکا را دور بزند. از این رو، با گذشت زمان ممکن است مسیرهای جایگزین بیشتری برای صادرات و واردات ایران شکل بگیرد. در چنین شرایطی، شناسایی و مسدود کردن جریان‌های مالی حاصل از این تجارت اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

✓ نویسنده معتقد است عقب‌نشینی دولت ترامپ از برخی الزامات شفافیت مالی، امکان استفاده ایران از شرکت‌های صوری و شبکه‌های پیچیده انتقال سرمایه را افزایش می‌دهد. قانون شفافیت مالکیت شرکت‌ها که در سال ۲۰۲۱ تصویب شد، شرکت‌ها را ملزم می‌کرد مالکان واقعی خود را به شبکه مقابله با جرایم مالی وزارت خزانه‌داری معرفی کنند؛ اما در مارس ۲۰۲۵، الزامات گزارش دهی برای شرکت‌های آمریکایی حذف شد. طبق اطلاعات ارائه شده در متن، این تغییر حدود ۹۹ درصد شرکت‌های آمریکایی را از گزارش دهی معاف کرد. نویسنده همچنین به سابقه استفاده نهادهای ایرانی از شرکت‌های واسطه برای پنهان کردن مالکیت دارایی‌ها، از جمله یک ساختمان در منهتن اشاره می‌کند و هشدار می‌دهد که کاهش شفافیت می‌تواند شناسایی شبکه‌های مالی مرتبط با ایران را دشوارتر سازد.

✓ نویسنده معتقد است لغو الزامات گزارش دهی معاملات نقدی املاک و کاهش منابع اختصاص یافته به مقابله با پول شویی، آسیب‌پذیری‌های بیشتری ایجاد کرده است. وزارت خزانه‌داری آمریکا در اوت ۲۰۲۶ الزامات گزارش دهی برخی معاملات نقدی مسکونی از طریق شرکت‌ها و تراست‌ها را کنار گذاشت؛ اقدامی که به ادعای نویسنده می‌تواند امکان تبدیل درآمدهای غیرقانونی به دارایی‌های قانونی را افزایش دهد. همچنین، کاهش نظارت بر بازار رمزارزها و تضعیف اجرای مقررات مبارزه با پول شویی، مسیرهای انتقال سرمایه را برای شبکه‌های مرتبط با ایران آسان‌تر می‌کند. نویسنده به اقدام قضایی وزارت دادگستری آمریکا در سپتامبر ۲۰۲۶ اشاره دارد که در آن، دو شرکت چینی متهم شدند از حساب‌های معاملاتی بایننس برای انتقال درآمدهای حاصل از فروش غیرقانونی نفت ایران استفاده کرده‌اند؛ بیش از ۱٫۵ میلیارد دلار نیز بنا بر ادعای مطرح شده، به سپاه پاسداران منتقل شده است.

✓ نویسنده معتقد است تناقض اصلی سیاست دولت ترامپ در این است که وزارت خزانه‌داری از یک سو شبکه‌های پول شویی ایران را هدف تحریم قرار می‌دهد و از سوی دیگر، ابزارهای داخلی لازم برای شناسایی و متوقف کردن این شبکه‌ها را تضعیف می‌کند. در حالی که نیروهای آمریکایی برای محدود کردن صادرات ایران در خلیج فارس مستقر شده‌اند، کاهش شفافیت مالکیت شرکت‌ها، حذف الزامات گزارش دهی معاملات املاک و محدود شدن نظارت بر فعالیت‌های مالی و رمزارزی می‌تواند امکان دسترسی تهران به سرمایه را حفظ کند. جمع‌بندی مقاله این است که تحریم‌ها بدون اجرای فراگیر و مؤثر قادر به مسدود کردن همه مسیرهای دور زدن محدودیت‌ها نیستند و ضعف در اجرای عملیات «انزوای اقتصادی» می‌تواند اهداف امنیتی اعلام شده و اشنگتن را با مشکل مواجه کند.

منابع مالی حزب الله فراتر از کمک‌های نقدی ایران است

تاریخ انتشار: ۱۱ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۹ مهر ۱۴۰۵)

منبع
مرکز پیشرفت آمریکا

یک اندیشکده آمریکایی مستقر در واشنگتن دی سی است که در سال ۲۰۰۱ تأسیس شد و بر سیاست خارجی آمریکا، امنیت ملی، مقابله با تروریسم، تحریم‌های اقتصادی، برنامه هسته‌ای ایران، فعالیت‌های منطقه‌ای جمهوری اسلامی و رقابت قدرت‌های بزرگ تمرکز دارد. این بنیاد با انتشار گزارش‌های پژوهشی، تحلیل‌های راهبردی، مقالات کارشناسی و برگزاری نشست‌های تخصصی، دیدگاه‌ها و پیشنهادهایی را درباره سیاست‌های ایالات متحده در قبال ایران، خاورمیانه، چین، روسیه و دیگر مسائل امنیتی مطرح می‌کند.

نویسنده
دیوید داوود

تحلیلگر ارشد مسائل لبنان در بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است تحریم‌های آمریکا منابع مالی ایران و برخی کانال‌های انتقال پول به حزب الله لبنان را تحت فشار قرار داده‌اند، اما نتوانسته‌اند دسترسی این گروه به منابع مالی خارجی را به طور کامل قطع کنند. بر اساس گزارش رویترز در ۷ اکتبر، دو منبع مدعی شدند ایران در ماه سپتامبر ۲۰۰ میلیون دلار برای کمک به آوارگان جنگ در لبنان در اختیار حزب الله قرار داده است. این منابع گفته‌اند واسطه‌های نامشخص ۲۰ درصد از مبالغ انتقالی را دریافت کرده‌اند، اما درباره چگونگی انتقال پول توضیحی نداده‌اند. وزارت خارجه آمریکا نیز وقوع این انتقال را زیر سؤال برده است. در هر صورت، گزارش تأکید می‌کند که علاوه بر حمایت مستقیم ایران، سازمان‌های خیریه و شبکه‌های مالی خارج از ساختار رسمی حزب الله همچنان در تأمین منابع این گروه نقش دارند.

✓ نویسنده معتقد است حزب الله حتی پیش از سرگیری درگیری با اسرائیل در ماه مارس، با مشکلات مالی جدی و دشواری در پرداخت تعهدات جبرانی مربوط به جنگ سال ۲۰۲۴ مواجه بود. در ژانویه، رسانه لبنانی «المدن» گزارش داد برخی خانواده‌ها برای دسترسی سریع به پول نقد، چک‌های غرامت صادرشده از سوی حزب الله را با ۷ تا ۸ درصد ارزش اسمی آنها می‌فروختند. با این حال، حسین خیرالدین، هماهنگ‌کننده بازسازی در مؤسسه جهاد البناء، در ماه فوریه از پرداخت کمک هزینه سه ماهه مسکن خبر داد؛ مبلغ این کمک برای بیروت و حومه جنوبی آن ۱۵۰۰ دلار و برای مناطق دیگر ۱۰۰۰ دلار اعلام شد. پرداخت‌ها از طریق مؤسسه قرض الحسن

انجام می‌شد. پس از آغاز مجدد جنگ در مارس، حزب الله پرداخت کمک هزینه‌های مسکن و هزینه‌های بازسازی را کاهش داد یا متوقف کرد و یکی از مسئولان رسانه‌ای این گروه نیز فشار مالی و ضرورت اولویت بندی هزینه‌ها را تأیید کرد.

✓ نویسنده معتقد است فعالیت‌های بازسازی، علاوه بر کمک به حفظ حمایت اجتماعی از حزب الله در میان شیعیان لبنان، به کانالی برای ورود منابع مالی خارجی تبدیل شده است. وزارت خزانه‌داری آمریکا در مارس اعلام کرد علاء حمیه میلیون‌ها دلار برای پروژه‌های مرتبط با حزب الله، در چارچوب توافق تجاری عراق و لبنان با هدف حمایت از بازسازی، تأمین کرده است. این وزارتخانه در اوت نیز از انتقال پول نقد برای حزب الله از طریق ایران، ترکیه و امارات متحده عربی خبر داد. تجربه گذشته نشان می‌دهد که فعالیت‌های بازسازی می‌توانند پوششی برای تأمین مالی باشند؛ به طوری که شرکت «وعد» در سال ۲۰۰۷ برای بازسازی تأسیس شد و خزانه‌داری آمریکا در سال ۲۰۰۹ آن را به دلیل ساخت تأسیسات نظامی تحت پوشش بازسازی تحریم کرد. این نمونه‌ها از هم‌پوشانی شبکه‌های بازسازی، شرکت‌های تحریم شده و فعالیت‌های مالی حزب الله حکایت دارند.

✓ نویسنده معتقد است مؤسسه خیریه «وتعاونوا» نمونه‌ای از شبکه‌های خارج از ساختار رسمی حزب الله است که می‌توانند در تأمین مالی و بازسازی مناطق آسیب دیده نقش داشته باشند. عقیف شومان، رئیس این مؤسسه، دریافت کمک از ایران از طریق نهادی موسوم به انجمن امام رضا را تأیید کرده و گفته است فعالیت‌های خیریه با هماهنگی کامل حزب الله انجام می‌شود. برنامه بازسازی «وجه الحسن» این مؤسسه، با همکاری کارزار جمع‌آوری کمک «ایران همدل» و جبهه فرهنگی مردمی، در بازسازی برخی تأسیسات در مجدل سلم در جنوب لبنان مشارکت داشته است. همچنین، قبیله «السواعد» عراق هزینه ساخت کلاس‌های پیش ساخته برای مدارس آسیب دیده را تأمین کرده و «وتعاونوا» آنها را بر عهده گرفته است.

✓ نویسنده معتقد است برای محدود کردن منابع مالی حزب الله، واشنگتن باید علاوه بر کانال‌های مستقیم انتقال پول از ایران، شبکه‌های خیریه، بازسازی و واسطه‌های مالی مرتبط با این گروه را نیز هدف قرار دهد. نویسنده پیشنهاد می‌کند آمریکا مؤسسه و تعاونوا را بر اساس فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴ به دلیل حمایت مادی از حزب الله تحریم کند و وضعیت حسین خیرالدین را نیز به دلیل نقش او در جهاد البناء و سابقه مدیریتی‌اش در شرکت معمار بررسی کند. در نهایت، نویسنده خواستار فشار بر دولت لبنان برای اعمال محدودیت بر قرض الحسن و حسابرسی از پرداخت‌های بازسازی در چارچوب توافق عراق و لبنان است تا مسیرهای جایگزین تأمین مالی حزب الله محدود شوند.

تیم ترامپ پس از وعده دستیابی به نتایج سریع، خود را برای یک جنگ اقتصادی طولانی مدت با ایران آماده می‌کند

تاریخ انتشار: ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۸ مهر ۱۴۰۵)

منبع

روزنامه واشنگتن پست

یکی از روزنامه‌های با سابقه و شناخته شده ایالات متحده آمریکا است که در ۶ دسامبر ۱۸۷۷ به ابتکار استیلسون هاچینز در شهر واشنگتن دی سی تأسیس شد. این روزنامه در طول تاریخ خود، به ویژه در زمینه سیاست داخلی آمریکا، سیاست خارجی، امنیت ملی، روابط بین الملل، اقتصاد و تحولات جهانی، نقش مهمی در عرصه رسانه‌ای این کشور ایفا کرده است. واشنگتن پست با پوشش تحقیقی رسوایی واترگیت در دهه ۱۹۷۰ به شهرت گسترده‌ای دست یافت؛ گزارشی که در افشای ابعاد این رسوایی سیاسی نقش مهمی داشت.

نویسنده

سوزانا جورج

خبرنگار حوزه امور جهانی و امنیت ملی روزنامه واشنگتن پست

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است دولت ترامپ با تشدید فشارهای اقتصادی و کاهش اتکا به نیروی نظامی، تلاش می‌کند ایران را به بازگشت به مذاکرات وادار کند؛ اما تحقق وعده‌های واشنگتن درباره فروپاشی سریع اقتصاد ایران با دشواری روبه‌رو شده است. اسکات بسنت، وزیر خزانه داری آمریکا، وعده داده بود که تا پایان سپتامبر فعالیت شرکت‌های هواپیمایی ایران در سطح بین‌المللی متوقف شود و تهران نیز به زودی نفتی برای فروش نداشته باشد. با این حال، ایران با وجود فشارهای اقتصادی و محدودیت صادرات نفت، همچنان به مقاومت ادامه داده و مقام‌هایش حاضر نشده‌اند از خواسته‌های خود در مذاکرات عقب‌نشینی کنند.

✓ نویسنده معتقد است محاصره دریایی آمریکا صادرات نفت ایران را به شدت کاهش داده و میلیاردها دلار درآمد ماهانه را از دسترس تهران خارج کرده است، اما این اقدام هنوز نتوانسته جریان فروش نفت ایران را به طور کامل متوقف کند. ایران همچنان نفتی را که پیش از محاصره و در دوره توافق موقت از بنادر خارج کرده بود، به فروش می‌رساند و برآورد شرکت کپلر نشان می‌دهد روزانه حدود ۲۵۰ هزار بشکه نفت نیز از مسیر زمینی از کشور خارج می‌شود. در مقابل، تهران حملات خود به کشتیرانی در تنگه هرمز را تشدید کرده و در یک هفته بیش از ۹ کشتی را هدف قرار داده است؛ حملاتی که در واکنش به گسترش عملیات آمریکا انجام شده‌اند، اما افزایش جریان نفت

نیز نتوانسته قیمت جهانی انرژی را به طور محسوسی کاهش دهد.

❖ نویسنده معتقد است فشار بر صنعت هوانوردی ایران، با وجود کاهش قابل توجه پروازهای بین‌المللی، به نتیجه کامل مورد انتظار واشنگتن نرسیده است. آمریکا در هشتم سپتامبر تحریم‌های گسترده‌ای علیه شرکت‌های هواپیمایی ایران اعلام کرد و شرکت‌های خارجی ارائه دهنده خدمات به آنها را به تحریم ثانویه تهدید کرد. پس از این اعلام، شمار پروازهای بین‌المللی ایران حدود نصف شد، اما در ماه اکتبر همچنان پروازهایی میان ایران و کشورهای مانند چین، عراق و ترکیه برقرار بود. مقام‌های آمریکایی برای جلب همکاری ده‌ها کشور، از جمله امارات، بریتانیا و عمان، تلاش کرده‌اند تا مسیرهای تأمین خدمات هوانوردی و مالی ایران را مسدود کنند؛ با این حال، کارشناسان هشدار می‌دهند که کارزارهای تحریمی برای ایجاد تغییرات اساسی ممکن است ماه‌ها یا حتی سال‌ها زمان نیاز داشته باشند.

❖ نویسنده معتقد است نظام بانکی ایران نیز در معرض فشارهای فزاینده قرار دارد. بسنت در چارچوب طرح «عملیات طرد اقتصادی» خواستار تعطیلی شعب بانک ملی ایران در خارج از کشور شده و هشدار داده است هر نهادی که در پول‌شویی به نفع ایران نقش داشته باشد، از نظام دلاری آمریکا کنار گذاشته خواهد شد. خزانه‌داری آمریکا مدیرشعبه اماراتی این بانک را تحریم کرده و پس از آن، امارات محدودیت‌هایی بر انجام تراکنش‌های مرتبط با ایران اعمال کرده است. واشنگتن همچنین بانک‌ها و مؤسسات مالی دیگری را هدف قرار داده و اعلام کرده است که مؤسسات مالی خارجی ممکن است بدون اخطار قبلی مشمول تحریم ثانویه شوند. به گفته کارشناسان، این اقدامات توجه جهانی به رعایت تحریم‌ها را افزایش داده، اما هنوز مشخص نیست که آیا چنین فشارهایی به تنهایی قادر خواهند بود اقتصاد ایران را به نقطه فروپاشی برسانند یا خیر.

❖ نویسنده معتقد است محاصره دریایی، تحریم‌های مالی و محدودیت‌های هوانوردی، ایران را در یکی از دوره‌های انزوای شدید خود طی چند دهه گذشته قرار داده‌اند، اما این فشارها لزوماً به معنای وارد شدن ضربه‌ای به اقتصاد کشور نیست. ایران در فاصله میانه ژوئن تا میانه ژوئیه بیش از ۶۰ میلیون بشکه نفت از بنادر خود خارج کرده بود و بخشی از این ذخایر را پس از آغاز محاصره به فروش رسانده است؛ برآوردها درباره میزان نفت باقی‌مانده متفاوت است و رویترز از حدود ۲۰ میلیون بشکه نفت ایران در نفتکش‌های خارج از محاصره خبر داده است. ریچارد نفیو، مذاکره‌کننده پیشین آمریکا، معتقد است اقدامات تحریمی اخیر اهمیت دارند، اما احتمالاً به تنهایی ضربه‌ای تعیین‌کننده به اقتصاد ایران وارد نمی‌کنند. در مجموع، نویسنده تأکید می‌کند که واشنگتن برای موفقیت راهبرد فشار اقتصادی به استمرار اجرای تحریم‌ها نیاز دارد، در حالی که تهران تاکنون ترجیح داده است هزینه‌های اقتصادی را تحمل کند، نه اینکه به سرعت از مواضع خود عقب‌نشینی کند.

پس از آنکه ترامپ ظاهراً حمله به ایران پیش از انتخابات میان دوره‌ای را منتفی دانست، قیمت نفت با ثبات ماند

تاریخ انتشار: ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۸ مهر ۱۴۰۵)

منبع

وال استریت ژورنال

یکی از روزنامه‌های برجسته ایالات متحده آمریکا در حوزه اقتصاد، بازارهای مالی، تجارت و سیاست بین‌الملل است که در سال ۱۸۸۹ تأسیس شد و دفتر مرکزی آن در شهر نیویورک قرار دارد. این روزنامه به پوشش تحولات اقتصادی آمریکا و جهان، بازارهای بورس، سیاست‌های پولی و مالی، شرکت‌های بزرگ، تجارت بین‌الملل و تأثیر تصمیم‌های دولت‌ها بر اقتصاد جهانی می‌پردازد. وال استریت ژورنال علاوه بر گزارش‌های مالی و اقتصادی، در زمینه سیاست خارجی، امنیت ملی، رقابت قدرت‌های بزرگ و تحولات ژئوپلیتیکی نیز مطالب خبری و تحلیلی منتشر می‌کند.

نویسنده

فرهان رافید

خبرنگار بخش بین‌الملل روزنامه وال استریت ژورنال

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است قیمت نفت در معاملات روز جمعه، ۹ اکتبر ۲۰۲۶، پس از افت اولیه اندکی افزایش یافت؛ زیرا معامله‌گران اظهارات دونالد ترامپ درباره خودداری از حمله به ایران پیش از انتخابات میان دوره‌ای آمریکا را در کنار تداوم خطرات امنیتی در خلیج فارس و اختلال در تولید نفت آمریکا ارزیابی کردند. بهای نفت خام برنت برای تحویل در ماه دسامبر با افزایش ۰٫۴ درصدی به ۱۰۴٫۷۲ دلار در هر بشکه رسید و رشد هفتگی آن به ۲٫۴ درصد بالغ شد. نفت خام وست تگزاس اینترمدیت نیز با افزایش ۰٫۴ درصدی، در سطح ۹۱٫۸۵ دلار معامله شد و طی هفته ۰٫۸ درصد افزایش قیمت ثبت کرد.

✓ نویسنده معتقد است تعهد ترامپ به خودداری از حمله پیش از انتخابات، به معنای رفع نگرانی‌ها درباره عرضه نفت نیست. ترامپ دلیل این تصمیم را وجود گفت‌وگوهای سازنده با تهران اعلام کرده، اما محاصره دریایی ایران همچنان ادامه دارد و حدود ۱۲ شناور نیروی دریایی آمریکا در منطقه مستقر هستند. تحلیلگران نیز هشدار داده‌اند که تهدید علیه مسیرهای کشتیرانی خاورمیانه و اختلال در تولید نفت فراساحلی آمریکا می‌تواند قیمت‌ها را در کوتاه‌مدت بالا نگه دارد. ادامه درگیری میان عربستان سعودی و حوثی‌های یمن نیز به افزایش نگرانی‌ها درباره امنیت انتقال انرژی دامن زده است.

✓ نویسنده معتقد است شاخص‌های بازار همچنان از محدودیت عرضه در کوتاه‌مدت حکایت دارند. اختلاف قیمت قراردادهای آتی نفت برنت برای تحویل در ماه‌های نزدیک و دور، در وضعیت «پس‌نگری» قرار دارد؛ به این معنا که قراردادهای نزدیک‌تر حدود سه دلار گران‌تر از قراردادهای بعدی هستند و این وضعیت معمولاً نشانه محدودیت عرضه در بازار فعلی است. گلدمن ساکس نیز برآورد کرده است که صرف ریسک ژئوپلیتیکی در قیمت نفت برنت در سپتامبر به ۲۲ دلار در هر بشکه رسیده؛ دومین سطح ماهانه بالای ثبت شده در تاریخ و بیشتر از اوج ۱۶ دلاری این شاخص در جریان جنگ روسیه و اوکراین در سال ۲۰۲۲. این بانک همچنین کاهش ۱۰۰ میلیون بشکه‌ای ذخایر تجاری کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی را عاملی برای افزایش نزدیک به هشت دلاری ارزش برآوردی نفت برنت دانسته است.

✓ نویسنده معتقد است افزایش فشار اقتصادی آمریکا بر ایران نیز بخشی از تحولات مؤثر بر بازار نفت است. وزارت خزانه‌داری آمریکا روز پنجشنبه ۱۷ سناتور را تحریم کرد که به گفته این وزارتخانه، بخشی از ناوگان سایه باقی مانده ایران بوده‌اند و میلیون‌ها بشکه نفت خام، فرآورده‌های نفتی و محصولات پتروشیمی را به بازارهای جنوب و شرق آسیا منتقل کرده‌اند. هم‌زمان، گزارش‌ها از تداوم حملات ایران و متحدان حوثی آن به اهداف مرتبط با کشتیرانی در خلیج فارس و عربستان سعودی حکایت دارند. ترکیب تحریم‌های جدید، تهدیدهای دریایی و ادامه محاصره، فضای نااطمینانی را در بازار انرژی حفظ کرده است.

✓ نویسنده معتقد است طوفان دریایی «ایسایاس» نیز با مختل کردن تولید نفت و گاز در خلیج مکزیک آمریکا، فشار مضاعفی بر بازار وارد کرده است. تا ظهر جمعه، تولید روزانه نزدیک به ۱٫۵ میلیون بشکه نفت و ۱٫۳ میلیارد فوت مکعب گاز طبیعی متوقف شده بود؛ رقمی معادل ۷۱٫۵ درصد تولید نفت و ۵۸٫۸ درصد تولید گاز این منطقه. با این حال، خطر برخورد مستقیم طوفان با پالایشگاه‌های آلاباما و می‌سی‌سی‌پی کاهش یافته بود. کارشناسان هشدار داده‌اند که با وجود تولید بالای نفت آمریکا، کاهش ظرفیت پالایشگاهی می‌تواند به‌ویژه در آستانه فصل مصرف سوخت گرمایشی زمستان، پیامدهای جدی‌تری داشته باشد. در مجموع، تداوم تنش‌های خاورمیانه و اختلالات تولید آمریکا همچنان از عوامل اصلی حمایت‌کننده قیمت نفت هستند.

آمریکا با هدف جلوگیری از پیامدهای سیاسی پیش از انتخابات میان دوره‌ای، اسرائیل را تحت فشار گذاشت تا به تنهایی به ایران حمله کند

تاریخ انتشار: ۱۲ اکتبر ۲۰۲۶ (۲۰ مهر ۱۴۰۵)

منبع
وال استریت ژورنال

یکی از روزنامه‌های شناخته شده اسرائیل است که در سال ۱۹۳۲ در اورشلیم تأسیس شد و در ابتدا با نام «پالستاین پست» فعالیت می‌کرد؛ این نشریه در سال ۱۹۵۰ نام خود را به جروزالم پست تغییر داد. این روزنامه به زبان انگلیسی منتشر می‌شود و موضوعاتی مانند سیاست داخلی اسرائیل، امنیت ملی، روابط اسرائیل با آمریکا، مناقشه فلسطین و اسرائیل، برنامه هسته‌ای ایران، تحولات خاورمیانه و مناسبات دیپلماتیک منطقه‌ای را پوشش می‌دهد. جروزالم پست با انتشار اخبار فوری، گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و نظامی، تحلیل‌های امنیتی و مقالات دیدگاه‌محور، مخاطبان بین‌المللی به ویژه در میان دیپلمات‌ها، پژوهشگران و علاقه‌مندان به مسائل خاورمیانه را هدف قرار می‌دهد.

نویسنده
بن کاسپیت

تحلیلگر ارشد مسائل خاورمیانه در المانیتور

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است که آمریکا در جریان رایزنی‌های دو هفته گذشته با اسرائیل، پیشنهاد کرده بود که این کشور به تنهایی عملیات نظامی علیه ایران انجام دهد. بر اساس گزارشی که روزنامه معاریو در روز شنبه، ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶، منتشر کرد، هدف واشنگتن این بود که اسرائیل مسئولیت سیاسی و پیامدهای احتمالی حمله را بر عهده بگیرد و دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، پیش از انتخابات میان دوره‌ای ایالات متحده در معرض هزینه‌های سیاسی چنین اقدامی قرار نگیرد.

✓ نویسنده معتقد است که محاسبات سیاسی داخلی آمریکا در شکل‌گیری این پیشنهاد نقش مهمی داشته است. بر اساس گزارش معاریو، مقام‌های آمریکایی تصور می‌کردند اسرائیل ممکن است پیش از انتخابات خود به انجام حمله علیه ایران علاقه مند باشد؛ در مقابل، آغاز عملیات مستقیم از سوی آمریکا پیش از انتخابات میان دوره‌ای می‌توانست پیامدهای منفی سیاسی برای ترامپ داشته باشد. بر همین اساس، پیشنهاد اولیه واشنگتن عملاً به معنای آن بود که ترامپ از اسرائیل بخواهد پیش از برگزاری انتخابات، حمله به ایران را انجام دهد.

✓ نویسنده معتقد است که این گزارش، ابعاد تازه‌ای از بحث‌های اخیر درباره احتمال ازسرگیری حملات نظامی علیه ایران را آشکار می‌کند. گزارش‌های پیشین عمدتاً بر بررسی گزینه حمله مجدد از سوی ترامپ متمرکز بودند، اما اطلاعات منتشرشده در معاریو نشان می‌دهد که در مقطعی، انجام عملیات مستقل اسرائیل نیز به عنوان راهکاری برای پیشبرد اهداف نظامی و کاهش هزینه‌های سیاسی واشنگتن مطرح شده بود. با این حال، این گزارش به نقل از منابع خود تأکید می‌کند که آمریکا بعداً، دست کم در مقطع فعلی، از درخواست خود برای اجرای عملیات یک جانبه اسرائیل عقب نشینی کرده است.

✓ نویسنده معتقد است که روایت مطرح شده در معاریو با واکنش متفاوتی از سوی برخی مقام‌های آمریکایی و اسرائیلی روبه‌رو شده است. دو مقام آمریکایی و یک مقام اسرائیلی در گفت‌وگو با باراک راوید، خبرنگار شبکه ۱۲ اسرائیل در واشنگتن، این گزارش را رد کردند و گفتند که آمریکا از اسرائیل نخواست است پیش از انتخابات به ایران حمله کند. بنابراین، درباره اینکه آیا واشنگتن واقعاً چنین درخواستی مطرح کرده یا نه، روایت‌های متناقضی وجود دارد و گزارش معاریو با تکذیب مقام‌های مورد اشاره روبه‌رو شده است.

✓ نویسنده معتقد است که در مجموع، گزارش منتشرشده نشان دهنده مطرح بودن گزینه حمله مستقل اسرائیل به ایران در ریزنی‌های اخیر دو طرف است؛ گزینه‌ای که طبق منابع معاریو، می‌توانست مسئولیت سیاسی عملیات را از دوش دولت ترامپ بردارد، اما واشنگتن بعداً موقتاً از آن عقب نشست. در مقابل، تکذیب این گزارش از سوی مقام‌های آمریکایی و اسرائیلی نشان می‌دهد که جزئیات مذاکرات همچنان محل اختلاف است. در مقاله منتشرشده، اطلاعات بیشتری درباره زمان احتمالی حمله، اهداف عملیاتی یا دلایل دقیق عقب‌نشینی آمریکا ارائه نشده است.

ایران در آستانه تصمیم‌گیری؛ اسرائیل بیرون از اتاق مذاکرات

تاریخ انتشار: ۱۲ اکتبر ۲۰۲۶ (۲۰ مهر ۱۴۰۵)

منبع

وال استریت ژورنال

یکی از روزنامه‌های شناخته شده اسرائیل است که در سال ۱۹۳۲ در اورشلیم تأسیس شد و در ابتدا با نام «پالستاین پست» فعالیت می‌کرد؛ این نشریه در سال ۱۹۵۰ نام خود را به جروزالم پست تغییر داد. این روزنامه به زبان انگلیسی منتشر می‌شود و موضوعاتی مانند سیاست داخلی اسرائیل، امنیت ملی، روابط اسرائیل با آمریکا، مناقشه فلسطین و اسرائیل، برنامه هسته‌ای ایران، تحولات خاورمیانه و مناسبات دیپلماتیک منطقه‌ای را پوشش می‌دهد. جروزالم پست با انتشار اخبار فوری، گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و نظامی، تحلیل‌های امنیتی و مقالات دیدگاه‌محور، مخاطبان بین‌المللی به ویژه در میان دیپلمات‌ها، پژوهشگران و علاقه‌مندان به مسائل خاورمیانه را هدف قرار می‌دهد.

نویسنده

شارون دولو

تحلیلگر ارشد مسائل خاورمیانه در روزنامه جروزالم پست

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است که یکی از توجیهات اصلی جنگ علیه ایران، ادعای نزدیک بودن تهران به دستیابی به سلاح هسته‌ای و ضرورت اقدام فوری برای جلوگیری از آن بود؛ با این حال، ایران سال‌هاست در آستانه هسته‌ای قرار دارد و فاصله آن تا ساخت سلاح صرفاً به میزان اورانیوم غنی شده، تعداد سانتریفیوژها یا زمان تولید مواد شکافت پذیر بستگی ندارد. ارزیابی‌های اطلاعاتی آمریکا نشان می‌داد که ایران به توانمندی‌هایی دست یافته که آن را به آستانه هسته‌ای نزدیک می‌کند، اما هنوز تصمیمی برای عبور از این آستانه نگرفته است و عامل سیاسی همچنان مانعی مهم به شمار می‌رفت.

✓ اکنون، شش ماه پس از آغاز جنگ، مشخص نیست که این مانع تقویت شده باشد. اگرچه تأسیسات هسته‌ای ایران آسیب دیده‌اند، ارزیابی‌های اطلاعاتی بعدی آمریکا از افزایش چشمگیر زمان مورد نیاز ایران برای تولید سلاح هسته‌ای حکایت ندارند. وضعیت ذخایر اورانیوم غنی شده نیز همچنان نامشخص است و بحث درباره عبور از آستانه هسته‌ای در داخل ایران آشکارتر شده است. علاوه بر این، جنگ به درگیری در تنگه هرمز و افزایش هزینه‌های دیپلماتیک اسرائیل به ویژه در روابط با آمریکا انجامیده است؛ درحالی که میزان تأثیر آن بر افزایش امنیت اسرائیل در برابر تهدید هسته‌ای ایران هنوز روشن نیست.

✓ نویسنده معتقد است که موفق‌ترین تلاش یک دهه گذشته برای محدود کردن برنامه هسته‌ای ایران، نه اقدام نظامی، بلکه دیپلماسی بود. توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران را به شدت کاهش داد، محدودیت‌هایی بر غنی‌سازی و تعداد سانتریفیوژها اعمال کرد و سازوکارهای گسترده نظارتی را برقرار ساخت. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و ارزیابی‌های اطلاعاتی غرب نیز پایبندی ایران به تعهدات اصلی هسته‌ای را تأیید می‌کردند. مسائل مربوط به موشک‌ها، گروه‌های نیابتی و سایر نگرانی‌های امنیتی می‌توانستند جداگانه مورد بررسی قرار گیرند. با این حال، دولت دونالد ترامپ در مه ۲۰۱۸ به صورت یک‌جانبه از توافق خارج شد و تحریم‌ها را بازگرداند؛ اقدامی که پس از آن ایران را به عبور تدریجی از محدودیت‌های توافق سوق داد.

✓ نویسنده معتقد است که اسرائیل همچنان یک گزینه دیپلماتیک کم‌ریسک را نادیده می‌گیرد: مشارکت در کنفرانس سازمان ملل متحد درباره ایجاد منطقه خاورمیانه عاری از سلاح‌های هسته‌ای و دیگر سلاح‌های کشتار جمعی. این نشست‌ها از سال ۲۰۱۹ با حضور کشورهای منطقه از جمله ایران و کشورهای عربی، هر سال در مقر سازمان ملل برگزار شده‌اند و هفتمین نشست آن قرار است در نوامبر برگزار شود. اسرائیل به این کنفرانس دعوت شده، اما در آن شرکت نمی‌کند.

✓ تل‌آویو همواره تأکید کرده است که خلع سلاح باید با ملاحظات امنیت منطقه‌ای، رضایت کشورهای منطقه و تهدیدهای موشکی، شیمیایی و بیولوژیک همراه باشد و نمی‌توان از یک کشور خواست توانمندی‌های ضروری خود را در شرایط تداوم منازعه کنار بگذارد. نویسنده این نگرانی‌ها را معتبر می‌داند، اما معتقد است که آن‌ها نباید به تعویق نامحدود مذاکرات خلع سلاح تا زمان برقراری صلح، شناسایی متقابل و عادی‌سازی روابط منجر شوند. به باور او، صلح‌سازی، اعتمادسازی، کنترل تسلیحات و خلع سلاح می‌توانند به طور هم‌زمان پیش بروند و جنگ نیز ضرورت ارتباط، جلوگیری از تشدید تنش و توافق‌های نظارتی را افزایش می‌دهد.

✓ نویسنده معتقد است که حضور اسرائیل در نشست نوامبر به معنای واگذاری سلاح‌های هسته‌ای منتسب به این کشور، پیوستن به پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای یا پذیرش پیشاپیش یک توافق خلع سلاح نخواهد بود. تصمیم‌گیری در این کنفرانس بر اساس اجماع انجام می‌شود و هیچ توافقی را نمی‌توان بر اسرائیل تحمیل کرد. بنابراین، اسرائیل می‌تواند نگرانی‌های خود درباره موشک‌ها، سامانه‌های حمل سلاح، جلوگیری از تشدید درگیری و ترتیبات امنیت منطقه‌ای را مستقیماً با کشورهای همسایه مطرح کند.

✓ حضور اسرائیل همچنین می‌تواند زمینه اعتمادسازی را فراهم آورد، زیرا ایران و کشورهای عربی ناگزیر خواهند بود این کشور را به عنوان طرفی برابر در مذاکرات بپذیرند؛ هرچند این امر لزوماً به معنای عادی‌سازی روابط نخواهد بود. آمریکا نیز تاکنون در این کنفرانس شرکت نکرده و غیبت خود را تا حدی به مشارکت ناکامل کشورهای منطقه و مخالفت اسرائیل با این چارچوب مرتبط دانسته است. نویسنده پیشنهاد می‌کند دولت آینده اسرائیل از واشنگتن بخواهد در نشست نوامبر همراه آن شرکت کند؛ اقدامی دیپلماتیک که بدون تعهد قبلی به خلع سلاح

می‌تواند مسیر تازه‌ای برای گفت‌وگو باز کند.

✓ نویسنده معتقد است که تحولات منطقه‌ای، ضرورت بازنگری در رویکرد اسرائیل را افزایش داده است. عربستان سعودی در حال گسترش برنامه هسته‌ای غیرنظامی و توسعه همکاری‌های امنیتی خود از جمله توافق مکه با ترکیه و پاکستان بر خوردار از سلاح هسته‌ای است؛ ایران نیز در حال بازنگری در آینده هسته‌ای خود است و احتمال رویارویی دیگری همچنان وجود دارد.

✓ نویسنده یادآوری می‌کند که اسرائیل در دهه ۱۹۹۰ در مذاکرات کنترل تسلیحات و امنیت منطقه‌ای با کشورهای عربی مشارکت داشت و در سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ نیز در رایزنی‌های مربوط به برگزاری کنفرانس خاورمیانه‌ای از سلاح‌های کشتار جمعی حضور یافت؛ ایران نیز در یکی از نشست‌ها شرکت کرده بود. اسرائیل همچنین از سال ۱۹۸۰ برای بیش از دو دهه از اجماع مجمع عمومی سازمان ملل درباره خاورمیانه‌ای از سلاح هسته‌ای حمایت می‌کرد، هرچند درباره شیوه تحقق آن ملاحظات داشت. به باور نویسنده، دولت آینده اسرائیل باید با طرح نگرانی‌ها، شروط و پیشنهادهای امنیتی خود در نشست نوامبر شرکت کند و آمریکا را نیز به همراهی ترغیب سازد. او تأکید می‌کند که حضور در مذاکرات به معنای به خطر انداختن امنیت اسرائیل نیست؛ بلکه در شرایط کنونی، ادامه غیبت این کشور از گفت‌وگوهای منطقه‌ای نیازمند توجیه است.

ابتدا جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای؛ اکنون تأمین امنیت تنگه هرمز. جنگ کجا پایان می‌یابد؟

تاریخ انتشار: ۱۱ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۹ مهر ۱۴۰۵)

منبع
هاآرتص

یکی از روزنامه‌های با سابقه اسرائیل است که در سال ۱۹۱۸ تأسیس شد و دفتر مرکزی آن در تل‌آویو قرار دارد. این روزنامه به پوشش اخبار و تحولات سیاسی، امنیتی، نظامی، اقتصادی و اجتماعی اسرائیل و همچنین مسائل خاورمیانه و روابط بین‌الملل می‌پردازد. هاآرتص نسخه عبری زبان و نسخه انگلیسی زبان دارد و گزارش‌های تحقیقی، یادداشت‌های تحلیلی و مقالات دیدگاه محور آن درباره سیاست‌های دولت اسرائیل، مناقشه فلسطین و اسرائیل، روابط تل‌آویو با آمریکا، برنامه هسته‌ای ایران و تحولات منطقه‌ای مورد توجه پژوهشگران و تحلیلگران قرار می‌گیرد.

نویسنده
زیوی بارل

تحلیلگر ارشد و ستون نویس روزنامه هاآرتص

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است سیاست آمریکا در قبال ایران با تناقضی اساسی روبه‌رو شده است؛ از یک سو مارکو روبیو، وزیر خارجه آمریکا، اعلام کرده که تنگه هرمز باز است و میزان انتقال نفت از این آبراه تقریباً به سطح پیش از جنگ بازگشته، اما از سوی دیگر دونالد ترامپ همچنان احتمال از سرگیری حملات نظامی علیه ایران حتی پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای سوم نوامبر را بررسی می‌کند. روزانه حدود ۱۶ تا ۱۸ میلیون بشکه نفت از تنگه هرمز عبور می‌کند، در حالی که این میزان پیش از جنگ حدود ۲۰ میلیون بشکه بود. با این حال، حملات ایران به دست کم ۱۲ کشتی از ۲۸ سپتامبر، استفاده از مسیرهای غیرمعمول کشتیرانی، خاموش کردن سامانه‌های موقعیت‌یابی و تداوم هزینه‌های بالای بیمه نشان می‌دهد که عبور از این آبراه همچنان پرخطر است. نویسنده معتقد است تهدیدهای تازه و اشنگتن نشان‌دهنده فاصله میان ادعای موفقیت در بازگشایی هرمز و واقعیت‌های امنیتی منطقه است.

✓ نویسنده معتقد است دولت ترامپ احتمالاً با این پرسش روبه‌رو شده که آیا فشار اقتصادی می‌تواند در بازه زمانی مورد انتظار و اشنگتن، جمهوری اسلامی را به تغییر رفتار یا فروپاشی وادار کند. اقتصاد ایران با یکی از شدیدترین بحران‌های چند دهه اخیر مواجه است؛ ارزش ریال به حدود دو میلیون و ۷۰۰ هزار ریال در برابر هر

دلار سقوط کرده، نرخ رسمی تورم به ۷۰ درصد نزدیک شده و تولید ناخالص داخلی حدود ۱۰ درصد کاهش یافته است. تعطیلی ده‌ها هزار کسب و کار، کمبود دارو و تجهیزات پزشکی، مهاجرت نیروی کار متخصص و ناتوانی بخشی از شهروندان در تأمین هزینه‌های اولیه زندگی، ابعاد این بحران را آشکار می‌کند. دولت مسعود پزشکیان برای کنترل وضعیت، کمیته ویژه‌ای تشکیل داده، نظارت بر بازارها را افزایش داده و بانک مرکزی نیز حدود دو میلیارد دلار به شبکه بانکی تزریق کرده است. با این حال، نویسنده معتقد است تاکنون نشانه روشنی وجود ندارد که این فشارها به تغییر اساسی در سیاست‌های جمهوری اسلامی منجر شده باشند.

✔ نویسنده معتقد است تفاوت اصلی بحران اقتصادی کنونی با اعتراضات گسترده دسامبر و ژانویه در کاهش توان جامعه برای تبدیل نارضایتی معیشتی به تهدیدی مستقیم علیه حکومت است. سرکوب شدید اعتراضات گذشته و کشته شدن هزاران نفر، به ایجاد فضای گسترده ترس و انفعال اجتماعی منجر شده است. به روایت مقاله، بازداشت‌های روزانه و افزایش اجرای احکام اعدام همچنان ادامه دارد و سازمان‌های حقوق بشری از اعدام دست‌کم ۶۸ زندانی، از جمله چهار زندانی سیاسی، در ماه گذشته خبر داده‌اند. در چنین شرایطی، تجمعات عمومی عمدتاً به برنامه‌های سازمان‌دهی شده حکومتی محدود شده‌اند. نویسنده معتقد است اگرچه برخی مقام‌ها و چهره‌های نزدیک به حکومت از ناکارآمدی مدیریتی و ضعف عملکرد اقتصادی انتقاد می‌کنند، اما گفتمان غالب در ساختار قدرت، بحران معیشتی را بخشی از مقابله ملی با فشار دشمنان خارجی معرفی می‌کند، نه عاملی که لزوماً به خیزش دوباره جامعه منجر شود.

✔ نویسنده معتقد است بحران اقتصادی و تهدید نظامی خارجی، در شرایطی بر تصمیم‌گیری جمهوری اسلامی تأثیر می‌گذارند که ساختار رهبری کشور نیز با ابهام روبه‌رو است. پزشکیان در گفت‌وگویی با شبکه سی‌بی‌اس‌ان از وجود گروهی متشکل از شش مقام ارشد برای هماهنگی تصمیمات کلان خبر داده است. بر اساس گزارش‌های منتشرشده، این گروه شامل رئیس‌جمهور، محسن رضایی دبیر شورای عالی امنیت ملی، عباس عراقچی وزیر خارجه، غلامحسین محسنی‌اژه‌ای رئیس قوه قضائیه، احمد وحیدی فرمانده سپاه پاسداران و علی عبداللهی رئیس ستاد کل نیروهای مسلح است. در عین حال، میزان مشارکت مجتبی خامنه‌ای در تصمیم‌گیری‌های این مجموعه و نحوه ارتباط او با اعضای آن روشن نیست. نویسنده معتقد است هرچند نمایندگان نهادهای امنیتی و نظامی در این ساختار نفوذ قابل توجهی دارند، اختلافات فردی و سیاسی میان اعضا مانع شکل‌گیری یک رویکرد کاملاً هماهنگ می‌شود.

✔ نویسنده معتقد است اختلافات درون ساختار تصمیم‌گیری ایران، در غیاب رهبری با اقتدار بلامنازع، می‌تواند بر جهت‌گیری‌های راهبردی و حتی تصمیمات روزمره دیپلماتیک و نظامی تأثیر بگذارد. برای نمونه، سابقه طولانی محسن رضایی در فرماندهی سپاه لزوماً به معنای همسویی او با محمد باقر قالیباف نیست و روابط این دو تحت تأثیر رقابت‌های شخصی و سیاسی قرار دارد. همچنین میان عباس عراقچی و قالیباف، با وجود قرارگرفتن هر دو

در طیف عمل‌گراتر حاکمیت، اتفاق نظر کامل وجود ندارد. نویسندگان معتقد است در چنین فضایی، حتی اگر آمریکا بتواند امنیت تنگه هرمز را تأمین کند، تضمینی وجود ندارد که ایران برای مذاکره درباره مطالبات اصلی واشنگتن به ویژه برنامه هسته‌ای، به میزگفت‌وگو بازگردد. بنابراین، مسئله اساسی برای دولت ترامپ صرفاً بازگشایی مسیر انتقال نفت نیست، بلکه یافتن راهی برای تبدیل فشار اقتصادی و نظامی به توافقی سیاسی است؛ هدفی که با توجه به بحران داخلی ایران و اختلافات ساختار قدرت، همچنان با موانع جدی روبه‌رو است.

سه روز برای حمله به ایران؛ طرح پنتاگون روی میز ترامپ

تاریخ انتشار: ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۸ مهر ۱۴۰۵)

منبع
اسکای نیوز عربی

یک رسانه خبری عربی زبان است که در سال ۲۰۱۲ فعالیت خود را آغاز کرد و دفتر مرکزی آن در ابوظبی، امارات متحده عربی، قرار دارد. این شبکه با تمرکز بر اخبار فوری، سیاست منطقه‌ای و بین‌المللی، تحولات امنیتی، اقتصاد و رویدادهای خاورمیانه، از طریق پخش تلویزیونی، وبسایت و بسترهای دیجیتال به پوشش اخبار می‌پردازد. اسکای نیوز عربی گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و کارشناسان، برنامه‌های گفت‌وگو محور و تحلیل‌هایی درباره موضوعاتی مانند ایران، اسرائیل، فلسطین، کشورهای خلیج فارس، رقابت قدرت‌های بزرگ و منازعات منطقه‌ای منتشر می‌کند.

محورهای اصلی مقاله

✓ براساس گزارش‌های مطرح شده در این برنامه، پنتاگون در حال آماده‌سازی طرحی برای حملات فشرده سه‌روزه به اهداف راهبردی ایران است؛ حملاتی که ممکن است تأسیسات هسته‌ای، زیرساخت‌های انرژی و مراکز تولید موشک و پهپاد را هدف قرار دهند. گزارش‌های منتسب به نیویورک تایمز و آکسیوس حاکی از آن است که فرماندهی مرکزی آمریکا مأمور شده آمادگی‌های لازم را برای احتمال ازسرگیری عملیات نظامی تکمیل کند. با این حال، دونالد ترامپ همچنان میان ادامه فشارهای اقتصادی و دیپلماتیک و بازگشت به جنگ گزینه‌های مختلف را بررسی می‌کند و در اظهاراتی مدعی شده است که توان نظامی ایران به شدت تضعیف شده و وضعیت عبور نفت از تنگه هرمز بهبود یافته است. در مقابل، نیکلاس شهود، مهمان آمریکایی برنامه، معتقد بود ترامپ مردد نیست و در صورت شکست مذاکرات، احتمال حمله مجدد وجود دارد؛ هرچند زمان و شکل دقیق عملیات همچنان قطعی نیست.

✓ محور اصلی اختلاف واشنگتن و تهران، علاوه بر تنگه هرمز، برنامه هسته‌ای ایران است. شهود مدعی شد که آمریکا به توافقی محدودکننده بسنده نخواهد کرد و خواهان جلوگیری از غنی‌سازی اورانیوم در ایران است؛ موضعی که فراتر از مطالبه کاهش سطح غنی‌سازی مطرح شده در برخی اظهارات رسمی آمریکاست. او همچنین احتمال داد که حملات بعدی، در صورت وقوع، علاوه بر تأسیسات هسته‌ای، صنایع موشکی و پهپادی و برخی چهره‌های ارشد ایرانی را هدف قرار دهند. با این حال، این اظهارات و پیش‌بینی‌ها دیدگاه مهمان برنامه بود و شواهد مستقلی برای تأیید جزئیات اهداف احتمالی ارائه نشد. اختلاف دو کشور همچنان بر سر دامنه امتیازات هسته‌ای، تضمین‌های امنیتی و شرایط آغاز مذاکرات متمرکز است.

❖ هم‌زمان، واشنگتن فشار اقتصادی و دریایی را تشدید کرده است. وزارت خزانه‌داری آمریکا از تحریم ۱۷ کشتی و یک شرکت فعال در حوزه حمل‌ونقل دریایی به اتهام مشارکت در انتقال نفت ایران خبر داده است. یک مقام آمریکایی نیز مدعی شده که محاصره دریایی فعالیت بازرگانی و تخلیه نفت در بنادر ایران را متوقف کرده است. شهود این فشارها را عامل کاهش توان اقتصادی واهره‌های منطقه‌ای ایران دانست و مدعی شد که تهران کنترل سابق خود بر تنگه هرمز را از دست داده است. با این حال، میزان واقعی تأثیر محاصره بر صادرات نفت و اینکه فشار اقتصادی تا چه اندازه می‌تواند ایران را به پذیرش شروط آمریکا وادار کند، در برنامه به‌طور مستقل اثبات نشد.

❖ در مقابل، ایران مذاکره زیر فشار نظامی و اقتصادی را نوعی اجبار می‌داند و حاضر نیست صرفاً در شرایطی که تهدید به حمله ادامه دارد، وارد توافق شود. ولادیمیر پوتین نیز بار دیگر آمادگی روسیه را برای کمک به پایان دادن به جنگ اعلام کرد و تلاش‌های ایران برای خاتمه درگیری را جدی دانست. شهود در این برنامه مدعی شد که روسیه ممکن است در پشت صحنه اطلاعاتی در اختیار ایران قرار دهد و این موضوع را به تقابل مسکو و واشنگتن بر سر جنگ اوکراین مرتبط کرد؛ با این حال، شواهد مستقلى برای تأیید این ادعا ارائه نشد. در کنار این تحولات، مهمان آمریکایی احتمال عملیات زمینی محدود برای تصرف نقاط راهبردی را نیز مطرح کرد، اما این سناریو در حد تحلیل او باقی ماند و نشانه قطعی از تصمیم آمریکا برای ورود زمینی به ایران ارائه نشد.

❖ در مجموع، تقابل کنونی بر سه محور فشار اقتصادی و محاصره دریایی، اختلاف بر سر برنامه هسته‌ای و آمادگی برای ازسرگیری عملیات نظامی استوار است. آمریکا می‌کوشد با حفظ تهدید نظامی و محدود کردن درآمدهای نفتی، موقعیت خود را تقویت کند؛ در مقابل، ایران توقف فشارها و حل مسائل امنیتی را برای مذاکرات معنادار ضروری می‌داند. روسیه نیز آمادگی خود را برای میانجی‌گری اعلام کرده، اما میزان تأثیرگذاری عملی آن مشخص نیست. در شرایط فعلی، نه حمله مجدد قطعی است و نه توافقی پایدار شکل گرفته است؛ تداوم فشارها می‌تواند تهران و واشنگتن را به مذاکره سوق دهد، اما اگر هر طرف تصور کند دیگری ناگزیر از عقب‌نشینی خواهد شد، خطر محاسبه اشتباه و بازگشت جنگ افزایش می‌یابد.

طرح آمریکا برای حمله به ایران ظرف سه روز؛ آیا نوامبر زمان رویارویی خواهد بود؟

تاریخ انتشار: ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۸ مهر ۱۴۰۵)

منبع

اسکای نیوز عربی

یک رسانه خبری عربی زبان است که در سال ۲۰۱۲ فعالیت خود را آغاز کرد و دفتر مرکزی آن در ابوظبی، امارات متحده عربی، قرار دارد. این شبکه با تمرکز بر اخبار فوری، سیاست منطقه‌ای و بین‌المللی، تحولات امنیتی، اقتصاد و رویدادهای خاورمیانه، از طریق پخش تلویزیونی، وبسایت و بسترهای دیجیتال به پوشش اخبار می‌پردازد. اسکای نیوز عربی گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و کارشناسان، برنامه‌های گفت‌وگو محور و تحلیل‌هایی درباره موضوعاتی مانند ایران، اسرائیل، فلسطین، کشورهای خلیج فارس، رقابت قدرت‌های بزرگ و منازعات منطقه‌ای منتشر می‌کند.

محورهای اصلی مقاله

✓ بر اساس گزارش‌های مطرح شده در این برنامه، پنتاگون در حال تکمیل طرحی برای حملات نظامی فشرده سه‌روزه علیه ایران است که می‌تواند توان موشکی و پهپادی، مراکز فرماندهی سپاه پاسداران، تأسیسات هسته‌ای، زیرساخت‌های حیاتی و بخش انرژی ایران را هدف قرار دهد. وبگاه آکسیوس و روزنامه نیویورک تایمز به نقل از منابع آمریکایی از آمادگی برای احتمال ازسرگیری عملیات نظامی خبر داده‌اند، اما زمان قطعی حمله مشخص نیست. دونالد ترامپ نیز اعلام کرده است که حمله پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا در ماه نوامبر را بعید می‌داند و هم‌زمان از ادامه گفت‌وگوها با ایران سخن گفته است. به این ترتیب، مسئله اصلی نه فقط آمادگی نظامی آمریکا، بلکه زمان تصمیم‌گیری سیاسی و احتمال استفاده از تهدید حمله برای گرفتن امتیاز از تهران است.

✓ جعفر سلمان، تحلیل‌گر سیاسی حاضر در برنامه، اظهارات ترامپ درباره تعویق انداختن حمله را مبهم دانست و گفت مشخص نیست این موضع تصمیمی واقعی برای پرهیز از جنگ است یا بخشی از راهبرد ایجاد سردرگمی در محاسبات ایران. فادی حیلانی، مدیر برنامه خاورمیانه در شورای ملی روابط عربی - آمریکایی، نیز سه عامل رادر تصمیم واشنگتن مؤثر دانست: پیامدهای اقتصادی جنگ برای بازار انرژی و انتخابات جمهوری خواهان، اعتقاد دولت آمریکا به اینکه ادامه محاصره و فشار اقتصادی به تضعیف موقعیت ایران منجر می‌شود و حفظ عنصر غافلگیری نظامی. به گفته او، ممکن است اصل گزینه نظامی در محاسبات واشنگتن جدی باشد، اما تعیین زمان اجرای آن به شرایط سیاسی داخلی آمریکا و تحولات منطقه بستگی دارد.

✓ در بخش نظامی، برنامه از استقرار سه ناو هواپیمابر آمریکایی، افزایش نیروها و تجهیزات در منطقه و احتمال حضور بیش از ۲۰ هزار نیروی نظامی در چارچوب آرایش تقویت شده آمریکا سخن گفت. مهمانان سه سناریوی

اصلی را مطرح کردند: نخست، ادامه حملات هوایی علیه زیرساخت‌های نظامی، موشکی، پهپادی، هسته‌ای و انرژی ایران؛ دوم، انجام عملیات زمینی محدود یا یورش نیروهای ویژه به اهداف مشخص؛ و سوم، تصرف احتمالی برخی جزایر راهبردی در نزدیکی تنگه هرمز از جمله جزیره لارک یا جزیره خارک که برای صادرات نفت ایران اهمیت دارد. این گزینه‌ها در برنامه به عنوان سناریوهای مورد بحث مطرح شدند و نه تصمیم‌های قطعی دولت آمریکا. جعفر سلمان نیز معتقد بود حمله سه روزه، حتی اگر خسارات سنگینی به ایران وارد کند، لزوماً به سقوط نظام منجر نخواهد شد، اما ممکن است با هدف افزایش فشار برای پذیرش شروط آمریکا انجام شود.

✓ انتخابات میان دوره‌ای آمریکا یکی از عوامل مهم در تعیین زمان احتمالی حمله عنوان شد. به گفته حیلانی، افزایش قیمت نفت و گاز و پیامدهای اقتصادی جنگ می‌تواند به موقعیت انتخاباتی جمهوری خواهان آسیب بزند؛ از این رو، ترامپ ممکن است بخواهد از اقدام نظامی پیش از انتخابات اجتناب کند. با این حال، مهمانان تأکید کردند که نتایج انتخابات به تنهایی لزوماً مسیر سیاست خارجی آمریکا را تغییر نمی‌دهد و حتی در صورت پیروزی دموکرات‌ها، محدودیت‌های سیاسی و قانونی برای ادامه عملیات نظامی به سرعت اعمال نخواهد شد. در مقابل، سلمان احتمال داد که پس از انتخابات، ترامپ آزادی عمل بیشتری برای تصمیم‌گیری درباره حمله داشته باشد. نظرسنجی مخاطبان برنامه نیز نشان داد ۸۸ درصد شرکت‌کنندگان احتمال حمله در نوامبر را مطرح کرده‌اند.

✓ در نهایت، حیلانی سه گروه دارای منافع متفاوت را از عوامل مؤثر بر تصمیم ترامپ معرفی کرد: بخشی از جمهوری خواهان که نگران پیامدهای انتخاباتی جنگ هستند، دولت اسرائیل که ممکن است خواهان اقدام نظامی سریع‌تر باشد و کشورهای عربی حوزه خلیج فارس که بنا بر تحلیل او، ممکن است حملات محدودکننده توان ایران را ترجیح دهند، بدون آنکه به فروپاشی حکومت و ایجاد خلأ قدرت و بی‌ثباتی منطقه‌ای منجر شود. او همچنین هشدار داد که حمله به تأسیسات انرژی و ادامه محاصره اقتصادی، مستقیماً بر زندگی مردم ایران از جمله تورم، دسترسی به دارو و تأمین کالاها اثر می‌گذارد؛ بنابراین، ادعای حفاظت از مردم ایران با پیامدهای احتمالی چنین اقداماتی در تعارض قرار می‌گیرد.

طرح آمریکا برای وارد کردن ضربه نهایی به ایران؛ آیا زمان حمله مشخص شده است؟

تاریخ انتشار: ۱۱ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۹ مهر ۱۴۰۵)

منبع
اسکای نیوز عربی

یک رسانه خبری عربی زبان است که در سال ۲۰۱۲ فعالیت خود را آغاز کرد و دفتر مرکزی آن در ابوظبی، امارات متحده عربی، قرار دارد. این شبکه با تمرکز بر اخبار فوری، سیاست منطقه‌ای و بین‌المللی، تحولات امنیتی، اقتصاد و رویدادهای خاورمیانه، از طریق پخش تلویزیونی، وبسایت و بسترهای دیجیتال به پوشش اخبار می‌پردازد. اسکای نیوز عربی گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و کارشناسان، برنامه‌های گفت‌وگو محور و تحلیل‌هایی درباره موضوعاتی مانند ایران، اسرائیل، فلسطین، کشورهای خلیج فارس، رقابت قدرت‌های بزرگ و منازعات منطقه‌ای منتشر می‌کند.

محورهای اصلی مقاله

✓ گزارش‌های رسانه‌های آمریکایی درباره بررسی طرح حمله نظامی سه روزه و فشرده علیه ایران، بار دیگر احتمال ازسرگیری درگیری‌ها میان تهران و واشنگتن را افزایش داده است. براساس این گزارش‌ها، هدف عملیات احتمالی، تضعیف توان نظامی و هسته‌ای ایران خواهد بود؛ با این حال، کارشناسان حاضر در این گفت‌وگو تأکید کردند که انتشار چنین گزارش‌هایی لزوماً به معنای اتخاذ تصمیم نهایی برای جنگ نیست. مهند العزاوی، تحلیلگر مسائل نظامی، معتقد است طرح حمله سه روزه نمی‌تواند به تنهایی اهداف سیاسی آمریکا را محقق کند، زیرا ایران در برابر حملات واکنش نشان خواهد داد و درگیری ممکن است به جنگی گسترده‌تر تبدیل شود. به گفته او، دونالد ترامپ همچنان هزینه‌ها و دستاوردهای احتمالی جنگ را محاسبه می‌کند و با توجه به شکست یا ناکارآمدی برخی راهبردهای پیشین، از جمله فشار نظامی و تغییر رفتار تهران، گزینه محاصره اقتصادی را نیز دنبال می‌کند؛ راهبردی که می‌تواند مؤثر باشد، اما برای ایجاد نتایج تعیین‌کننده به زمان نیاز دارد.

✓ دیوید رمضان، استاد علوم سیاسی دانشگاه جورج میسون، نیز تأکید کرد که پنتاگون برای سناریوهای مختلف، از عملیات چند ساعته تا حملات ۷۲ ساعته و طولانی‌تر، طرح‌های متعددی دارد؛ بنابراین، وجود برنامه نظامی به معنای نزدیک بودن اجرای آن نیست. او معتقد است فشار اقتصادی و تحریم‌ها همچنان بخش مهمی از راهبرد واشنگتن را تشکیل می‌دهند و در شرایط کنونی نیازی قطعی به آغاز عملیات نظامی جدید وجود ندارد. در مقابل، جعفر سلمان معتقد است تصمیم ترامپ تحت تأثیر سه نیروی اصلی قرار دارد: فضای سیاسی داخلی آمریکا و انتخابات میان‌دوره‌ای، فشار اسرائیل برای ادامه جنگ و نگرانی کشورهای عربی خلیج فارس از پیامدهای یک درگیری گسترده. از دیدگاه او، هرچند ممکن است عملیات پیش از انتخابات به تعویق بیفتد، اما

نمی‌توان این زمان بندی را قطعی دانست. احمد مهدی، استاد دانشگاه قم نیز هشدار داد که تعیین مدت سه روز برای جنگ واقع بینانه نیست؛ زیرا تجربه درگیری قبلی، که به گفته او ابتدا برای ۷۲ ساعت برنامه ریزی شده بود اما به ۳۹ روز انجامید، نشان می‌دهد جنگ می‌تواند از چارچوب زمانی اولیه خارج شود.

✓ در ارزیابی اهداف نظامی احتمالی آمریکا، العزاوی گفت اگر واشنگتن تصمیم به جنگی تمام عیار بگیرد، عملیات صرفاً به حملات محدود علیه تأسیسات نظامی یا هسته‌ای محدود نخواهد ماند و ممکن است زیرساخت‌های فرماندهی، موشکی، پهپادی، انبارهای تسلیحاتی و مراکز پشتیبانی ایران را نیز هدف قرار دهد. او حتی احتمال عملیات ویژه علیه تأسیسات هسته‌ای را مطرح کرد، اما تأکید داشت که چنین سناریویی هنوز به مرحله اجرا نرسیده است.

✓ العزاوی همچنین احتمال هدف قرار دادن رهبران ارشد ایران را مطرح کرد، هرچند در گفت‌وگو تأکید شد که ساختار سیاسی و امنیتی جمهوری اسلامی دارای لایه‌های متعدد فرماندهی و نیروهای جایگزین است و حذف برخی چهره‌ها لزوماً به فروپاشی نظام منجر نمی‌شود. رمضان نیز گفت حمله احتمالی آینده، در صورت وقوع، می‌تواند گسترده‌تر از عملیات پیشین باشد و زیرساخت‌هایی را دربرگیرد که آثار آن فراتر از نیروهای نظامی، زندگی عمومی و اقتصاد ایران را تحت تأثیر قرار دهد. با این حال، مهم‌ترین اختلاف میان کارشناسان درباره میزان موفقیت حملات قبلی بود: رمضان مدعی شد حملات پیشین برنامه هسته‌ای ایران را به شدت تضعیف کرده‌اند، اما سایر دیدگاه‌ها بر نامشخص بودن وضعیت ذخایر اورانیوم، تجهیزات غنی‌سازی و امکان بازسازی ظرفیت‌های هسته‌ای تأکید داشتند.

✓ پرونده هسته‌ای همچنان یکی از اصلی‌ترین موانع توافق است. در این گفت‌وگو، اختلاف واشنگتن و تهران فقط بر سر میزان غنی‌سازی نبود، بلکه سازوکار بازرسی‌ها و تضمین جلوگیری از احیای برنامه هسته‌ای نیز اهمیت داشت. جعفر سلمان گفت حتی اگر بخشی از تجهیزات یا ذخایر هسته‌ای ایران از بین رفته باشد، دانش فنی و نیروی انسانی این کشور باقی می‌ماند و بنابراین، مذاکرات همچنان برای تعیین محدودیت‌های آینده ضروری است. او توضیح داد که یکی از اختلاف‌های مهم، خواسته آمریکا برای دسترسی سریع و گسترده بازرسان در برابر تمایل ایران به تعیین روند و مهلت مشخص برای بازرسی‌هاست. سلمان همچنین استدلال کرد که غنی‌سازی در سطوح بالاتر از نیازهای متعارف تولید برق و بسیاری از فعالیت‌های پژوهشی، از نگاه واشنگتن نگرانی‌های امنیتی ایجاد می‌کند. در مقابل، مهدی تأکید کرد که ایران حق غنی‌سازی را از حقوق خود می‌داند و نمی‌پذیرد که آمریکا این حق را به طور کامل از آن سلب کند. در نتیجه، حتی اگر توان هسته‌ای ایران بر اثر حملات آسیب دیده باشد، اختلاف بر سر حق غنی‌سازی، سطح محدودیت‌ها، بازرسی‌ها و تضمین‌های آینده همچنان می‌تواند مانع توافق شود.

✓ بخش دیگری از بحث به تنگه هرمز، افزایش قیمت انرژی و خطر گسترش جنگ به کشورهای منطقه اختصاص

داشت. سلمان معتقد بود افزایش هزینه‌های حمل و نقل دریایی، بیمه کشتی‌ها و سوخت‌رسانی از عوامل مهم بالا ماندن قیمت انرژی است و لزوماً نمی‌توان آن را به معنای کنترل کامل تنگه هرمز از سوی ایران دانست. در مقابل، مهدی با اشاره به افزایش قیمت سوخت، فشار بر ذخایر راهبردی آمریکا و تلاش واشنگتن برای جلب همکاری کشورهای اروپایی در تأمین انرژی، استدلال کرد که بحران هرمز از پیامدهای مستقیم جنگ است و همچنان بر محاسبات طرفین اثر می‌گذارد.

✓ هم‌زمان، العزاوی هشدار داد که در صورت حمله مجدد آمریکا، احتمال هدف قرار گرفتن منافع زیرساخت‌های کشورهای عربی منطقه افزایش می‌یابد. او مدعی شد ایران در درگیری‌های قبلی به کشورهای منطقه نیز حمله کرده و این روند می‌تواند زمینه همکاری امنیتی گسترده‌تر میان دولت‌های عربی را فراهم کند. رمضان نیز گفت هیچ کشوری نمی‌تواند تمام منافع خود را در برابر حملات موشکی، پهپادی یا عملیات علیه شرکت‌ها، سفارتخانه‌ها و کشتی‌ها به طور کامل مصون نگه دارد. در برابر این اتهامات، مهدی تأکید کرد که حملات ایران در واکنش به استفاده از پایگاه‌ها و امکانات منطقه برای عملیات آمریکا صورت گرفته است؛ ادعایی که با مخالفت دیگر مهمانان روبه‌رو شد و اختلاف جدی طرفین درباره مسئولیت تشدید درگیری‌ها را نشان داد.

از مذاکره تا تشدید تنش؛ سرنوشت رویارویی آمریکا و ایران چه خواهد شد؟

تاریخ انتشار: ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۸ مهر ۱۴۰۵)

منبع

اسکای نیوز عربی

یک رسانه خبری عربی زبان است که در سال ۲۰۱۲ فعالیت خود را آغاز کرد و دفتر مرکزی آن در ابوظبی، امارات متحده عربی، قرار دارد. این شبکه با تمرکز بر اخبار فوری، سیاست منطقه‌ای و بین‌المللی، تحولات امنیتی، اقتصاد و رویدادهای خاورمیانه، از طریق پخش تلویزیونی، وبسایت و بسترهای دیجیتال به پوشش اخبار می‌پردازد. اسکای نیوز عربی گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و کارشناسان، برنامه‌های گفت‌وگو محور و تحلیل‌هایی درباره موضوعاتی مانند ایران، اسرائیل، فلسطین، کشورهای خلیج فارس، رقابت قدرت‌های بزرگ و منازعات منطقه‌ای منتشر می‌کند.

محورهای اصلی مقاله

✓ اظهارات دونالد ترامپ درباره ثمربخش بودن مذاکرات با ایران و بعید بودن حمله پیش از انتخابات میان دوره‌ای آمریکا، در حالی مطرح شده که محاصره دریایی و فشارهای اقتصادی علیه تهران ادامه دارد و گزینه نظامی همچنان روی میز واشنگتن است. در مقابل، عباس عراقچی اعلام کرده است که تهران در حال بررسی پاسخ آمریکا به پیشنهاد هفت روزه خود است و طی چند روز آینده پاسخ خواهد داد. با این حال، مهمانان این برنامه درباره هدف واقعی ترامپ اختلاف نظر داشتند: برخی اظهارات او را تلاشی برای آرام کردن بازار انرژی و کاهش فشارهای انتخاباتی دانستند و برخی دیگر معتقد بودند که واشنگتن با حفظ ابهام، هم‌زمان برای مذاکره و عملیات نظامی آماده می‌شود.

✓ جعفر سلمان، تحلیلگر سیاسی، معتقد بود ارتباطات میان تهران و واشنگتن حتی در دوره حملات نیز کاملاً متوقف نشده و از طریق واسطه‌ها یا کانال‌های غیرعلنی ادامه داشته است. او اظهارات ترامپ درباره به تعویق انداختن حمله را عاملی برای سردرگمی محاسبات ایران دانست. حکم‌امهز، پژوهشگر مسائل منطقه‌ای، نیز احتمال حمله پیش از انتخابات را پابین ارزیابی کرد و گفت پیامدهای اقتصادی جنگ، افزایش قیمت انرژی و تأثیر احتمالی آن بر موقعیت جمهوری خواهان، از عوامل مهم تصمیم‌گیری واشنگتن هستند. تام حرب، مهمان برنامه از آمریکا، با این ارزیابی موافق بود که آرام کردن فضای سیاسی و اقتصادی پیش از انتخابات برای ترامپ اهمیت دارد، اما تأکید کرد که آمادگی نظامی آمریکا ادامه دارد و در صورت تشدید تنش‌ها، امکان اقدام نظامی منتفی نیست.

✓ یکی از مهم‌ترین اختلافات در مذاکرات، به برنامه هسته‌ای ایران مربوط می‌شود. به گفته امهز، تهران در

پیشنهادهای خودآمدگی‌هایی برای کاهش سطح غنی‌سازی مطرح کرده، اما میان درخواست کاهش غنی‌سازی و مطالبه توقف کامل آن تفاوت اساسی وجود دارد. در همین حال، رویو و دیگر مقام‌های آمریکایی بر جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای تأکید کرده‌اند. جعفر سلمان اختلاف اصلی را نه فقط میزان غنی‌سازی، بلکه سازوکار راستی‌آزمایی و بازرسی‌ها دانست؛ به گفته او، آمریکا خواهان دسترسی سریع و بدون تأخیر به تأسیسات مورد نظر است، در حالی که ایران نسبت به شیوه بازرسی‌ها و اطلاعاتی که ممکن است در اختیار آمریکا و اسرائیل قرار گیرد، نگرانی دارد. بنابراین، حتی در صورت توافق بر سر کاهش غنی‌سازی، نحوه نظارت و تضمین اجرای تعهدات همچنان می‌تواند مانع توافق نهایی شود.

✓ بخش مهم دیگری از گفت‌وگو به نقش حوثی‌های یمن و تنگه باب‌المندب اختصاص داشت. سعید بکران، تحلیلگر یمنی، معتقد بود تهران می‌تواند از ظرفیت حوثی‌ها به عنوان اهرمی راهبردی برای جبران کاهش قدرت چانه‌زنی خود در تنگه هرمز استفاده کند. از نگاه او، موقعیت جغرافیایی یمن و دسترسی حوثی‌ها به باب‌المندب می‌تواند بر امنیت مسیرهای کشتیرانی و صادرات نفت تأثیر بگذارد. در مقابل، جعفر سلمان استدلال کرد که ورود دیر هنگام حوثی‌ها به معادله، ممکن است به جای تقویت موقعیت ایران، آنها را در معرض فشارهای گسترده‌تر قرار دهد. ام‌هز نیز ضمن تأکید بر استقلال نسبی تصمیم‌گیری حوثی‌ها در مسائل داخلی یمن، گفت در صورت گسترش جنگ، امکان فعال شدن ظرفیت‌های منطقه‌ای این گروه وجود دارد. در این بخش، اختلاف نظر جدی بود: برخی حوثی‌ها را اهرمی مؤثر برای تهران می‌دانستند و برخی دیگر معتقد بودند تشدید فعالیت آنها می‌تواند خطر گسترش جنگ و بی‌ثباتی منطقه‌ای را افزایش دهد.

✓ در مجموع، برنامه سه مسیر احتمالی را پیش روی تحولات قرار داد: ادامه مذاکرات و دستیابی به توافقی درباره پرونده هسته‌ای و ترتیبات امنیتی؛ حفظ محاصره و فشار اقتصادی برای وادار کردن تهران به امتیازدهی؛ یا از سرگیری حملات نظامی در صورت شکست دیپلماسی. مهمانان درباره زمان و نتیجه این روند اتفاق نظر نداشتند، اما همگی به تداوم ابهام در تصمیم‌گیری آمریکا و شکنندگی وضعیت منطقه اشاره کردند. جعفر سلمان در جمع‌بندی گفت اگر حمله پیش از انتخابات رخ دهد، احتمالاً به شکل ضربات محدودتر خواهد بود، اما در صورت وقوع پس از انتخابات، ممکن است دامنه درگیری گسترده‌تر شود.

انتخابات آمریکا و اسرائیل بار دیگر پرونده ایران را به کانون توجه بازگردانده است؛ چه کسانی به

دنبال تشدید تنش هستند؟

تاریخ انتشار: ۱۲ اکتبر ۲۰۲۶ (۲۰ مهر ۱۴۰۵)

منبع

اسکای نیوز عربی

یک رسانه خبری عربی زبان است که در سال ۲۰۱۲ فعالیت خود را آغاز کرد و دفتر مرکزی آن در ابوظبی، امارات متحده عربی، قرار دارد. این شبکه با تمرکز بر اخبار فوری، سیاست منطقه‌ای و بین‌المللی، تحولات امنیتی، اقتصاد و رویدادهای خاورمیانه، از طریق پخش تلویزیونی، وبسایت و بسترهای دیجیتال به پوشش اخبار می‌پردازد. اسکای نیوز عربی گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و کارشناسان، برنامه‌های گفت‌وگو محور و تحلیل‌هایی درباره موضوعاتی مانند ایران، اسرائیل، فلسطین، کشورهای خلیج فارس، رقابت قدرت‌های بزرگ و منازعات منطقه‌ای منتشر می‌کند.

محورهای اصلی مقاله

✓ گزارش‌های منتشرشده درباره احتمال حمله یک جانبه اسرائیل به ایران پیش از انتخابات میان دوره‌ای آمریکا، بار دیگر بحث درباره احتمال از سرگیری جنگ و نقش محاسبات سیاسی دونالد ترامپ و بنیامین نتانیاهو را مطرح کرده است. تام حرب، مدیر ائتلاف آمریکایی خاورمیانه برای دموکراسی، با تردید به گزارش‌هایی نگاه می‌کند که به نقل از منابع ناشناس در رسانه‌های اسرائیلی منتشر می‌شوند و معتقد است چنین افشاگری‌هایی ممکن است با اهداف روانی و سیاسی صورت بگیرند. او بعید می‌داند دونالد ترامپ به نتانیاهو توصیه کرده باشد که بدون مشارکت آمریکا به ایران حمله کند؛ زیرا به باور او، عملیات گسترده علیه ایران به مشارکت واشنگتن و حمایت منطقه‌ای نیاز دارد.

✓ امیر مخول، کارشناس امور اسرائیل در حیفا نیز معتقد است اسرائیل به تنهایی توانایی پیشبرد یک جنگ گسترده علیه ایران را ندارد و تصمیم‌گیری درباره چنین عملیاتی تا حد زیادی به موضع آمریکا وابسته است. از نگاه او، نتانیاهو در شرایط کنونی ممکن است از حفظ تنش کنترل شده بیش از آغاز یک جنگ تمام عیار سود ببرد. افزایش تهدیدها می‌تواند به تقویت جایگاه جریان راست اسرائیل یا به تعویق افتادن انتخابات کمک کند؛ با این حال، آغاز جنگ لزوماً به نجات موقعیت سیاسی نتانیاهو منجر نمی‌شود، زیرا جامعه اسرائیل از تداوم جنگ‌ها خسته شده و یک درگیری گسترده می‌تواند اقتصاد و زندگی روزمره را مختل کند.

✓ در مقابل، تحلیلگر ایرانی حاضر در این نشست، تأکید می‌کند که ترامپ و نتانیاهو با فشارهای داخلی مواجه‌اند و ممکن است از تشدید تنش‌های خارجی برای تقویت موقعیت سیاسی خود بهره ببرند. او احتمال می‌دهد

نتانیا هو به جای ورود به جنگی بزرگ با ایران، دامنه تنش‌ها در جبهه لبنان را افزایش دهد. این تحلیلگر همچنین هزینه‌های اقتصادی جنگ را برای آمریکا و پیامدهای افزایش قیمت انرژی مورد توجه قرار می‌دهد و می‌گوید ایران در صورت هدف قرار گرفتن، ممکن است پاسخی متفاوت و شدیدتر از گذشته بدهد. او مدعی است ایران پس از درگیری قبلی، توانمندی‌های موشکی و دفاعی خود را بازسازی کرده است؛ ادعایی که در این گفت‌وگو به طور مستقل راستی‌آزمایی نمی‌شود.

✔ اختلاف نظر مهمانان در بخش دیگری از برنامه به نقش منطقه‌ای ایران، حملات حوثی‌های یمن به عربستان سعودی و احتمال شکل‌گیری ائتلافی منطقه‌ای در کنار آمریکا و اسرائیل کشیده می‌شود. تام حرب بر ضرورت همکاری کشورهای منطقه برای مقابله با ایران تأکید می‌کند و حوثی‌ها را متحدان ایران می‌داند. در مقابل، امیر مخول بر نقش تهدیدهای امنیتی در محاسبات سیاسی اسرائیل تأکید دارد و معتقد است نتانیا هو می‌تواند از فضای تهدید برای پیشبرد اهداف داخلی خود استفاده کند. تحلیلگر ایرانی نیز بار د چارچوب بندی یک جانبه تحولات منطقه، اقدامات ایران را در ارتباط با سیاست‌های آمریکا و اسرائیل ارزیابی می‌کند و هشدار می‌دهد که هرگونه حمله جدید با واکنش تهران مواجه خواهد شد.

✔ در مجموع، این گفت‌وگو نشان می‌دهد که احتمال جنگ دوباره با ایران را نمی‌توان صرفاً از روی گزارش‌های رسانه‌ای درباره اختلافات یا هماهنگی‌های ترامپ و نتانیا هو ارزیابی کرد. از دیدگاه امیر مخول و تام حرب، حمایت آمریکا نقشی تعیین‌کننده در امکان آغاز یک عملیات گسترده دارد؛ درحالی که تحلیلگر ایرانی بر آمادگی تهران برای پاسخ‌گویی تأکید می‌کند. محاسبات انتخاباتی، هزینه‌های اقتصادی جنگ، خستگی جامعه اسرائیل از درگیری و خطر گسترش بحران در منطقه، همگی بر تصمیم‌گیری طرف‌ها اثر می‌گذارند.

ایران میان انفجار داخلی و حمله خارجی؛ آیا رویارویی بزرگ نزدیک است؟

تاریخ انتشار: ۱۲ اکتبر ۲۰۲۶ (۲۰ مهر ۱۴۰۵)

منبع

اسکای نیوز عربی

یک رسانه خبری عربی زبان است که در سال ۲۰۱۲ فعالیت خود را آغاز کرد و دفتر مرکزی آن در ابوظبی، امارات متحده عربی، قرار دارد. این شبکه با تمرکز بر اخبار فوری، سیاست منطقه‌ای و بین‌المللی، تحولات امنیتی، اقتصاد و رویدادهای خاورمیانه، از طریق پخش تلویزیونی، وبسایت و بسترهای دیجیتال به پوشش اخبار می‌پردازد. اسکای نیوز عربی گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و کارشناسان، برنامه‌های گفت‌وگو محور و تحلیل‌هایی درباره موضوعاتی مانند ایران، اسرائیل، فلسطین، کشورهای خلیج فارس، رقابت قدرت‌های بزرگ و منازعات منطقه‌ای منتشر می‌کند.

محورهای اصلی مقاله

✓ ایران در شرایطی با مجموعه‌ای از بحران‌های هم‌زمان روبه‌روست که از نارضایتی‌های اقتصادی و احتمال بازگشت اعتراضات مردمی تا شکاف‌های درون حاکمیت، تشدید ناامنی در بلوچستان و تهدید احتمال درگیری مجدد با آمریکا و اسرائیل را در بر می‌گیرد. در همین حال، مقام‌های ایرانی از احتمال قطع دوباره اینترنت در صورت آغاز جنگی تازه یا وقوع اعتراضات سخن گفته‌اند. وحید یزدانی، معاون وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ایران، اعلام کرده است که احتمال اعمال محدودیت‌های اینترنتی همچنان وجود دارد، اما سطح و دامنه این محدودیت‌ها هنوز مشخص نشده است. این اظهارات در شرایطی مطرح می‌شود که ایران پیش‌تر نیز در جریان اعتراضات و جنگ اخیر با قطعی‌های گسترده اینترنت مواجه شده بود. مه‌ند العزازی، تحلیلگر امور سیاسی و نظامی شبکه اسکای نیوز عربی، این تحولات را نشانه نگرانی حکومت از هم‌زمانی فشارهای داخلی و خارجی می‌داند.

✓ در جبهه داخلی، وضعیت نامناسب اقتصادی، کاهش ارزش پول ملی، بیکاری و محدود شدن توان دولت برای مدیریت بحران‌ها می‌تواند زمینه نارضایتی‌های تازه را فراهم کند. العزازی معتقد است حکومت ایران علاوه بر فشارهای اقتصادی، از احتمال گسترش اعتراضات و فعال شدن گروه‌های مسلح در مناطق مختلف نیز نگران است. او به تحولات بلوچستان و حملات علیه فرماندهان سپاه و نیروهای بسیج اشاره می‌کند و احتمال تحرک گروه‌های دیگر در مناطق قومی را نیز مطرح می‌سازد. این تحلیلگر همچنین مدعی است که حملات آمریکا و اسرائیل در جنگ اخیر، بخشی از توان نظامی و امنیتی ایران را تحت تأثیر قرار داده و پیامدهای آن به تدریج آشکار می‌شود. به گفته او، شرایط کنونی با دوره اعتراضات پس از مرگ مهسا امینی تفاوت دارد؛ زیرا این بار فشار

اقتصادی و پیامدهای جنگ نیز به عوامل نارضایتی افزوده شده‌اند.

✓ در عرصه نظامی، گزارش روزنامه اسرائیلی معاریوم مدعی است که دولت دونالد ترامپ در جریان مذاکرات دو هفته گذشته از اسرائیل خواسته بود حمله‌ای تازه علیه ایران را به صورت مستقل انجام دهد. بر اساس این گزارش، ایال زمیر، رئیس ستاد کل ارتش اسرائیل، با این درخواست مخالفت کرده و هشدار داده است که چنین حمله‌ای ممکن است انتخابات اسرائیل را به تعویق بیندازد. گزارش همچنین می‌گوید این موضوع فعلاً کنار گذاشته شده است. العزاوی میان آمادگی نظامی اسرائیل و تصمیم نهایی برای حمله تمایز قائل می‌شود و می‌گوید تصمیم‌گیری به محاسبات آمریکا، اسرائیل و ایران وابسته است. او معتقد است تهران در تلاش است با افزایش فشار در جبهه‌های دیگر، از تمرکز توان نظامی آمریکا بر ایران بکاهد؛ در مقابل، ادامه تحریم‌ها و محدودیت صادرات نفت می‌تواند فشار اقتصادی بر تهران را تشدید کند.

✓ یکی از محورهای مهم برنامه، گسترش تنش‌ها به جبهه یمن و تهدیدهای مرتبط با مسیرهای دریایی و زیرساخت‌های انرژی است. العزاوی حملات منتسب به حوثی‌ها علیه عربستان سعودی و تحولات مرتبط با تنگه هرمز و دریای عمان را بخشی از راهبرد فشار چندجبهه‌ای ارزیابی می‌کند. او معتقد است توانایی حوثی‌ها به تنهایی برای اجرای برخی عملیات پیچیده کافی نیست و احتمال می‌دهد بازیگران دیگری در تأمین اطلاعات، تعیین اهداف یا هدایت حملات نقش داشته باشند؛ با این حال، در این گفت‌وگو شواهد مستقلی برای اثبات این ادعا ارائه نمی‌شود. او همچنین می‌گوید آمریکا تمایلی ندارد فشار نظامی و اقتصادی بر ایران را به جبهه باب‌المندب منتقل کند، زیرا اهمیت راهبردی تنگه هرمز برای بازار انرژی متفاوت است. به گفته او، عربستان سعودی نیز تاکنون به جای اعلام رسمی وضعیت جنگ، مواضع خود را در چارچوب مقابله با حملات و تنش‌های متقابل بیان کرده است.

✓ در سطح دیپلماتیک، کرملین اعلام کرده است که ولادیمیر پوتین در تماس با دونالد ترامپ درباره پرونده ایران و دیدگاه تهران برای حل بحران گفت‌وگو کرده است. پوتین همچنین در دیدار با مسعود پزشکیان بر آمادگی روسیه برای کمک به حل و فصل جنگ در خاورمیانه تأکید کرده است. با این حال، العزاوی درباره نقش میانجی‌گرانه مسکو تردید دارد و معتقد است منافع اقتصادی و انرژی روسیه نیز در محاسبات این کشور اهمیت دارد. در بخش دیگری از برنامه، اظهارات پیشین محمدجواد ظریف درباره غلبه محاسبات نظامی بر دیپلماسی در سیاست خارجی ایران بازتاب می‌یابد. جمع‌بندی العزاوی این است که با توجه به ساختار تصمیم‌گیری امنیتی ایران و تجربه مذاکرات گذشته، دستیابی سریع به توافق آسان نخواهد بود.

آیا ترامپ با اظهارات خود، از سرگیری جنگ با ایران پس از انتخابات میان دوره‌ای را نوید می‌دهد؟

تاریخ انتشار: ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۸ مهر ۱۴۰۵)

منبع
الجزیره

یکی از رسانه‌های بین‌المللی شناخته شده در جهان عرب است که در سال ۱۹۹۶ در دوحه، پایتخت قطر، تأسیس شد. این شبکه فعالیت خود را ابتدا با پخش اخبار به زبان عربی آغاز کرد و سپس با راه‌اندازی شبکه انگلیسی‌زبان در سال ۲۰۰۶، دامنه مخاطبان خود را گسترش داد. الجزیره در حوزه‌هایی مانند سیاست بین‌الملل، منازعات منطقه‌ای، دیپلماسی، امنیت، اقتصاد و تحولات خاورمیانه فعالیت می‌کند و از طریق شبکه‌های تلویزیونی، وب‌سایت و بسترهای دیجیتال خود، اخبار، گزارش‌های میدانی، مستندها و مصاحبه‌های تحلیلی منتشر می‌کند. این رسانه به پوشش گسترده تحولات فلسطین، اسرائیل، ایران، کشورهای عربی و دیگر مناطق جهان شهرت دارد و در جریان رویدادهایی مانند جنگ عراق و تحولات موسوم به بهار عربی، جایگاه مهمی در فضای رسانه‌ای منطقه پیدا کرد.

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است اظهارات تازه دونالد ترامپ درباره خودداری از حمله مجدد به ایران تا انتخابات میان دوره‌ای ۳ نوامبر ۲۰۲۶، در شرایطی مطرح شده که گزارش‌های رسانه‌های آمریکایی از آماده‌سازی طرح‌های نظامی جدید در پنتاگون حکایت دارند. نیویورک تایمز، وال استریت ژورنال، آکسیوس و آتلانتیک گزارش داده‌اند که فرماندهی مرکزی آمریکا برای احتمال آغاز عملیات گسترده علیه ایران آماده می‌شود. با این حال، ترامپ روز پنجشنبه در شبکه تروث سوشال اعلام کرد که پیش از انتخابات دستور حمله نخواهد داد و مدعی شد گفت‌وگوهای جاری با تهران سازنده است.

✓ نویسنده معتقد است سابقه اظهارات ترامپ درباره زمان بندی حملات، تردیدهایی درباره قطعی بودن این تعهد ایجاد می‌کند. آمریکا در ۲۸ فوریه، هم‌زمان با ادامه مذاکرات با ایران، حملات اولیه خود را آغاز کرد؛ این اقدام در حالی صورت گرفت که ترامپ روز قبل گفته بود هنوز تصمیمی نگرفته است. همچنین، در جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل در ژوئن ۲۰۲۵، آمریکا در حالی به ایران حمله کرد که رئیس‌جمهور پیش‌تر گفته بود تصمیم خود را طی دو هفته اعلام خواهد کرد. بنابراین، اعلام فعلی ترامپ درباره توقف حملات تا انتخابات باید در کنار سابقه تصمیم‌های پیشین او ارزیابی شود.

✓ نویسنده معتقد است نگرانی از واکنش رأی‌دهندگان، یکی از عوامل مهم در تصمیم ترامپ برای به تعویق انداختن حملات احتمالی است. افزایش قیمت بنزین، مواد غذایی و سایر کالاهای اساسی در پی جنگ، نارضایتی عمومی را تشدید کرده است. بر اساس نظرسنجی مرکز پژوهشی پیو، حدود ۶۵ درصد آمریکایی‌ها از نحوه مدیریت

جنگ ایران توسط ترامپ ناراضی‌اند و حتی میان رأی‌دهندگان جمهوری خواه نیز نگرش منفی نسبت به جنگ افزایش یافته است. نظرسنجی رویترز و ایپسوس نیز نشان داده است که تنها ۳۰ درصد از حامیان ترامپ برای شرکت در انتخابات میان دوره‌ای اشتیاق دارند؛ رقمی که در میان رأی‌دهندگان دموکرات ۴۸ درصد است. به تعویق انداختن حملات می‌تواند به نامزدهای جمهوری خواه کمک کند تا پیش از انتخابات کمتر در معرض هزینه‌های سیاسی جنگ قرار گیرند.

✔ نویسنده معتقد است پایان انتخابات لزوماً به معنای ازسرگیری قطعی جنگ نیست، اما اظهارات پیشین ترامپ احتمال تشدید نظامی پس از رأی‌گیری را مطرح می‌کند. ترامپ در ماه سپتامبر گفته بود جنگ بلافاصله پس از انتخابات پایان خواهد یافت و در مصاحبه‌ای با مجله تایم نیز افزایش بمباران ایران پس از انتخابات را ممکن دانسته بود. هم‌زمان، آمریکا حدود ۷ هزار ملوان و ۲ هزار تفنگدار دریایی را با چند شناور به منطقه اعزام کرده است؛ استقرار گروه رزمی ناو هواپیمابر «تئودور روزولت» نیز بخشی از این تحرکات بوده است. بر اساس گزارش، این استقرار شمار نیروهای آمریکایی منطقه را به حدود ۲۰ هزار نفر، در کنار صدها هواگرد و دست‌کم سه گروه رزمی ناو هواپیمابر، افزایش داده است.

✔ نویسنده معتقد است اختلاف بر سر تنگه هرمز و شرایط آتش بس، همچنان مانع اصلی دستیابی به توافق میان واشنگتن و تهران است. آتش بس امضا شده در ژوئن به سرعت بر سر نحوه مدیریت تنگه هرمز فروپاشید. آمریکا پیشنهاد اخیر ایران برای بازگشایی تنگه در ازای لغو تحریم‌ها، آزادسازی دارایی‌های مسدود شده و تضمین توقف حملات را رد کرده است. ترامپ با اشاره به افزایش صادرات نفت و تضعیف اقتصاد ایران، مدعی برتری آمریکا در این تقابل شده؛ در مقابل، وزیر خارجه ایران، عباس عراقچی، اعلام کرده است که تهران در حال بررسی پیشنهاد متقابل واشنگتن است. در نتیجه، هرچند ترامپ فعلاً حمله پیش از انتخابات را رد کرده، آینده درگیری به روند مذاکرات، اختلافات بر سر هرمز و محاسبات سیاسی دولت آمریکا وابسته باقی مانده است.

چرا ترامپ می‌گوید پیش از روز انتخابات به ایران حمله نخواهد کرد؟

تاریخ انتشار: ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۸ مهر ۱۴۰۵)

منبع
سی‌ان‌ان

یکی از شناخته شده‌ترین شبکه‌های خبری جهان است که در سال ۱۹۸۰ به ابتکار تد ترنر در ایالات متحده آمریکا تأسیس شد و به عنوان نخستین شبکه تلویزیونی خبری ۲۴ ساعته، تحول مهمی در شیوه پوشش اخبار ایجاد کرد. این شبکه در زمینه‌هایی مانند سیاست داخلی آمریکا، سیاست خارجی، امنیت ملی، جنگ‌ها و بحران‌های بین‌المللی، اقتصاد و تحولات ژئوپلیتیکی فعالیت می‌کند و از طریق پخش زنده، گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و نظامی و برنامه‌های تحلیلی، رویدادهای جهان را پوشش می‌دهد.

نویسنده
استیون کالینسون

خبرنگار بخش بین‌الملل شبکه سی‌ان‌ان

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است اعلام دونالد ترامپ مبنی بر خودداری از حمله مجدد به ایران پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای ۳ نوامبر، نشانه‌ای از تأثیر منفی جنگ بر موقعیت انتخاباتی جمهوری خواهان است. جنگی که قرار بود طی چند هفته به پیروزی آمریکا منجر شود، اکنون وارد هشتمین ماه شده و افزایش قیمت بنزین، گازوئیل و کالاهای اساسی، نارضایتی رأی‌دهندگان را تشدید کرده است. مخالفت با جنگ و فشار اقتصادی ناشی از آن، رقابت‌های انتخاباتی جمهوری خواهان را در ایالت‌هایی مانند آیووا، اوهایو و کارولینای شمالی دشوارتر کرده است؛ ایالت‌هایی که ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ در آنها پیروز شده بود. به اعتقاد نویسنده، ایران توانسته است از طریق اختلال در عرضه نفت، هزینه سیاسی جنگ را برای ترامپ افزایش دهد، اما هنوز نتوانسته است واشنگتن را به پایان جنگ بر اساس شروط تهران وادار کند.

✓ نویسنده معتقد است ترامپ با اعلام تعویق حملات، تلاش می‌کند از تشدید فشار انتخاباتی بر نامزدهای جمهوری خواه جلوگیری کند، هرچند درباره تصمیم‌های نظامی خود سابقه تغییر موضع دارد. گزارش‌هایی از آتلانتیک و آکسیوس حاکی از آن بود که دولت آمریکا احتمال از سرگیری عملیات گسترده پیش از انتخابات را بررسی می‌کند؛ اقدامی که می‌توانست نارضایتی عمومی از جنگ را افزایش دهد. بر اساس نظرسنجی مشترک سی‌ان‌ان و مؤسسه اس‌اس‌آراس، بیش از هفت نفر از هر رأی‌دهنده در آیووا و اوهایو معتقد بودند سیاست‌های ترامپ هزینه زندگی را افزایش داده است. همچنین، نظرسنجی مرکز پژوهشی پیونشان داد ۷۴ درصد آمریکایی‌ها

نگران قیمت بنزین و انرژی هستند؛ در حالی که پیش از جنگ این رقم ۴۳ درصد بود. در چنین شرایطی، برخی نامزدهای جمهوری خواه نیز خواستار پایان سریع جنگ شده‌اند.

✔ نویسنده معتقد است راهبرد محاصره اقتصادی ایران، با وجود ایجاد فشار بر تهران، هنوز دستاورد سیاسی روشنی برای دولت آمریکا به همراه نداشته است. جریان صادرات نفت کشورهای عربی خلیج فارس، به استثنای ایران، با کمک عملیات نظامی آمریکا تقریباً به سطح عادی بازگشته، اما افزایش حملات و مزاحمت‌ها علیه نفتکش‌ها بار دیگر عبور از تنگه هرمز را محدود کرده است. طبق گزارش رویترز، روز سه‌شنبه تنها هفت کشتی از تنگه عبور کردند؛ کمترین میزان در بیش از دو ماه، و روز چهارشنبه نیز شمار عبورها به ۱۰ مورد رسید. هم‌زمان، قیمت بنزین در آمریکا به طور متوسط حدود ۴٫۳۶ دلار در هر گالن باقی مانده و افزایش درگیری میان حوثی‌های یمن و عربستان سعودی نیز قیمت نفت برنت را در یک روز حدود چهار درصد بالا برده است. بنابراین، حتی اگر فشار اقتصادی بر ایران افزایش یابد، هزینه‌های جنگ همچنان بر زندگی مصرف‌کنندگان آمریکایی سنگینی می‌کند.

✔ نویسنده معتقد است ترامپ هنوز نتوانسته است رأی دهندگان را متقاعد کند که تسلیم ایران نزدیک است. فشار اقتصادی آمریکا به کاهش ارزش ریال و افزایش تورم در ایران منجر شده و مقام‌های ایرانی نیز دشواری شرایط اقتصادی را تأیید کرده‌اند؛ با این حال، محسن رضایی، مشاور امنیت ملی ایران تأکید کرده است که تهران تسلیم نخواهد شد و شکست آمریکا در جنگ اقتصادی را پیش‌بینی کرده است. دولت ترامپ پیش‌تر پیشنهاد ایران برای بازگشایی تنگه هرمز و ازسرگیری مذاکرات هسته‌ای در ازای کاهش محاصره را رد کرده بود. در مقابل، مقام‌های آمریکایی همچنان از احتمال پایان جنگ طی هفته‌ها یا ماه‌های آینده سخن می‌گویند. به اعتقاد نویسنده، این وعده‌ها تاکنون نتوانسته‌اند فاصله میان ادعاهای واشنگتن درباره موفقیت راهبردش و واقعیت تداوم جنگ و افزایش هزینه‌های زندگی را از میان بردارند.

✔ نویسنده معتقد است تعویق حملات تا پس از انتخابات، احتمال ازسرگیری درگیری را از بین نمی‌برد و حتی می‌تواند زمینه‌ساز تقابل سیاسی شدیدتری در واشنگتن شود. گزارش‌ها حاکی از اعزام یک گروه رزمی دیگر ناو هواپیمابر و یک یگان اعزامی تفنگداران دریایی به خاورمیانه است و گفته می‌شود ترامپ به دستیارانش اعلام کرده پس از انتخابات احتمالاً بمباران ایران را از سر خواهد گرفت. اگر دموکرات‌ها کنترل مجلس نمایندگان یا سنای آمریکا را به دست آورند، دولت ممکن است با محدودیت‌ها و مناقشات بیشتری درباره اختیارات رئیس‌جمهور برای ادامه جنگ و تأمین مالی عملیات نظامی روبه‌رو شود؛ عملیاتی که هزینه آن تا اواسط سپتامبر به حدود ۴۵ میلیارد دلار رسیده بود. جمع‌بندی نویسنده این است که دولت آمریکا با یک پرسش اساسی مواجه است: اگر حملات هوایی پیشین نتوانسته‌اند موضع ایران را تغییر دهند، چه تضمینی وجود دارد که دور تازه حملات نتیجه متفاوتی به همراه داشته باشد؟

حملات به نفتکش‌ها در تنگه هرمز به بالاترین سطح خود در دوران جنگ رسیده است؛ ایران تلاش می‌کند صادرات نفت را مختل کند

تاریخ انتشار: ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۸ مهر ۱۴۰۵)

منبع

سی‌ان‌بی‌سی

شبکه خبری سی‌ان‌بی‌سی یکی از رسانه‌های شناخته شده ایالات متحده آمریکا در حوزه اخبار اقتصادی، مالی و تجاری است که در سال ۱۹۸۹ فعالیت خود را آغاز کرد. این شبکه به پوشش لحظه‌ای بازارهای مالی، بورس‌های جهانی، سیاست‌های پولی و مالی، تجارت بین‌الملل، انرژی، فناوری و تحولات اقتصادی قدرت‌های بزرگ می‌پردازد. سی‌ان‌بی‌سی همچنین پیامدهای تصمیم‌های دولت‌ها، بانک‌های مرکزی و شرکت‌های بزرگ را بر اقتصاد جهانی بررسی می‌کند و با بهره‌گیری از گفت‌وگو با اقتصاددانان، مدیران شرکت‌ها، سرمایه‌گذاران و مقام‌های دولتی، تحلیل‌هایی درباره روند بازارها و تحولات اقتصادی ارائه می‌دهد.

نویسنده

اسپنسر کیمبال

خبرنگار حوزه بازارهای انرژی در وبسایت شبکه سی‌ان‌بی‌سی

محورهای اصلی مقاله

- ✓ نویسنده معتقد است افزایش حملات ایران به نفتکش‌ها در تنگه هرمز، تلاش‌ها برای احیای صادرات نفت خاورمیانه را با اختلال مواجه کرده است. براساس داده‌های سازمان بین‌المللی دریانوردی، در هفته منتهی به ۱۴ اکتبر، ۱۱ نفتکش هنگام عبور از تنگه هدف حمله قرار گرفتند که این بیشترین میزان حمله به کشتی‌های تجاری از آغاز جنگ در اواخر فوریه است. در هفته جاری نیز پنج نفتکش دیگر هدف قرار گرفته‌اند. روز دوشنبه، اصابت یک پرتابه به نفتکش «آن پیس» با مالکیت امارات، به زخمی شدن ۱۲ ملوان هندی منجر شد.
- ✓ نویسنده معتقد است این حملات نشان می‌دهد ایران همچنان در پی اعمال نفوذ بر مسیرهای راهبردی دریایی و افزایش فشار بر کشتی‌های عبوری است. مرکز اطلاعات مشترک دریایی، ائتلافی متشکل از نیروهای نظامی متحد آمریکا در بحرین، درباره تداوم تهدیدها هشدار داده است. هم‌زمان، یکی از مقام‌های ارشد سپاه پاسداران اعلام کرده ایران مسیرهای عبور غیرقانونی از تنگه هرمز را مسدود خواهد کرد و رسانه‌های نزدیک به سپاه پاسداران گزارش داده‌اند که دامنه حملات ممکن است به کشتی‌های سراسر منطقه گسترش یابد.
- ✓ نویسنده معتقد است افزایش حملات در شرایطی رخ داده که صادرات نفت خاورمیانه در سپتامبر، تا حد زیادی به کمک اسکورت نظامی آمریکا و استفاده از مسیری در امتداد ساحل عمان، به سطح پیش از جنگ بازگشته

بود. با این حال، عبور نفتکش‌ها همچنان با خطرات جدی همراه است. به گفته تحلیلگر ارشد شرکت وین دوارد، محموله‌های نفتی همچنان از تنگه عبور می‌کنند، اما این روند در شرایطی از ناامنی شدید دریایی ادامه دارد. سازمان بین‌المللی دریانوردی نیز از کشته شدن دست‌کم ۹ ملوان در حملات دریایی از ماه ژوئیه خبر داده است. نویسنده معتقد است افزایش حملات، نشانه‌های روشنی از تأثیرگذاری بر جریان صادرات نفت دارد. طبق داده‌های شرکت کپلر، صادرات نفت از تنگه هرمز در هفته منتهی به چهارشنبه به روزانه ۸,۵ میلیون بشکه کاهش یافت؛ رقمی حدود ۴۰ درصد پایین‌تر از سطح معمول پیش از جنگ. مجموع محموله‌های نفتی صادرشده از خاورمیانه نیز به روزانه ۱۵,۳ میلیون بشکه رسید که ۱۰ درصد کمتر از سطح پیش از جنگ است. در همین حال، فرماندهی مرکزی آمریکا اعلام کرده حدود ۲۰ میلیون بشکه نفت از تنگه عبور کرده و ادعای ایران درباره بسته بودن کامل این آبراه وارد کرده است.

 نویسنده معتقد است تشدید درگیری‌ها دیگر به تنگه هرمز محدود نمانده و خطرات فزاینده‌ای برای کشتیرانی در سراسر خلیج فارس ایجاد کرده است. روز چهارشنبه، یک نفتکش در نزدیکی قطر هدف چند پرتابه قرار گرفت و تلفاتی گزارش شد؛ روز جمعه نیز نفتکش «جم شماره ۲» در نزدیکی سواحل امارات هدف قرار گرفت و دچار آتش‌سوزی شد. از آغاز جنگ، دست‌کم ۱۰۰ کشتی تجاری در تنگه هرمز، خلیج فارس و دریای عمان هدف حمله قرار گرفته‌اند و ۲۴ ملوان جان باخته‌اند. هم‌زمان، محاصره دریایی آمریکا باعث شده ایران از اواخر اوت نفتی برای صادرات بارگیری نکند؛ وضعیتی که تقابل بر سر امنیت دریایی و درآمدهای نفتی را تشدید کرده است.

کوه پیک اکس چیست؟ ترامپ می‌گوید آمریکا «به‌زودی» تأسیسات هسته‌ای ایران را هدف قرار

خواهد داد

تاریخ انتشار: ۱۱ اکتبر ۲۰۲۷ (۱۹ مهر ۱۴۰۵)

منبع
سی‌ان‌بی‌سی

شبکه خبری سی‌ان‌بی‌سی یکی از رسانه‌های شناخته شده ایالات متحده آمریکا در حوزه اخبار اقتصادی، مالی و تجاری است که در سال ۱۹۸۹ فعالیت خود را آغاز کرد. این شبکه به پوشش لحظه‌ای بازارهای مالی، بورس‌های جهانی، سیاست‌های پولی و مالی، تجارت بین‌الملل، انرژی، فناوری و تحولات اقتصادی قدرت‌های بزرگ می‌پردازد. سی‌ان‌بی‌سی همچنین پیامدهای تصمیم‌های دولت‌ها، بانک‌های مرکزی و شرکت‌های بزرگ را بر اقتصاد جهانی بررسی می‌کند و با بهره‌گیری از گفت‌وگو با اقتصاددانان، مدیران شرکت‌ها، سرمایه‌گذاران و مقام‌های دولتی، تحلیل‌هایی درباره روند بازارها و تحولات اقتصادی ارائه می‌دهد.

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است تهدید دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، برای حمله به تأسیسات هسته‌ای «کوه کلنگ» نشان می‌دهد که واشنگتن همچنان نگران احتمال بازسازی برنامه هسته‌ای ایران است. ترامپ در ۲۱ ژوئیه اعلام کرد که آمریکا به‌زودی و با شدت زیاد این منطقه را هدف قرار خواهد داد؛ تهدیدی که در شرایط تداوم حملات نظامی علیه ایران مطرح شده است. بر اساس گزارش وال استریت ژورنال، ارزیابی اطلاعاتی اسرائیل حاکی از آن است که ایران پاییز گذشته سانتریفیوژهایی را که برای غنی‌سازی اورانیوم استفاده می‌شوند، به این تأسیسات منتقل کرده است. ترامپ این گزارش را رد نکرد، اما گفت واشنگتن مدرک قطعی درباره انتقال سانتریفیوژها در اختیار ندارد. او همچنین تأکید کرد که تمرکز آمریکا بر محل نگهداری اورانیوم است و مدعی شد ایران ممکن است در حال بازسازی بخشی از برنامه هسته‌ای آسیب‌دیده خود باشد.

✓ نویسنده معتقد است ویژگی‌های فنی و جغرافیایی کوه کلنگ، احتمال هدف‌گیری نظامی آن را به مسئله‌ای پیچیده تبدیل کرده است. این مجموعه که در ایران با نام «کوه کلنگ» شناخته می‌شود، شامل شبکه‌ای از تونل‌ها و تأسیسات زیرزمینی در نزدیکی نطنز است و ایران در سال ۲۰۲۱ آن را به عنوان محل مونتاژ سانتریفیوژ معرفی کرد؛ اقدامی که پس از تخریب تأسیسات مشابه در نطنز انجام شد. تحلیلگران مؤسسه علم و امنیت بین‌المللی با بررسی تصاویر ماهواره‌ای اعلام کرده‌اند که ساخت‌وساز در این محل همچنان ادامه دارد و تأسیسات حدود ۱۰۰ متر زیر زمین قرار گرفته است. با این حال، زمان بهره‌برداری از آن مشخص نیست. به گفته کارشناسان، عمق زیاد این مجموعه، حمله مستقیم حتی با قدرتمندترین بمب نفوذگر سنگرشکن آمریکا را با عدم قطعیت روبه‌رو می‌کند.

و تضمینی برای نابودی کامل تأسیسات وجود ندارد.

✓ نویسنده معتقد است هدف قرار نگرفتن کوه کلنگ در حملات پیشین آمریکا و اسرائیل، پرسش‌هایی درباره میزان تهدید فوری این مجموعه ایجاد کرده است. کلسی داوِنپورت، مدیر سیاست منع گسترش تسلیحات هسته‌ای در انجمن کنترل تسلیحات، می‌گوید آمریکا و اسرائیل در حملات ژوئن ۲۰۲۵ و دور جدید جنگ نیز این تأسیسات را هدف قرار ندادند؛ موضوعی که از نگاه او می‌تواند نشان دهد واشنگتن آن را در آن مقاطع تهدیدی فوری ارزیابی نمی‌کرده است. با این حال، وجود احتمالی سانتریفیوژها یا فناوری‌های هسته‌ای در این محل ممکن است محاسبات نظامی آمریکا را تغییر دهد. تحلیل‌گران همچنین احتمال می‌دهند حمله به ورودی تونل‌ها با هدف مسدود کردن مسیرهای دسترسی انجام شود؛ اقدامی که می‌تواند روند ساخت و ساز را مختل کند و تلاش‌های بعدی برای بازگشایی ورودی‌ها را از طریق تصاویر ماهواره‌ای قابل رصد سازد. در مقابل، مؤسسه علم و امنیت بین‌المللی ارزیابی کرده است که وضعیت کنونی این تأسیسات ممکن است آن را برای عملیات زمینی یا خرابکاری مناسب‌تر کند.

✓ نویسنده معتقد است ابهام درباره سرنوشت سانتریفیوژهای ایران، یکی از مهم‌ترین موانع ارزیابی میزان پیشرفت یا بازسازی برنامه هسته‌ای کشور است. ایران از سال ۲۰۲۰ اجازه دسترسی بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تأسیسات تولید سانتریفیوژ را نداده و پس از حمله آمریکا در سال جاری نیز بازرسان از ورود به ایران محروم شده‌اند. این وضعیت، اطلاعات موجود درباره ظرفیت‌های باقی مانده هسته‌ای ایران را محدود کرده است. اولی‌هاینونن، معاون پیشین مدیرکل آژانس، می‌گوید ایران طی سال‌های گذشته برنامه‌ای مستقل تروم‌تکی بر صنایع داخلی خود ایجاد کرده و احتمال دارد قطعات سانتریفیوژ در حدود ۲۰ تأسیسات مختلف در سراسر کشور تولید شده باشند. از این منظر، نابودی تعدادی از مراکز در حملات نظامی لزوماً به معنای از بین رفتن همه ظرفیت‌های تولیدی نیست؛ زیرا قطعات باقی مانده می‌توانند در مکان دیگری مونتاژ شوند.

✓ نویسنده معتقد است ارزیابی دقیق توان هسته‌ای باقی مانده ایران، بدون از سرگیری بازرسی‌های بین‌المللی دشوار خواهد بود. کارشناسان هنوز نمی‌دانند چه تعداد سانتریفیوژ از حملات سال گذشته جان سالم به در برده‌اند و کدام انواع آن‌ها همچنان در دسترس ایران قرار دارند؛ موضوعی که مستقیماً بر سرعت احتمالی بازسازی برنامه غنی‌سازی اثر می‌گذارد. داوِنپورت تأکید می‌کند بازگشت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای انجام بازرسی‌ها ضرورتی اساسی دارد. در همین حال، پیت هگست، وزیر دفاع آمریکا، مدعی شده است که ارتش این کشور توانایی هدف گرفتن هر نقطه‌ای را دارد، اما اظهارات او به تنهایی تضمینی برای نابودی تأسیسات عمیق زیرزمینی نیست. جمع‌بندی مقاله این است که تهدید حمله به کوه کلنگ، علاوه بر ابعاد نظامی، با مسئله حل نشده نظارت بر برنامه هسته‌ای ایران و دشواری تعیین میزان واقعی ظرفیت‌های باقی مانده آن گره خورده است.

ترامپ می‌گوید پیش از انتخابات میان دوره‌ای حمله‌ای به ایران انجام نخواهد شد، اما تهران در آستانه جنگی دیگر عقب‌نشینی نمی‌کند

تاریخ انتشار: ۱۱ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۹ مهر ۱۴۰۵)

منبع
وای نت نیوز

نسخه انگلیسی زبان پایگاه خبری وای نت است که یکی از رسانه‌های شناخته شده اسرائیل به شمار می‌رود و به پوشش اخبار داخلی این کشور و تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی می‌پردازد. پایگاه اصلی وای نت در سال ۲۰۰۰ راه‌اندازی شد و اخبار سیاسی، امنیتی، نظامی، اقتصادی و اجتماعی اسرائیل را منتشر می‌کند. وای نت نیوز به ویژه در پوشش تحولات دولت و ارتش اسرائیل، جنگ غزه، روابط اسرائیل با آمریکا، برنامه هسته‌ای ایران و رویدادهای خاورمیانه مورد توجه مخاطبان بین‌المللی قرار دارد.

نویسنده
رززیمت

تحلیلگر ارشد مسائل ایران در موسسه مطالعات امنیت ملی اسرائیل

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است حتی اگر اظهارات اخیر دونالد ترامپ مبنی بر خودداری از حمله به ایران پیش از انتخابات میان دوره‌ای سوم نوامبر را بپذیریم، نشانه‌ها همچنان از احتمال دور تازه‌ای از درگیری حکایت دارند. تهران به وعده‌های واشنگتن اعتماد چندانی ندارد؛ زیرا حملات ژوئن ۲۰۲۵ و فوریه ۲۰۲۶ نیز در شرایطی آغاز شدند که پیام‌های کاخ سفید از پیشرفت مذاکرات و بررسی گزینه‌های دیپلماتیک حکایت داشت. در همین حال، آمریکا بازگشایی نسبی تنگه هرمز را دستاوردی برای خود معرفی می‌کند، اما آمادگی‌های نظامی واشنگتن و احتمالاً تل‌آویو نشان می‌دهد که فشار اقتصادی به تنهایی نتوانسته ایران را به پذیرش خواسته‌های آمریکا وادار کند. نویسنده معتقد است نه تسلیم ایران و نه فروپاشی جمهوری اسلامی، تاکنون نتیجه قطعی این فشارها نبوده است.

✓ نویسنده معتقد است واشنگتن و تهران هر دو هزینه‌های سنگینی می‌پردازند، اما هیچ‌یک حاضر نیست به آسانی از مواضع خود عقب‌نشینی کند. ایران با بحران اقتصادی روبه‌رو است، ولی آمریکا نیز از نظر سیاسی و نظامی تحت فشار قرار دارد؛ به ویژه آنکه ادامه جنگ می‌تواند بر نتایج انتخابات میان دوره‌ای تأثیر بگذارد. بازگشت صادرات نفت به سطوح نزدیک به پیش از جنگ نیز به معنای تأمین امنیت پایدار تنگه هرمز نیست،

زیرا حفاظت از مسیر کشتیرانی مستلزم حضور نظامی مستمر و پرهزینه آمریکاست و حملات ایران و متحدان منطقه‌ای آن همچنان می‌تواند جریان صادرات را مختل کند. هم‌زمان، گزارش‌هایی درباره آماده‌سازی تأسیسات کوه کلنگ برای احتمال غنی‌سازی اورانیوم در آینده و تلاش ایران برای احیای مراکزی که پیش‌تر هدف حملات اسرائیل قرار گرفته بودند، نگرانی‌ها درباره وضعیت برنامه هسته‌ای ایران را افزایش داده است.

✔ نویسنده معتقد است بی‌اعتمادی عمیق به دولت ترامپ یکی از دلایل اصلی مقاومت تهران در برابر خواسته‌های واشنگتن است. مقام‌های ایرانی نگران‌اند که حتی با پذیرش امتیازهایی درباره تنگه هرمز و برنامه هسته‌ای، تضمینی برای پایان دائمی جنگ یا برخورداری از منافع اقتصادی مورد انتظار وجود نداشته باشد. ایران خواهان تضمین‌های ملموس درباره پایان درگیری‌ها، رفع محاصره دریایی، لغو تحریم‌های صادرات نفت و آزادسازی دارایی‌های مسدود شده خود است. از نگاه رهبران جمهوری اسلامی، امتیازدهی لزوماً بقای نظام را تضمین نمی‌کند و حتی ممکن است ضعف‌هایی را آشکار سازد که دشمنان در آینده از آن‌ها بهره‌برداری کنند. نویسنده معتقد است به همین دلیل، هزینه‌سازش همچنان در محاسبات تهران بیشتر از هزینه مقاومت ارزیابی می‌شود.

✔ نویسنده معتقد است تهران همچنین بر این باور است که می‌تواند در یک جنگ فرسایشی، آمریکا و کشورهای غربی را پشت سر بگذارد؛ زیرا تصور می‌کند ترامپ برخلاف ایران، تمایل چندانی به ادامه طولانی مدت جنگ ندارد. تهران همچنان گزینه‌هایی برای تشدید درگیری در اختیار دارد؛ از افزایش حملات در خلیج فارس و گسترش جنگ از طریق متحدانش در یمن و عراق گرفته تا حمله مستقیم‌تر به نیروهای آمریکایی یا انجام عملیات نظامی علیه کشورهای همسایه. از دیدگاه نویسنده، ایران برخی تحولات ماه‌های اخیر، از جمله تکمیل خروج آمریکا از عراق، کاهش حضور نظامی آمریکا در برخی پایگاه‌های منطقه‌ای و هزینه‌های اقتصادی محدودیت‌های کشتیرانی در تنگه هرمز را در راستای راهبرد بلندمدت خود ارزیابی می‌کند. در عین حال، مقام‌های ایرانی نسبت به وخامت شرایط اقتصادی آگاه‌اند و ممکن است با استفاده از ذخایر ارزی، کنترل قیمت کالاهای اساسی، اصلاح ارزش اعتبارات خرید و اجرای سیاست‌های ریاضتی، برای حفظ ثبات داخلی زمان بخرند. حکومت همچنین معتقد است در صورت بازگشت اعتراضات، می‌تواند آن‌ها را با سرکوب شدید مهار کند.

✔ نویسنده معتقد است تقابل کنونی از نگاه جمهوری اسلامی به تهدیدی علیه موجودیت نظام و حتی تمامیت ارضی ایران تبدیل شده است؛ برداشتی که با تهدیدهای مقام‌های آمریکایی، به ویژه ترامپ، درباره نابودی تمدن ایران تقویت شده است. در چنین شرایطی، وضعیت «نه جنگ و نه صلح» نمی‌تواند برای مدت نامحدود ادامه یابد؛ ناکامی فشارها در دستیابی به اهداف آمریکا، انگیزه واشنگتن برای توسل دوباره به نیروی نظامی را افزایش می‌دهد و تهران نیز ممکن است برای شکستن بن‌بست به تشدید تنش روی آورد. نویسنده معتقد است انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا، حتی اگر زمان تصمیم‌گیری برای حمله را به تعویق بیندازد، راه حل پایداری ارائه نخواهد کرد.

پرسش اصلی این است که آیا دور تازه جنگ می‌تواند اهداف تحقق نیافته دو کارزار نظامی پیشین، یعنی جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای و تضعیف جمهوری اسلامی تا مرز فروپاشی، را محقق کند یا صرفاً فصل دیگری به یک جنگ پایان ناپذیر خواهد افزود.

مجتبی خامنه‌ای در برابر حملات «خصمانه» سر خم نمی‌کند؛ ارتش آمریکا نیروهای ۵۳ هزار نفری ایران را هدف گرفته است

تاریخ انتشار: ۱۲ اکتبر ۲۰۲۶ (۲۰ مهر ۱۴۰۵)

منبع
فاکس نیوز

یکی از شبکه‌های خبری شناخته شده ایالات متحده آمریکا است که در سال ۱۹۹۶ به ابتکار روبرت مرداک و با مدیریت اولیه راجر ایلز راه اندازی شد. این شبکه به پوشش اخبار داخلی آمریکا، سیاست خارجی، انتخابات، امنیت ملی، اقتصاد و تحولات بین‌المللی می‌پردازد و از طریق برنامه‌های خبری، گفت‌وگوهای سیاسی، گزارش‌های میدانی و میزگردهای تحلیلی فعالیت می‌کند. فاکس نیوز به ویژه به دلیل برنامه‌های سیاسی و گرایش تحریریه‌ای محافظه کارانه خود شناخته می‌شود و در پوشش سیاست‌های دولت‌های آمریکا، روابط واشنگتن با ایران و چین، مسائل مهاجرتی و تحولات خاورمیانه نقش پررنگی دارد.

نویسنده
اما باسی

خبرنگار بخش بین‌الملل شبکه فاکس نیوز

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است که مجتبی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی در هشتم اکتبر اعلام کرد حملات آمریکا و اسرائیل نتوانسته است نیروهای امنیت داخلی ایران را از انجام مأموریت‌هایشان بازدارد. او با تمجید از نیروهای پلیس، مدعی شد حملاتی که از ۲۸ فوریه و در چارچوب عملیات نظامی آمریکا و اسرائیل آغاز شده‌اند، تأثیری بر عزم این نیروها نداشته‌اند. آیت‌الله خامنه‌ای به طور ویژه از فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، معروف به فراجا، حمایت کرد و آمریکا و اسرائیل را به هدف قرار دادن نهادی متهم ساخت که مسئول حفظ نظم عمومی و امنیت داخلی است. او همچنین خواستار تقویت فراجا از طریق افزایش نیروی انسانی، تجهیزات و فناوری از جمله استفاده از هوش مصنوعی برای تحلیل داده‌ها شد.

✓ نویسنده معتقد است که ساختار امنیتی و نظامی ایران از سه بخش اصلی تشکیل شده است که وظایف متفاوتی دارند: ارتش جمهوری اسلامی مسئول دفاع متعارف از سرزمین، سپاه پاسداران مسئول حفاظت از نظام و گسترش قدرت نظامی آن، و فراجا مسئول اجرای قانون، حفظ نظم عمومی و مقابله با ناآرامی‌های داخلی است. فراجا به فرماندهی سرتیپ احمد رضا رادان فعالیت می‌کند و بنا بر گزارش ناظر حقوق بشر ایران، در سرکوب اعتراض‌های ضد حکومتی، نظارت بر فعالیت‌های سیاسی و اجرای محدودیت‌های ایدئولوژیک حکومت نقش

دارد. رادان در سپتامبر ۲۰۱۰ نیز از سوی وزارت خزانه داری آمریکا تحریم شد؛ این وزارتخانه مسئولیت او را در ضرب و شتم، قتل و بازداشت‌های خودسرانه معترضان پس از انتخابات مناقشه برانگیز سال ۲۰۰۹ ایران دلیل این اقدام اعلام کرده بود.

✓ نویسنده معتقد است که هم‌زمان با تأکید رهبر ایران بر تقویت نیروهای امنیت داخلی، ارتش آمریکا نیز اقدامات آموزشی خود را برای شناسایی نیروهای نظامی ایران افزایش داده است. فرماندهی آموزش و تحول ارتش آمریکا در ۲۴ سپتامبر راهنمایی با عنوان «تهدید را بشناس» منتشر کرد که در نهم اکتبر مورد توجه رسانه دیفنس نیوز قرار گرفت. این راهنما تصاویری از یک نیروی ویژه ایرانی ارائه می‌دهد و سلاح‌هایی را معرفی می‌کند که نیروهای آمریکایی ممکن است با آن‌ها مواجه شوند؛ از جمله تفنگ‌های آکام، مصاف-۲ ساخت ایران، جی ۳ ساخت آلمان، مسلسل ام جی ۳ و نارنجک انداز آپی جی-۷. این اقدام در شرایطی صورت گرفته که نیروهای زمینی ارتش ایران از سپاه پاسداران و بسیج وابسته به آن جدا هستند و در چهار بخش نیروی زمینی، دریایی، هوایی و پدافند هوایی سازمان دهی شده‌اند.

✓ نویسنده معتقد است که با وجود آسیب‌های سنگین وارد شده به بخش‌هایی از توان نظامی متعارف ایران، وضعیت نیروهای زمینی این کشور متفاوت باقی مانده است. بر اساس ارزیابی مؤسسه راهبرد و امنیت اورشلیم در ژوئن، نیروی زمینی ارتش ایران حدود ۳۵۰ هزار نفر نیرو داشته که ۲۲۰ هزار نفر از آن‌ها سرباز وظیفه بوده‌اند. این ارزیابی نشان می‌دهد که نیروهای هوایی، دریایی و پدافند هوایی ایران در مراحل اولیه کارزار نظامی آمریکا و اسرائیل خسارات شدیدی متحمل شده‌اند، اما ساختار نیروی زمینی به دلیل انجام نشدن تهاجم زمینی، تا حد زیادی حفظ شده است. ارتش ایران به فرماندهی سرلشکر امیر حاتمی فعالیت می‌کند که در ژوئن ۲۰۲۵ این مسئولیت را بر عهده گرفت. حاتمی در ششم اکتبر مدعی شد که دشمنان ایران با سردرگمی بی‌سابقه‌ای روبه‌رو شده‌اند و تولیدات دفاعی کشور، با وجود حملات آمریکا و اسرائیل، ادامه یافته است؛ هرچند میزان واقعی بازایی توان نظامی ایران همچنان مشخص نیست.

✓ نویسنده معتقد است که اظهارات مقام‌های ایرانی درباره تداوم تولیدات نظامی و تقویت نیروهای امنیتی در شرایطی مطرح می‌شود که آینده رویارویی تهران و واشنگتن همچنان نامشخص است. مجتبی خامنه‌ای بر حفظ توان نیروهای انتظامی و افزایش ظرفیت‌های آن‌ها تأکید کرده و امیر حاتمی نیز مدعی شده است که خطوط تولید صنایع دفاعی ایران در طول جنگ فعال مانده‌اند. در مقابل، ارزیابی مؤسسه راهبرد و امنیت اورشلیم از خسارات سنگین به توان هوایی، دریایی و پدافندی ایران حکایت دارد و تأکید می‌کند که میزان بازسازی این قابلیت‌ها هنوز روشن نیست. دونالد ترامپ نیز در هشتم اکتبر اعلام کرد که آمریکا پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای سوم نوامبر حملات نظامی علیه ایران را از سر نخواهد گرفت و دلیل این تصمیم را وجود مذاکرات سازنده میان دو کشور عنوان کرد.

جمع بندی

تحولات مطرح شده نشان می‌دهد که دولت دونالد ترامپ در تلاش است با ترکیب محاصره دریایی، تحریم‌های نفتی و مالی، محدودیت‌های هوانوردی و مقابله با شبکه‌های دور زدن تحریم‌ها، منابع درآمدی ایران را به شدت محدود کند و تهران را به پذیرش شروط واشنگتن در مذاکرات وادار سازد. با وجود کاهش صادرات نفت، فشار بر نظام بانکی و دشوارتر شدن دسترسی ایران به منابع مالی، شواهد ارائه شده حاکی از آن است که این اقدامات تاکنون به توقف کامل تجارت خارجی یا تغییر اساسی در مواضع سیاسی جمهوری اسلامی منجر نشده‌اند.

شبکه‌های واسطه، ناوگان سایه، مسیرهای جایگزین انتقال پول و همکاری برخی بازیگران خارجی همچنان امکان دور زدن بخشی از محدودیت‌ها را فراهم می‌کنند. در عین حال، کاهش شفافیت مالی و تضعیف برخی سازوکارهای نظارتی در داخل آمریکا، تناقضی در راهبرد واشنگتن ایجاد کرده است؛ زیرا موفقیت عملیات انزوای اقتصادی مستلزم شناسایی و مسدودسازی فراگیر شبکه‌های مالی غیرقانونی است. پیامدهای این فشارها نیز فراتر از ساختار حکومتی، معیشت مردم ایران، دسترسی به کالاها و دارو و فعالیت اقتصادی را تحت تأثیر قرار داده است.

در سطح منطقه‌ای، ادامه تنش‌ها بر سر تنگه هرمز، تحریم نفتکش‌ها و تهدید از سرگیری حملات نظامی، عدم اطمینان در بازار جهانی انرژی را تشدید کرده است. افزایش قیمت نفت، اختلال در عرضه و تولید، بالا ماندن هزینه‌های بیمه و حمل و نقل دریایی و خطر گسترش درگیری به کشورهای منطقه نشان می‌دهد که فشار بر ایران هزینه‌های اقتصادی و امنیتی قابل توجهی برای سایر بازیگران نیز دارد.

گزارش‌های مربوط به بررسی طرح حملات فشرده سه‌روزه آمریکا و احتمال عملیات مستقل اسرائیل علیه ایران، بیانگر آن است که گزینه نظامی همچنان در محاسبات واشنگتن و تل‌آویو مطرح است؛ با این حال، وجود طرح‌های عملیاتی به معنای اتخاذ تصمیم قطعی برای حمله نیست. انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا، نگرانی از افزایش قیمت انرژی، فشارهای سیاسی داخلی و اختلاف دیدگاه متحدان منطقه‌ای، از عوامل مؤثر بر زمان‌بندی و دامنه احتمالی عملیات هستند. هم‌زمان، گزارش‌های مربوط به ادامه انتقال منابع مالی ایران به حزب‌الله از مسیرهای مستقیم، مؤسسات خیریه و شبکه‌های بازسازی نشان می‌دهد که تحریم‌ها هنوز نتوانسته‌اند همه کانال‌های حمایت مالی تهران از متحدان منطقه‌ای خود را مسدود کنند.

در مجموع، مسئله اصلی برای دولت ترامپ تبدیل فشار اقتصادی و برتری نظامی به دستاوردی سیاسی و توافقی پایدار است؛ هدفی که تحقق آن با موانع جدی روبه‌روست. بحران اقتصادی ایران، کاهش ارزش پول ملی، تورم و مشکلات معیشتی، لزوماً به فروپاشی سیاسی یا عقب‌نشینی راهبردی حکومت منجر نشده‌اند؛ به‌ویژه آنکه سرکوب داخلی، فضای امنیتی و اختلافات در ساختار تصمیم‌گیری می‌توانند هم‌زمان بر رفتار تهران تأثیر بگذارند.

در پرونده هسته‌ای نیز آسیب به تأسیسات ایران به معنای رفع کامل نگرانی‌ها درباره ذخایر اورانیوم، دانش فنی و امکان بازسازی ظرفیت‌ها نیست و اختلاف بر سر حق غنی‌سازی، بازرسی‌ها و تضمین‌های امنیتی همچنان پابرجاست. در چنین

شرایطی، دیپلماسی، احیای سازوکارهای نظارتی و بررسی چارچوب‌های منطقه‌ای کنترل تسلیحات می‌توانند در کنار فشارهای هدفمند، مسیرهای جایگزینی برای مدیریت بحران فراهم کنند. تداوم این تصور در واشنگتن که فشار اقتصادی و تهدید نظامی سرانجام ایران را به تسلیم وادار خواهد کرد، در مقابل اصرار تهران بر مذاکره بدون اجبار، خطر محاسبه اشتباه و ازسرگیری جنگی گسترده‌تر را افزایش می‌دهد؛ جنگی که پیامدهای آن می‌تواند امنیت منطقه، بازار جهانی انرژی و وضعیت اقتصادی و انسانی ایران را بیش از پیش تحت تأثیر قرار دهد.

محور دوم

راهبرد بقا و قدرت نمایی تهران؛ ایران در نظم منطقه‌ای پساآمریکایی

ایران با وجود عدم دریافت حمایت نظامی، روابط خود با جمهوری خلق چین را عمیق‌تر خواهد کرد

تاریخ انتشار: ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۸ مهر ۱۴۰۵)

منبع
فاکس نیوز

بنیاد جیمز تاون یک اندیشکده و مؤسسه پژوهشی آمریکایی مستقر در واشنگتن دی سی است که در سال ۱۹۸۴ تأسیس شد و بر تحلیل تحولات راهبردی و امنیتی در مناطق مختلف جهان تمرکز دارد. این بنیاد به ویژه در زمینه سیاست خارجی، امنیت ملی، رقابت قدرت‌های بزرگ، روسیه، چین، تایوان، اروپای شرقی، قفقاز و آسیای مرکزی فعالیت می‌کند و موضوعاتی مانند تروریسم، منازعات منطقه‌ای، تحولات نظامی و پویایی‌های سیاسی کشورهای اوراسیا را مورد بررسی قرار می‌دهد. جیمز تاون با تکیه بر منابع اولیه، رسانه‌های محلی و پژوهش‌های کارشناسان منطقه‌ای، گزارش‌ها و تحلیل‌هایی را برای سیاست‌گذاران، پژوهشگران و متخصصان امنیت بین‌الملل منتشر می‌کند.

نویسنده
جواد حیران نیا

تحلیلگر ارشد مسائل بین‌الملل در بنیاد جیمز تاون

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است ایران پس از پایان درگیری با آمریکا و اسرائیل، با وجود نارضایتی از نبود حمایت نظامی مستقیم چین، روابط خود با پکن را عمیق‌تر خواهد کرد. واکنش محتاطانه چین در جریان جنگ، در محافل سیاسی ایران درباره میزان اعتبار این کشور به عنوان شریک راهبردی پرسش‌هایی ایجاد کرده است؛ زیرا پکن عمدتاً بر کاهش تنش، احترام به حاکمیت کشورها و حفظ روابط خود با بازیگران مختلف تأکید داشته است. با این حال، نفوذ نهادهای امنیتی و نظامی در ساختار قدرت ایران سبب می‌شود که سیاست «نگاه به شرق» همچنان محور اصلی جهت‌گیری خارجی تهران باقی بماند. این سیاست که پس از انقلاب ۱۳۵۷ با شعار «نه شرقی، نه غربی» آغاز شد، به تدریج تحت تأثیر تحریم‌ها و انزوای بین‌المللی به گسترش همکاری با چین و روسیه گرایش پیدا کرد.

✓ نویسنده معتقد است در ایران دو دیدگاه متفاوت درباره آینده روابط با چین شکل گرفته است. اصلاح‌طلبان

و برخی کارشناسان اقتصادی، چین را الگویی برای توسعه تولید، جذب سرمایه‌گذاری خارجی و خروج از انزوای اقتصادی می‌دانند، اما معتقدند نباید از پکن انتظار حمایت نظامی در منازعات آینده داشت. از این دیدگاه، سیاست خارجی چین بر عدم تعهد به ائتلاف‌های نظامی و حفظ روابط با طرف‌های مختلف استوار است. در مقابل، جریان‌های محافظه‌کار و نهادهای نظامی - امنیتی خواهان گسترش همکاری با چین بر مبنای تقویت توان نظامی، اتکا به درآمدهای نفتی و مقابله با غرب هستند. این گروه‌ها همچنین بر این باورند که نزدیکی گسترده به غرب می‌تواند ارزش‌های ایدئولوژیک جمهوری اسلامی را تضعیف کند.

✓ نویسنده معتقد است موازنه قدرت داخلی ایران، مسیر گسترش روابط با چین را بیش از دیدگاه دولت‌های مختلف تعیین خواهد کرد. به گفته مقاله، نهادهای امنیتی طی بیش از چهار دهه نقش تعیین‌کننده‌ای در جهت‌گیری‌های کلان سیاست خارجی داشته‌اند و محدودیت‌هایی بر قدرت مانور دولت‌های میانه‌رو و اصلاح طلب اعمال کرده‌اند. همکاری پکن با شبکه‌های عملیاتی مرتبط با سپاه پاسداران نیز می‌تواند جایگاه این نهادها را تقویت کند. در همین چارچوب، سفر عباس عراقچی، وزیر خارجه ایران، به چین پس از آغاز جنگ و تأکید او بر اعتماد تهران به پکن، نشانه‌ای از تلاش برای بازتعریف روابط دو کشور و فراهم کردن زمینه اجرای گسترده‌تر توافق همکاری ۲۵ ساله ارزیابی شده است.

✓ نویسنده معتقد است انتصاب محمد باقر قالیباف به عنوان نماینده ویژه ایران در امور چین، نشانه‌ای از هماهنگی بیشتر میان نهادهای اجرایی، تقنینی و رهبری برای توسعه این روابط است. قالیباف که سابقه فرماندهی در سپاه پاسداران را دارد و ریاست تیم مذاکره‌کننده ایران با آمریکا را نیز بر عهده گرفته است، می‌تواند میان حوزه‌های نظامی، سیاسی و اقتصادی ارتباط برقرار کند. این انتصاب همچنین نشان می‌دهد تهران می‌کوشد روابط با پکن را به مذاکرات خود با واشنگتن پیوند بزند و از آن به عنوان اهرمی برای افزایش قدرت چانه‌زنی استفاده کند. بر اساس مقاله، اجرای سریع‌تر توافق ۲۵ ساله، شامل سرمایه‌گذاری چین در زیرساخت‌ها، بخش نفت و حوزه نظامی در ازای دسترسی به نفت با تخفیف، می‌تواند یکی از محورهای همکاری در دوره پس از جنگ باشد.

✓ نویسنده معتقد است سیاست «نگاه به شرق» اکنون از یک رویکرد صرفاً اقتصادی فراتر رفته و به بخشی از راهبرد ایران برای تثبیت جایگاه خود در نظم بین‌المللی در حال تغییر تبدیل شده است. تهران با فرض افول نظم تک قطبی تحت رهبری آمریکا و حرکت جهان به سوی چند قطبی شدن، همکاری با چین و روسیه را راهی برای افزایش هزینه‌های تقابل واشنگتن و تقویت موقعیت خود می‌داند. با این حال، جنگ نشان داده است که این روابط لزوماً به تضمین امنیتی یا حمایت نظامی مستقیم منجر نمی‌شوند. جمع‌بندی مقاله این است که رهبران ایران، با وجود آگاهی از محدودیت‌های پکن و مسکو، همکاری با قدرت‌های شرقی را همچنان یکی از محدود گزینه‌های راهبردی در دسترس خود می‌دانند؛ الگویی که در آن تهران به جای اتکا به ائتلاف‌های الزام‌آور، بر حفظ استقلال عملیاتی و گسترش همکاری‌های سیاسی، اقتصادی و نظامی تکیه می‌کند.

نظریه پیروزی ایران؛ تلاش تهران برای دستیابی به جایگاه یک قدرت بزرگ در خاورمیانه پس‌آمریکایی

تاریخ انتشار: ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۸ مهر ۱۴۰۵)

منبع
فارن افرز

مجله فارن افرز یکی از نشریات برجسته و تأثیرگذار جهان در حوزه سیاست خارجی، روابط بین‌الملل و مطالعات راهبردی است که در سال ۱۹۲۲ از سوی شورای روابط خارجی آمریکا (CFR) تأسیس شد. این مجله با انتشار مقالات تحلیلی و پژوهشی از سوی دیپلمات‌ها، مقام‌های دولتی، دانشگاهیان، کارشناسان امنیتی و متخصصان سیاست خارجی، به بررسی موضوعاتی مانند رقابت قدرت‌های بزرگ، راهبردهای نظامی، نظم جهانی، ژئوپلیتیک، اقتصاد بین‌الملل و تحولات مناطق مختلف جهان می‌پردازد.

نویسنده
ولی نصر

استاد روابط بین‌الملل و مطالعات خاورمیانه در مدرسه مطالعات پیشرفته بین‌المللی دانشگاه جانز هاپکینز

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است راهبرد دولت ترامپ برای وادار کردن ایران به عقب‌نشینی از طریق بمباران‌های گسترده و فشار اقتصادی تاکنون به اهداف اعلام‌شده و شکنج‌نرسیده است. با وجود خسارت‌های سنگین به زیرساخت‌های ایران، ترور آیت‌الله علی خامنه‌ای و محاصره دریایی، حکومت ایران همچنان پابرجاست و با حملات تلافی‌جویانه و محدود کردن تردد در تنگه هرمز، هزینه‌هایی به آمریکا و اقتصاد جهانی تحمیل کرده است. از نگاه تهران، ادامه مقاومت می‌تواند آمریکا را به خروج نیروهایش از خلیج فارس، لغو تحریم‌ها و پذیرش جایگاه قدرت منطقه‌ای ایران وادار کند.

✓ نویسنده معتقد است جنگ به تقویت احساسات ملی‌گرایانه در ایران انجامیده و محاسبات و شکنج‌نرسیدن درباره احتمال قیام گسترده علیه حکومت را با چالش مواجه کرده است. اگرچه بسیاری از ایرانیان پیش از جنگ از عملکرد حکومت ناراضی بودند، بمباران شهرها و تهدیدهای دونالد ترامپ درباره نابودی ایران موجب شده است بخشی از این ناراضی‌ها تحت الشعاع خشم از آمریکا قرار گیرد. حضور گسترده حامیان حکومت در مراسم تشییع آیت‌الله خامنه‌ای و بازگشت برخی ایرانیان خارج از کشور نیز در متن به عنوان نشانه‌هایی از این تغییر فضا مطرح شده است. با این حال، نویسنده تأکید می‌کند که افزایش همبستگی ملی لزوماً به معنای حمایت همگانی از جمهوری اسلامی نیست، بلکه احتمال شکل‌گیری اعتراضات ضدحکومتی در شرایط جنگی را کاهش داده است.

❖ نویسنده معتقد است محاسبه آمریکا مبنی بر اینکه تشدید فشار اقتصادی به فروپاشی حکومت یا تغییر رفتار آن منجر خواهد شد، با محدودیت‌هایی روبه‌روست. ایران طی سال‌های گذشته برای مقابله با تحریم‌ها، روابط تجاری منطقه‌ای خود را گسترش داده و در برخی حوزه‌ها، از جمله تأمین مواد غذایی، به خودکفایی نزدیک شده است. هرچند تورم، بیکاری و هزینه‌های زندگی افزایش یافته‌اند، گزارش‌های نقل شده در مقاله از ادامه دسترسی به کالاها و خدمات اساسی حکایت دارند. در نتیجه، نویسنده معتقد است فشار اقتصادی به تنهایی الزاماً به شورش عمومی یا تسلیم سیاسی منجر نمی‌شود؛ به‌ویژه زمانی که بخش‌هایی از جامعه جنگ را تهدیدی علیه موجودیت کشور تلقی می‌کنند.

❖ نویسنده معتقد است ساختار سیاسی ایران پس از جنگ به سمت مواضع سخت‌گیرانه‌تر حرکت کرده است. رهبر جدید، افراد نزدیک به سپاه پاسداران را در جایگاه‌های مهم قرار داده و چهره‌های تندرو بر ضرورت پاسخ قاطع به اقدامات آمریکا تأکید دارند. در مقابل، برخی مقام‌های میانه‌رو، از جمله مسعود پزشکیان، همچنان از راه حل دیپلماتیک حمایت می‌کنند؛ با این حال، اختلاف آنها با جناح تندرو بر سر اصل تسلیم یا مقاومت نیست، بلکه بیشتر به شیوه دستیابی به اهداف ایران مربوط می‌شود. تهران خواستار بازگشت آمریکا به تفاهم‌نامه ژوئن، آزادسازی دارایی‌های مسدود شده، لغو تحریم‌ها، تضمین عدم حمله مجدد و از سرگیری تجارت از مسیر تنگه هرمز است و برخی مقام‌های ایرانی معتقدند افزایش هزینه‌های جنگ برای واشنگتن شرط تحقق این خواسته‌هاست.

❖ نویسنده معتقد است ایران برای تغییر محاسبات آمریکا، فشار نظامی و اقتصادی را در سراسر منطقه گسترش داده است. حمله به پایگاه‌های آمریکایی در اردن، سوریه و کشورهای خلیج فارس، تهدید نفتکش‌ها، هدف قرار دادن تأسیسات انرژی و تلاش برای اعمال کنترل بر تنگه هرمز، بخشی از این راهبرد معرفی شده‌اند. گروه‌های همسوبا ایران در عراق و حوثی‌ها در یمن نیز با حمله به زیرساخت‌های نفتی عربستان و تهدید باب‌المندب، دامنه فشار بر مسیرهای انرژی و تجارت را افزایش داده‌اند. هرچند نویسنده اذعان می‌کند ایران همچنان با مشکلات اقتصادی و نظامی جدی روبه‌روست و هنوز نتوانسته دستاوردهای جنگ را به مزایای پایدار تبدیل کند، نتیجه‌گیری مقاله این است که تهران خود را شکست خورده نمی‌بیند و آمادگی ادامه رویارویی را دارد؛ زیرا معتقد است تحمل هزینه‌ها و افزایش فشار بر آمریکا می‌تواند در نهایت به تحقق اهداف راهبردی‌اش منجر شود.

جنگ بعدی با ایران، همین جنگ کنونی با ایران است

تاریخ انتشار: ۱۱ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۹ مهر ۱۴۰۵)

منبع
فارن پالیسی

یکی از نشریات شناخته شده بین المللی در حوزه سیاست خارجی، روابط بین الملل و ژئوپلیتیک است که در سال ۱۹۷۰ به ابتکار ساموئل هانتینگتون و وارن دمین تأسیس شد. این مجله به بررسی سیاست های قدرت های بزرگ، رقابت راهبردی آمریکا و چین، روابط روسیه با غرب، تحولات خاورمیانه، امنیت بین الملل، دیپلماسی، اقتصاد جهانی و منازعات منطقه ای می پردازد. فارن پالیسی مقالات تحلیلی، گزارش های تخصصی و دیدگاه های کارشناسان، دیپلمات ها، دانشگاهیان و پژوهشگران را منتشر می کند و تلاش دارد روندهای سیاسی و راهبردی جهان و پیامدهای آن ها را برای تصمیم گیران و افکار عمومی توضیح دهد.

نویسنده
علی هاشم

تحلیلگر ارشد مسائل بین الملل در نشریه فارن پالیسی

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است جنگ کنونی ایران را نمی توان صرفاً در چارچوب درگیری های چند ماه اخیر تحلیل کرد، بلکه این جنگ ادامه تقابلی چندده ساله میان تهران و واشنگتن است که پس از شکل گیری جمهوری اسلامی آغاز شد. به باور او، موضوعاتی مانند برنامه هسته ای و موشکی ایران، حمایت از گروه های منطقه ای و نقش تهران در خاورمیانه، اگرچه در اهداف اعلام شده آمریکا و اسرائیل جای دارند، اما هدف راهبردی عمیق تر این تقابل، تغییر نظام سیاسی ایران است. نویسنده معتقد است تلاش برای وارد کردن ضربه ای تعیین کننده به ساختار سیاسی ایران در آغاز جنگ اخیر ناکام مانده و همین مسئله دشمنان تهران را به سمت فشارهای مستمر نظامی و اقتصادی سوق داده است.

✓ نویسنده معتقد است حمله ۲۸ فوریه آمریکا و اسرائیل که رهبر جمهوری اسلامی، اعضای شورای عالی امنیت ملی و فرماندهان ارشد را هدف قرار داد، تلاشی برای وارد کردن ضربه ای سرنوشت ساز به ساختار قدرت ایران بود. تهران در واکنش، دارایی های آمریکا در کشورهای همسایه خلیج فارس را هدف قرار داد و تنگه هرمز را بست؛ اقدامی که با توجه به عبور حدود یک پنجم نفت جهان از این آبراه، ابعاد بین المللی جنگ را گسترش داد. حملات هوایی به شهرهای ایران، کشته شدن بیش از سه هزار نفر و تهدید زیرساخت ها و تأسیسات انرژی، مرحله نخست درگیری را شکل داد؛ مرحله ای که در هشتم آوریل با پذیرش ابتکار آتش بس پاکستان از سوی ایران و آمریکا

متوقف شد. با این حال، مذاکرات اسلام‌آباد نیز نتوانست اختلافات را حل کند و دور دیگری از حملات در ژوئیه نشان داد که دو طرف همچنان برای احتمال از سرگیری جنگ آماده می‌شوند.

❖ نویسنده معتقد است فشار اقتصادی، برخلاف محاسبات آمریکا و اسرائیل، لزوماً به تضعیف فوری حکومت ایران منجر نشده است. بر اساس برآورد رئیس بانک مرکزی ایران، نرخ تورم سالانه در سپتامبر به حدود ۸۴ درصد رسیده و تحریم‌ها شرایط زندگی شهروندان را دشوارتر کرده‌اند؛ وضعیتی که می‌تواند زمینه‌ساز ناآرامی‌های داخلی باشد. با این حال، لحن دونالد ترامپ و بنیامین نتانیاهو و برداشت بخشی از جامعه ایران مبنی بر اینکه حملات خارجی هویت ملی کشور را هدف گرفته‌اند، به افزایش حمایت داخلی از حکومت کمک کرده است. ترور رهبر پیشین جمهوری اسلامی نیز در نگاه بخشی از جامعه به منزله تهدیدی علیه تشیع تلقی شده است. نویسنده معتقد است تجمعات گسترده حکومتی، از جمله گردهمایی ۱۸ سپتامبر در تهران، نشان دهنده تقویت احساس همبستگی ملی است؛ هرچند این تجمعات سازمان دهی شده بوده‌اند و سرکوب خونین اعتراضات ژانویه همچنان در حافظه جامعه ایران باقی مانده است.

❖ نویسنده معتقد است حکومت ایران برای جلوگیری از نمایش ضعف و مهارت‌های داخلی، در حال بازسازی ساختار امنیتی و نظامی خود است. انتصاب حسین طائب به ریاست بسیج در دهم اوت، یکی از مهم‌ترین تغییرات مورد اشاره در این روند است؛ فردی که سابقه طولانی در دستگاه اطلاعاتی سپاه و فرماندهی بسیج در جریان اعتراضات سال ۲۰۰۹ دارد. تهران همچنین ناآرامی‌های مناطق پیرامونی، به ویژه در میان بلوچ‌ها در جنوب شرق و کردها در شمال غرب، را بخشی از تلاش دشمنان برای ایجاد بی‌ثباتی و تجزیه کشور می‌داند. نویسنده معتقد است در صورت آغاز دور تازه جنگ، آمریکا و اسرائیل ممکن است زیرساخت‌های انرژی، پل‌ها، جاده‌ها و سامانه فرماندهی ایران را هدف قرار دهند تا فشار اقتصادی و امنیتی بر حکومت افزایش یابد. در چنین شرایطی، بسیج و شبکه‌های اطلاعاتی محلی می‌توانند در سازمان دهی واکنش داخلی نقش محوری ایفا کنند؛ در حالی که متحدان منطقه‌ای ایران نیز، با وجود تضعیف شدن، همچنان ظرفیت گسترش جغرافیایی درگیری را دارند.

❖ نویسنده معتقد است جنگ آینده احتمالاً محدود به ایران، آمریکا و اسرائیل نخواهد ماند و می‌تواند از تنگه هرمز تا باب‌المندب و از اقلیم کردستان عراق تا اردن گسترش یابد. حوثی‌های یمن با توانایی اثرگذاری بر مسیر باب‌المندب و حمله به زیرساخت‌های نفتی عربستان، ظرفیت ایجاد فشار بیشتر بر بازارهای انرژی را دارند؛ گروه‌های مسلح عراقی نیز ممکن است فعالیت‌های خود را به مناطق پیرامونی گسترش دهند. در مقابل، حزب الله لبنان پس از جنگ ۲۰۲۶ با تلفات و محدودیت‌های جغرافیایی و سیاسی بیشتری روبه‌رو شده و احتمال بازگشت آن به جنگ، از نگاه نویسنده، به میزان تهدیدی بستگی دارد که متوجه تهران شود.

❖ جمع‌بندی نویسنده این است که درگیری‌ها با پایان ماه نوامبر خاتمه نخواهند یافت و دور بعدی جنگ ممکن

است ویرانگرتر از مراحل پیشین باشد؛ زیرا رهبران ایران ممکن است به این نتیجه برسند که فشارهای خارجی، به جای فروپاشاندن انسجام داخلی، جامعه را بیشتر حول دفاع از کشور متحد کرده و در نتیجه، تهران انگیزه بیشتری برای پاسخ‌های شدیدتر خواهد داشت.

برخی از پیروزی آمریکا در جنگ با ایران سخن می‌گویند؛ اما من چندان مطمئن نیستم

تاریخ انتشار: ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۸ مهر ۱۴۰۵)

منبع

روزنامه واشنگتن پست

یکی از روزنامه‌های با سابقه و شناخته شده ایالات متحده آمریکا است که در ۶ دسامبر ۱۸۷۷ به ابتکار استیلسون هاپینز در شهر واشنگتن دی سی تأسیس شد. این روزنامه در طول تاریخ خود، به ویژه در زمینه سیاست داخلی آمریکا، سیاست خارجی، امنیت ملی، روابط بین الملل، اقتصاد و تحولات جهانی، نقش مهمی در عرصه رسانه‌ای این کشور ایفا کرده است. واشنگتن پست با پوشش تحقیقی رسوایی واترگیت در دهه ۱۹۷۰ به شهرت گسترده‌ای دست یافت؛ گزارشی که در افشای ابعاد این رسوایی سیاسی نقش مهمی داشت.

نویسنده

فرید زکریا

مجری شبکه سی ان ان، ستون نویس روزنامه واشنگتن پست

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است با وجود ادعاهای برخی تحلیلگران آمریکایی درباره پیروزی واشنگتن در جنگ با ایران، بازگرداندن جریان صادرات نفت متحدان آمریکا از تنگه هرمز و جلوگیری از صادرات نفت ایران، به تنهایی به معنای موفقیت جنگ نیست. ارتش آمریکا توانسته است با استفاده از ظرفیت‌های نظامی خود عبور نفتکش‌ها را تسهیل کند، اما هدف اصلی جنگ فراتر از بازگشایی یک آبراه بود. پس از حملات گسترده آمریکا و اسرائیل به تأسیسات هسته‌ای ایران در ژوئن ۲۰۲۵، دونالد ترامپ مدعی نابودی برنامه هسته‌ای ایران شد؛ با این حال، در فوریه ۲۰۲۶ جنگی گسترده‌تر با هدف تغییر حکومت آغاز شد که به کشته شدن رهبر جمهوری اسلامی و شماری از مقام‌های ارشد انجامید، اما حکومت ایران همچنان پابرجا ماند.

✓ نویسنده معتقد است ایران با حفظ ساختار سیاسی خود، تقابل را به تنگه هرمز گسترش داد و آمریکا را وارد عملیاتی کرد که هدف آن بازگرداندن شرایط به وضعیت پیش از جنگ است. هزینه نظامی آمریکا طبق اعلام پنتاگون به ۴۵ میلیارد دلار رسیده و برآورد دفتر بودجه کنگره نشان می‌دهد حتی ادامه درگیری با شدت پایین نیز ماهانه ۲ میلیارد دلار هزینه خواهد داشت. دست کم ۱۹ نظامی آمریکایی کشته شده‌اند و آمریکا احتمالاً بین نیمی تا دوسوم ذخایر برخی رهگیرهای پیشرفته موشکی خود را مصرف کرده است؛ جایگزینی این تسلیحات ممکن است بیش از پنج سال طول بکشد. همچنین، انتقال دست کم شش ناو جنگی از اقیانوس آرام به خاورمیانه، از ظرفیت‌های نظامی مورد نیاز آمریکا برای مقابله احتمالی با چین کاسته است.

❖ نویسنده معتقد است هزینه‌های اقتصادی جنگ نیز به شهروندان آمریکایی و کشورهای منطقه تحمیل شده است. میانگین قیمت نفت برنت از زمان آغاز جنگ به حدود ۱۰۰ دلار در هر بشکه رسیده که تقریباً ۴ درصد بیشتر از سطح پیش از جنگ است. برآورد یک اقتصاددان مؤسسه مودیز نشان می‌دهد تاژوئیه، افزایش قیمت‌ها، هزینه‌های بهره و مخارج نظامی بیش از ۱۲۰ دلار به هزینه‌های هر خانوار آمریکایی افزوده بود. هزینه اضافی بنزین و گازوئیل نیز حدود ۱۳۰ میلیارد دلار برآورد شده است. در کشورهای خلیج فارس، اعتماد به واشنگتن آسیب دیده، هزینه حمل و نقل دریایی افزایش یافته و گردشگری افت کرده است؛ برای نمونه، ضریب اشغال هتل‌های دبی از نزدیک به ۸۵ درصد در فوریه به ۲۳ درصد در مارس کاهش یافت. دولت‌های منطقه همچنین ناچار شده‌اند میلیارد‌ها دلار برای بازسازی زیرساخت‌ها و ایجاد مسیرهای جایگزین انتقال انرژی هزینه کنند.

❖ نویسنده معتقد است مشکل اساسی راهبرد ترامپ، مشخص نبودن هدف نهایی جنگ است: آیا واشنگتن به دنبال تغییر سیاست‌های ایران است یا سرنگونی حکومت؟ اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری آمریکا، در سپتامبر از پایان حکومت سخن گفت، اما هم‌زمان هدف را وادار کردن تهران به مذاکره توصیف کرد. ترامپ نیز در سخنرانی خود در سازمان ملل میان توافقی که به ایران امکان بازسازی و تبدیل شدن به کشوری قدرتمندتر بدهد و نابودی سریع جمهوری اسلامی مردد ماند؛ این در حالی بود که فرستادگان او، استیو ویتکاف و جرد کوشنر، با مقام‌های ایرانی مذاکره می‌کردند. به اعتقاد نویسنده، وقتی رهبران ایران تصور کنند واشنگتن صرف نظر از امتیازهای احتمالی قصد سرنگونی آنها را دارد، انگیزه‌ای برای عقب‌نشینی نخواهند داشت و ممکن است به مقاومت و تحمیل هزینه به آمریکا ادامه دهند.

❖ نویسنده معتقد است قدرت نظامی می‌تواند شرایط مذاکرات را تغییر دهد، اما جایگزین توافق سیاسی نمی‌شود؛ درسی که به گفته او، آمریکا در جنگ‌های ویتنام، افغانستان و عراق بارها نادیده گرفته است. اگر هدف واشنگتن بازگشایی تنگه هرمز، محدود کردن برنامه هسته‌ای ایران و مهار فعالیت‌های منطقه‌ای تهران باشد، باید خواسته‌هایی مشخص و دست‌یافتنی تعیین کند و برای پذیرش آنها فشار وارد آورد. اما اگر هدف همچنان تغییر حکومت باشد، آمریکا باید خود را برای نبردی خونین‌تر و احتمال گسترش درگیری به کشورهای منطقه آماده کند. جمع‌بندی زکریا این است که تا زمانی که دولت ترامپ میان این دو هدف متناقض تصمیم‌روشنی نگیرد، آمریکا در باتلاق تازه‌ای در خاورمیانه گرفتار خواهد ماند.

آینده ایران را مردم این کشور تعیین خواهند کرد نه گروه‌های تجزیه طلب

تاریخ انتشار: ۱۲ اکتبر ۲۰۲۶ (۲۰ مهر ۱۴۰۵)

منبع
جروزالم پست

یکی از روزنامه‌های شناخته شده اسرائیل است که در سال ۱۹۳۲ در اورشلیم تأسیس شد و در ابتدا با نام «پالستاین پست» فعالیت می‌کرد؛ این نشریه در سال ۱۹۵۰ نام خود را به جروزالم پست تغییر داد. این روزنامه به زبان انگلیسی منتشر می‌شود و موضوعاتی مانند سیاست داخلی اسرائیل، امنیت ملی، روابط اسرائیل با آمریکا، مناقشه فلسطین و اسرائیل، برنامه هسته‌ای ایران، تحولات خاورمیانه و مناسبات دیپلماتیک منطقه‌ای را پوشش می‌دهد. جروزالم پست با انتشار اخبار فوری، گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و نظامی، تحلیل‌های امنیتی و مقالات دیدگاه‌محور، مخاطبان بین‌المللی به ویژه در میان دیپلمات‌ها، پژوهشگران و علاقه‌مندان به مسائل خاورمیانه را هدف قرار می‌دهد.

نویسنده

تینا قاضی مراد

تحلیلگر ارشد مسائل بین‌الملل در روزنامه جروزالم پست

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است که قدرت‌های اسرائیلی و غربی نباید با نزدیک شدن به گروه‌های جدایی طلب فراملی، پیوند تاریخی و تمدنی خود با مردم ایران را به خطر بیندازند. مخالفان به جای پاسخ‌گویی به واقعیت‌های تاریخی، جمعیتی و ژئوپلیتیکی، به تحریف تاریخ و واکنش‌های احساسی روی آورده‌اند. از دیدگاه او، در شرایط حساس کنونی، نادیده گرفتن واقعیت‌های مربوط به هویت ملی ایران می‌تواند برای اسرائیل و کشورهای غربی هزینه‌های راهبردی داشته باشد؛ زیرا بخش عمده مردم ایران را نباید با اهداف سیاسی گروه‌های مسلح جدایی طلب یکسان دانست.

✓ نویسنده معتقد است که آثار تاریخی بیستون و طاق‌بستان در استان کرمانشاه، گواه تداوم تمدنی ایران طی بیش از ۲۵۰۰ سال هستند و این منطقه را باید بخشی بنیادین از سرزمین و حاکمیت ملی ایران دانست، نه ناحیه‌ای حاشیه‌ای که آمادگی تجزیه داشته باشد. او همچنین تأکید می‌کند که هویت فرهنگی کردها لزوماً در تقابل با هویت ایرانی قرار ندارد و شهرهای کرمانشاه و ایلام، به ویژه کرمانشاه به عنوان یکی از بزرگ‌ترین شهرهای کردنشین منطقه، از مراکز مهم میهن‌دوستی ایرانی به شمار می‌روند. از نظر او، انتساب هویت سیاسی و خواست

عمومی مردم مناطق غربی ایران به گروه‌های مسلح، نادیده گرفتن واقعیت‌های جمعیتی و اجتماعی این مناطق است. او میان شهروندان عادی و جریان‌های جدایی طلب فراملی تمایز قائل می‌شود و معتقد است که این جریان‌ها را نمی‌توان نماینده کل جمعیت کردستان ایران معرفی کرد.

✔ نویسنده معتقد است که سرکوب و خشونت حکومت جمهوری اسلامی محدود به یک منطقه خاص نیست و شهروندان سراسر ایران را هدف قرار می‌دهد. او به اعدام علیرضا سپاهی و علیرضا رئیسی، دو معترض جوان بازداشت شده در جریان ناآرامی‌های اصفهان، در پنجم اکتبر ۲۰۲۶ اشاره می‌کند و این رویداد را نشانه‌ای از فراگیر بودن سرکوب حکومتی می‌داند. از دیدگاه او، استفاده گزینشی از رنج مردم مناطق مختلف برای توجیه اهداف سیاسی گروه‌های مسلح، مبارزه مشترک مردم ایران با سرکوب را منحرف می‌کند. وی همچنین از منتقدانش به دلیل نادیده گرفتن سابقه حزب کارگران کردستان و عبدالله اوجلان انتقاد می‌کند و مدعی است که این حزب در گذشته با حکومت سوریه به رهبری بشار اسد همکاری داشته، در کنار گروه‌های مسلح فلسطینی مخالف اسرائیل آموزش دیده و مستقیماً علیه اسرائیل جنگیده است. او تأکید می‌کند که برخی گروه‌های مسلح فعال در ایران شاخه‌هایی از شبکه مرتبط با این حزب هستند و این سابقه با تلاش آن‌ها برای جلب حمایت بین‌المللی ناسازگار است.

✔ نویسنده معتقد است که گروه‌های مسلح منطقه‌ای در تحولات منتهی به انقلاب ۱۳۵۷ نیز نقش فعالی داشتند و نباید سابقه آن‌ها در بی‌ثباتی ایران نادیده گرفته شود. او می‌گوید این گروه‌ها در ائتلافی متشکل از اسلام‌گرایان، مارکسیست‌ها و هواداران محمد مصدق در سقوط حکومت پیشین مشارکت داشتند و برخی رهبران آن‌ها از جمله عبدالرحمان قاسملو، ابتدا با آیت‌الله خمینی اعلام همراهی کردند، اما بعدها بر سر سهم‌خواهی از انقلاب با اسلام‌گرایان درگیر شدند.

✔ به روایت او، در ۲۰ فوریه ۱۹۷۹، تنها ۹ روز پس از پیروزی انقلاب، نیروهای مسلح منطقه‌ای به پادگان ارتش در مهاباد حمله کردند، فرمانده آن را کشتند و سلاح‌های سنگین از جمله تانک و توپخانه، به همراه هزاران قبضه تفنگ را تصرف کردند. او همچنین از پیشروی این نیروها به سمت سنندج و مقاومت پادگان لشکر ۲۸ ارتش ایران سخن می‌گوید و این اقدامات را با ادعای مبارزه برای دموکراسی و حفظ ایران یکپارچه ناسازگار می‌داند. وی در ادامه به رویدادهای پایه در اوت ۱۹۷۹ اشاره می‌کند و می‌گوید مردم محلی و میهن‌دوست در برابر ورود مسلحانه گروه‌های جدایی طلب مقاومت کردند؛ موضوعی که به باور او، نشان می‌دهد این گروه‌ها همواره نماینده اراده عمومی مردم منطقه نبوده‌اند.

✔ نویسنده معتقد است که سرمایه راهبردی پایدار اسرائیل و غرب، پیوند تاریخی و تمدنی ۲۵۰۰ ساله با ملت یکپارچه ایران است نه حمایت کوتاه‌مدت از گروه‌های مسلحی مانند حزب کارگران کردستان و شاخه‌های آن که به گفته او سابقه‌ای از خصومت با غرب دارند. او هشدار می‌دهد که نزدیک شدن قدرت‌های خارجی به جریان‌های

جدایی طلب می‌تواند اکثریت میهن دوست جامعه ایران را از آن‌ها دور کند و فرصت ایجاد روابطی پایدار با ایرانیان را از بین ببرد. در نهایت، نویسنده بر ضرورت حمایت از آینده‌ای دموکراتیک برای ایران تأکید می‌کند که بر حفظ تمامیت ارضی، وحدت ملی، آزادی‌های فردی و برابری در برابر قانون استوار باشد.

ایران در آستانه فروپاشی قرار دارد؛ بزرگ‌ترین هراس حکومت، آن چیزی است که پس از آن رخ خواهد داد

تاریخ انتشار: ۱۲ اکتبر ۲۰۲۶ (۲۰ مهر ۱۴۰۵)

منبع
جروزالم پست

یکی از روزنامه‌های شناخته شده اسرائیل است که در سال ۱۹۳۲ در اورشلیم تأسیس شد و در ابتدا با نام «پالستاین پست» فعالیت می‌کرد؛ این نشریه در سال ۱۹۵۰ نام خود را به جروزالم پست تغییر داد. این روزنامه به زبان انگلیسی منتشر می‌شود و موضوعاتی مانند سیاست داخلی اسرائیل، امنیت ملی، روابط اسرائیل با آمریکا، مناقشه فلسطین و اسرائیل، برنامه هسته‌ای ایران، تحولات خاورمیانه و مناسبات دیپلماتیک منطقه‌ای را پوشش می‌دهد. جروزالم پست با انتشار اخبار فوری، گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و نظامی، تحلیل‌های امنیتی و مقالات دیدگاه‌محور، مخاطبان بین‌المللی به ویژه در میان دیپلمات‌ها، پژوهشگران و علاقه‌مندان به مسائل خاورمیانه را هدف قرار می‌دهد.

نویسنده
عرفان فرد

تحلیلگر ارشد مسائل خاورمیانه در روزنامه جروزالم پست

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است که در صورت حمله آمریکا و اسرائیل به ایران، جمهوری اسلامی ممکن است کشور را به سمت جنگ داخلی سوق دهد و شبکه‌های تروریستی اسلام‌گرا را از طریق مساجد دوباره فعال کند. او مدعی است که ارتباط حکومت ایران با القاعده و داعش آشکارتر شده و مرزهای ایران همچنان برای فعالیت این گروه‌ها باز است. همچنین، گروه‌هایی مانند حشد الشعبی، فاطمیون و زینبیون را بخشی از سازوکار سرکوب جمهوری اسلامی معرفی می‌کند. به باور نویسنده، تبلیغات حکومتی درباره مقابله با آمریکا و اسرائیل و آموزش‌های نظامی برای حامیان حکومت، نشانه آمادگی برای کشاندن درگیری به شهرها، خیابان‌ها و محله‌های ایران است.

✓ نویسنده معتقد است که فضای عمومی شهرهای ایران به تدریج رنگ و بوی جنگ به خود گرفته و مردم در انتظار تصمیم دونالد ترامپ درباره حمله احتمالی آمریکا هستند. او وضعیت کشور را آکنده از بلاتکلیفی می‌داند و مدعی است که نظم و قانون در حال تضعیف شدن است. به گفته او، حکومت با تشدید تبلیغات خیابانی می‌کوشد صدای اعتراض‌ها را خاموش کند و شرکت‌کنندگان در تجمعات حکومتی را با عنوان فداییان معرفی می‌کند؛ اقدامی که نویسنده آن را با نمایش‌های سیاسی دوران صدام حسین و معمر قذافی مقایسه می‌کند.

او همچنین تأکید دارد که با وجود این تلاش‌ها، احتمال شکل‌گیری خیزشی سراسری همچنان مطرح است. ✔ نویسنده معتقد است که سپاه پاسداران و مقام‌های امنیتی در میان بحران‌های فزاینده گرفتار شده‌اند و جلسات پی‌درپی آن‌ها نتوانسته است راهکاری منسجم برای بازگرداندن کنترل اوضاع فراهم کند. او می‌گوید کشاورزی، صنعت و تولید عملاً متوقف شده‌اند و حکومت برنامه روشنی برای خروج از بحران ندارد. از دیدگاه نویسنده، محاسبات امنیتی جمهوری اسلامی در حال فروپاشی است و حکومت به جای حل مشکلات اقتصادی و اجتماعی، بیش از پیش به ابزارهای سرکوب متوسل می‌شود. او همچنین مدعی است که تشدید بازداشت‌ها، کشتارها و اعدام‌ها با هدف جلوگیری از تبدیل فقر، تورم، افزایش قیمت‌ها و نارضایتی اجتماعی به رویارویی نهایی با حکومت صورت می‌گیرد.

✔ نویسنده معتقد است که بخشی از مردم ایران به وقوع جنگی دیگر امید بسته‌اند و انتظار دارند حمله آمریکا یا اسرائیل به پایان حکومت جمهوری اسلامی منجر شود. او با لحنی تند، خواستار آن است که دونالد ترامپ حمله را به پایان برساند یا به اسرائیل اجازه دهد مقام‌های جمهوری اسلامی را از میان بردارد. در عین حال، هشدار می‌دهد که حکومت برای حفظ قدرت خود ممکن است به هر اقدامی متوسل شود و بزرگ‌ترین نگرانی آن، شکل‌گیری قیامی مردمی است. نویسنده تشدید سرکوب در شهرها را نشانه‌ای از نگرانی حکومت در برابر احتمال گسترش اعتراض‌ها می‌داند و وضعیت کنونی ایران را مرحله‌ای سرنوشت‌ساز توصیف می‌کند.

✔ نویسنده معتقد است که فراتر از اخبار مربوط به جنگ، تحریم‌ها، موشک‌ها و مذاکرات هسته‌ای، واقعیت دیگری نیز وجود دارد: زندگی روزمره میلیون‌ها ایرانی که خواهان زندگی بدون ترس و سرکوب هستند. او می‌گوید مردم می‌خواهند فرزندانشان را در امنیت بزرگ کنند، غذای خانواده خود را تأمین کنند، آزادانه در خیابان‌ها رفت‌وآمد داشته باشند، بدون نگرانی سخن بگویند و در سرزمین خود با آرامش زندگی کنند. به گفته او، نزدیک به نیم قرن است که نسل‌های ایرانی با زندان، مرگ، تبعید، فقر و آرزوهای بر باد رفته روبه‌رو بوده‌اند. نویسنده با اشاره به ادعای کشته شدن ۵۰ هزار نفر در خیابان‌های تهران، یاد قربانیان را گرامی می‌دارد و شعار «این نبرد نهایی است؛ پهلوی باز خواهد گشت» را بازتاب دهنده خواست مورد حمایت خود معرفی می‌کند. او در پایان تأکید می‌کند که ایران سزاوار آغاز دوباره زندگی است و با شعار «ایران را دوباره بزرگ کنیم» خواستار تغییر وضعیت کشور می‌شود.

میان دو تنگه؛ جهان نمی‌تواند در برابر ایران تسلیم شود

تاریخ انتشار: ۱۲ اکتبر ۲۰۲۶ (۲۰ مهر ۱۴۰۵)

منبع

جروزالم پست

Jerusalem Post

یکی از روزنامه‌های شناخته شده اسرائیل است که در سال ۱۹۳۲ در اورشلیم تأسیس شد و در ابتدا با نام «پالستاین پست» فعالیت می‌کرد؛ این نشریه در سال ۱۹۵۰ نام خود را به جروزالم پست تغییر داد. این روزنامه به زبان انگلیسی منتشر می‌شود و موضوعاتی مانند سیاست داخلی اسرائیل، امنیت ملی، روابط اسرائیل با آمریکا، مناقشه فلسطین و اسرائیل، برنامه هسته‌ای ایران، تحولات خاورمیانه و مناسبات دیپلماتیک منطقه‌ای را پوشش می‌دهد. جروزالم پست با انتشار اخبار فوری، گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و نظامی، تحلیل‌های امنیتی و مقالات دیدگاه محور، مخاطبان بین‌المللی به ویژه در میان دیپلمات‌ها، پژوهشگران و علاقه‌مندان به مسائل خاورمیانه را هدف قرار می‌دهد.

نویسنده

جیکوب ناگل

پژوهشگر ارشد بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها و مشاور امنیت ملی سابق اسرائیل

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است که تنگه هرمز به یکی از مهم‌ترین ابزارهای فشار ایران در برابر آمریکا تبدیل شده است؛ گذرگاهی که پیش از تبدیل شدن به اهرم چانه‌زنی تهران، روزانه حدود ۲۰ میلیون بشکه نفت معادل نزدیک به ۲۰ درصد مصرف جهانی از آن عبور می‌کرد. به گفته او، ایران با حمله به نفتکش‌ها می‌کوشد عبور و مرور دریایی را مختل کند، درحالی‌که نیروی دریایی آمریکا برای حفاظت از کشتی‌ها، حفظ جریان انتقال نفت به بازارهای جهانی و کاهش قیمت آن وارد عمل شده است. نویسنده با استناد به گزارش‌های منتشرشده و اظهارات مارک دوبروویتز، مدیرعامل بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها ارزیابی می‌کند که آمریکا تاکنون در این کارزار دست بالا را داشته است؛ زیرا عبور نفت از خلیج فارس، به استثنای نفت ایران، تا حد زیادی ادامه یافته است. از دیدگاه او، این وضعیت فشار زیادی بر رهبران ایران وارد می‌کند، چراکه محدود کردن تردد در تنگه هرمز یکی از آخرین اهرم‌های اصلی تهران در برابر واشنگتن محسوب می‌شود.

✓ نویسنده معتقد است که اقدامات حوثی‌ها در تنگه باب‌المندب نیز باید در چارچوب راهبرد منطقه‌ای ایران بررسی شود و مدعی است که تهران این اقدامات را هدایت و پشتیبانی کرده است. حوثی‌ها با تسلط بر بخش‌هایی از ساحل جنوب غربی یمن، توانستند برای مدتی بر تردد کشتی‌ها در این گذرگاه راهبردی تأثیر بگذارند؛ گذرگاهی

که دریای سرخ را به مسیرهای منتهی به کانال سوئز و تجارت میان اروپا و آسیا متصل می‌کند. هم‌زمان، حمله حوثی‌ها به تأسیسات شرکت آرامکوی عربستان در بندر ینبج، اهمیت این مسیر جایگزین صادرات نفت را افزایش داد؛ مسیری که عربستان برای دور زدن تنگه هرمز به آن متکی شده بود. پیش‌تر نیز حمله شبه نظامیان نزدیک به ایران در عراق به خط لوله انتقال نفت از شرق شبه جزیره عربستان به ساحل غربی این کشور، این مسیر را مختل کرده بود. نویسنده هشدار می‌دهد که خطر اصلی صرفاً بسته شدن یک گذرگاه نیست، بلکه اختلال هم‌زمان در تنگه هرمز، اقیانوس هند، باب‌المندب، دریای سرخ و کانال سوئز است؛ وضعیتی که می‌تواند انتقال انرژی به بازارهای آسیا و اروپا را با مشکلات گسترده روبه‌رو کند.

✓ نویسنده معتقد است که اختلال هم‌زمان در چند گذرگاه دریایی، پیامدهایی فراتر از افزایش قیمت انرژی خواهد داشت و می‌تواند کل زنجیره تأمین جهانی را تحت فشار قرار دهد. اختلال در تنگه هرمز عرضه انرژی و قیمت نفت را متأثر می‌کند، در حالی که ناامنی در باب‌المندب یا کانال سوئز موجب افزایش زمان سفر کشتی‌ها، هزینه بیمه و مخارج حمل و نقل می‌شود. او همچنین هشدار می‌دهد که سایر قدرت‌های رقیب آمریکا ممکن است از اقدامات ایران و حوثی‌ها الگوبرداری کنند و به این نتیجه برسند که می‌توان با مختل کردن گذرگاه‌های راهبردی، اقتصاد جهانی و تصمیم‌گیری‌های نظامی آمریکا را تحت فشار قرار داد. نویسنده در همین زمینه به تنگه مالاکا و تنگه تایوان اشاره می‌کند و می‌گوید مقام‌های سنگاپور و تایوان نسبت به پیامدهای بسته شدن این مسیرها نگرانی جدی دارند. تنگه مالاکا اقیانوس هند را به اقیانوس آرام متصل می‌کند و یکی از مسیرهای مهم انتقال انرژی و تجارت شرق آسیاست؛ در نیمه نخست سال ۲۰۲۵، روزانه حدود ۲۳ میلیون بشکه نفت از آن عبور می‌کرد. اختلال طولانی مدت در این گذرگاه می‌تواند زنجیره تأمین چین، ژاپن، کره جنوبی و به ویژه اقتصاد سنگاپور را به شدت تحت تأثیر قرار دهد.

✓ نویسنده معتقد است که نحوه پایان یافتن درگیری‌های کنونی در خلیج فارس، تنگه هرمز و باب‌المندب بر رفتار آینده کشورها در استفاده از گذرگاه‌های دریایی راهبردی تأثیر تعیین‌کننده‌ای خواهد داشت. به باور او، اگر ایران و گروه‌های مورد حمایت آن بتوانند با تهدید یا مسدود کردن این مسیرها بر اقتصاد جهانی و تصمیم‌های سیاسی و نظامی قدرت‌های بزرگ تأثیر بگذارند، احتمال الگوبرداری دیگر بازیگران از این روش افزایش می‌یابد. از این رو، نویسنده تأکید می‌کند که آمریکا و متحدانش باید نشان دهند استفاده از انسداد گذرگاه‌های دریایی به عنوان ابزار فشار اقتصادی و سیاسی موفق نخواهد شد و برای جلوگیری از تکرار چنین اقداماتی راه دیگری وجود ندارد.

نفوذ منطقه‌ای ایران؛ اهرم چانه‌زنی یا مانعی بر سر راه توافق هسته‌ای؟

تاریخ انتشار: ۱۱ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۹ مهر ۱۴۰۵)

منبع
اسکای نیوز عربی

یک رسانه خبری عربی زبان است که در سال ۲۰۱۲ فعالیت خود را آغاز کرد و دفتر مرکزی آن در ابوظبی، امارات متحده عربی، قرار دارد. این شبکه با تمرکز بر اخبار فوری، سیاست منطقه‌ای و بین‌المللی، تحولات امنیتی، اقتصاد و رویدادهای خاورمیانه، از طریق پخش تلویزیونی، وبسایت و بسترهای دیجیتال به پوشش اخبار می‌پردازد. اسکای نیوز عربی گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و کارشناسان، برنامه‌های گفت‌وگو محور و تحلیل‌هایی درباره موضوعاتی مانند ایران، اسرائیل، فلسطین، کشورهای خلیج فارس، رقابت قدرت‌های بزرگ و منازعات منطقه‌ای منتشر می‌کند.

محورهای اصلی مقاله

✓ اختلاف تهران و واشنگتن بر سر برنامه هسته‌ای ایران بار دیگر به اصلی‌ترین مانع توافق تبدیل شده است؛ ایران غنی‌سازی را حقی حاکمیتی و غیرقابل چشم‌پوشی می‌داند، درحالی‌که آمریکا بر محدودیت‌های مؤثر، نظارت گسترده و تضمین جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای تأکید دارد. در این میان، افزایش فشارهای اقتصادی و نظامی، اختلاف بر سر تنگه هرمز و تشدید تنش میان حوثی‌ها و عربستان سعودی، چشم‌انداز دستیابی به توافق را پیچیده‌تر کرده است.

✓ مهند العزاوی، تحلیلگر مسائل نظامی معتقد است تهران با مقاومت در برابر خواسته‌های واشنگتن و طولانی کردن روند مذاکرات در پی خرید زمان است؛ راهبردی که به گفته او، تاکنون به ایران امکان داده فشارها را تحمل کند و از ظرفیت گروه‌های همسو در منطقه بهره‌برد. او هشدار داد که ادامه بن بست هسته‌ای ممکن است آمریکا را به سمت گزینه‌های نظامی شدیدتر سوق دهد. در مقابل، حکم امهز، پژوهشگر مسائل منطقه‌ای، تأکید کرد که ایران حاضر به کنار گذاشتن اصل غنی‌سازی نیست، اما می‌تواند درباره تعلیق موقت، کاهش سطح غنی‌سازی و رسیدگی به نگرانی‌های بین‌المللی مذاکره کند.

✓ جعفر سلمان، پژوهشگر سیاسی بحرینی معتقد است اختلاف اصلی دو طرف صرفاً بر سر اصل غنی‌سازی نیست، بلکه به چگونگی راستی‌آزمایی تعهدات ایران و تضمین جلوگیری از بازسازی ظرفیت‌های حساس هسته‌ای مربوط می‌شود. به گفته او، واشنگتن در مقطعی از پذیرش غنی‌سازی در سطوح پایین تر سخن گفته، اما خواهان سازوکاری است که امکان بازرسی سریع و گسترده را فراهم کند؛ درحالی‌که ایران با دسترسی نامحدود و فوری بازرسان آمریکایی موافق نیست. سلمان همچنین استدلال کرد که تهران تلاش دارد موضوع هسته‌ای

رابطه مراحل بعدی مذاکرات موقوف کند و در عوض، تنگه هرمز و فشارهای ناشی از آن بر بازار انرژی را به اهرم اصلی چانه زنی تبدیل سازد. به باور او، کاهش کارایی این اهرم می‌تواند ایران را دوباره در برابر مسئله هسته‌ای و خواسته‌های آمریکا قرار دهد.

❖ در مقابل، امهز تأکید کرد که ایران پیش‌تر آمادگی خود را برای کاهش سطح غنی‌سازی و رسیدگی به نگرانی‌های غرب اعلام کرده، اما خواهان تضمین‌های متقابل است. او با اشاره به بی‌اعتمادی تهران به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، مدعی شد که ایران نسبت به احتمال سیاسی کاری در بازرسی‌ها و افشای اطلاعات حساس امنیتی نگرانی دارد. از دیدگاه او، فشارهای نظامی ممکن است به جای حل مسئله، انگیزه بخشی از جامعه ایران برای دستیابی به سلاح هسته‌ای را تقویت کند.

❖ حسان خطیب، استاد علوم سیاسی در دانشگاه موری استیت، اختلاف را فراتر از مسئله غنی‌سازی ارزیابی کرد. او معتقد است دولت دونالد ترامپ به دنبال توافقی جامع‌تر از توافق هسته‌ای دوره باراک اوباما است که علاوه بر پرونده هسته‌ای، موضوع موشک‌های بالستیک و نقش منطقه‌ای ایران را نیز در برگیرد. خطیب با تأکید بر نگرانی‌های آمریکا درباره سطح غنی‌سازی، ذخایر اورانیوم و محدودیت‌های نظارتی، مدعی شد که واشنگتن برنامه هسته‌ای ایران را تهدیدی جدی تلقی می‌کند و خواهان توافقی است که به زعم آن، امکان دستیابی تهران به سلاح هسته‌ای را از بین ببرد.

❖ با این حال، در جریان گفت‌وگو اختلاف مهمی درباره آثار حملات نظامی قبلی بر این پرونده شکل گرفت. خطیب معتقد بود ترامپ میان توافقی محدود، ادامه مذاکرات طولانی و اقدام نظامی انتخاب کرده و در نهایت گزینه نظامی را برگزیده است؛ اما امهز استدلال کرد که حملات نه تنها مسئله هسته‌ای را حل نکرده‌اند، بلکه با افزایش بی‌اعتمادی و تضعیف مسیر دیپلماسی، دستیابی به راه حل پایدار را دشوارتر کرده‌اند. اختلاف دیگر بر سر نقش اسرائیل در تصمیم‌گیری واشنگتن بود: خطیب بر مسئولیت و محاسبات مستقل دولت آمریکا تأکید داشت، در حالی که طرفداران دیدگاه مقابل، ملاحظات امنیتی اسرائیل و رقابت بر سر برتری منطقه‌ای را از عوامل مؤثر بر تشدید فشارهای دانستند.

❖ در بخش دوم گفت‌وگو، تشدید تنش میان حوثی‌ها و عربستان سعودی و پیامدهای آن برای امنیت منطقه بررسی شد. العزای با اشاره به حملات منتسب به حوثی‌ها علیه اهدافی در عربستان، از جمله فرودگاه ملک خالد در ریاض، هشدار داد که توان عملیاتی این گروه و دقت حملات آن را نباید دست‌کم گرفت. او مدعی شد که برخورداری حوثی‌ها از موشک‌ها، پهپادها و توانایی هدف‌گیری زیرساخت‌های راهبردی، احتمال بهره‌مندی آنان از حمایت و فناوری خارجی را مطرح می‌کند؛ هرچند در این گفت‌وگو شواهد مستقلی برای اثبات نقش مستقیم یک طرف ثالث در حملات ارائه نشد.

❖ العزای همچنین معتقد بود که گسترش درگیری‌ها می‌تواند بازار انرژی و مسیرهای تجارت منطقه‌ای از جمله

باب‌المنذب راتحت فشار بیشتری قرار دهد. سلمان نیز گفت عربستان در سال‌های گذشته بارها راه‌حل سیاسی را ترجیح داده و حتی برای کاهش تنش با ایران و حوثی‌ها تلاش کرده است؛ با این حال، تداوم تهدیدها ممکن است ریاض را به بازنگری در این رویکرد وادار کند. از نگاه او، هر توافقی با حوثی‌ها زمانی می‌تواند پایدار باشد که توان و انگیزه این گروه برای ازسرگیری حملات محدود شود. در مقابل، امهز تأکید کرد که تصمیم‌های حوثی‌ها را نمی‌توان صرفاً به دستور تهران نسبت داد و این گروه در محاسبات خود منافع و ملاحظات داخلی یمن را نیز در نظر می‌گیرد. او ضمن تأیید حمایت دیرینه ایران از این گروه، ادعای وجود نیروهای فرماندهی ایرانی در یمن را فاقد تأیید رسمی دانست.

آیا ایران در آستانه خروج از پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای است؟

تاریخ انتشار: ۱۲ اکتبر ۲۰۲۶ (۲۰ مهر ۱۴۰۵)

منبع

ریسپانسیبل استیت کرفت

یک رسانه تحلیلی آمریکایی است که در سال ۲۰۲۰ از سوی مؤسسه کوئینسی برای کشورداری مسئولانه راه‌اندازی شد. این نشریه بر سیاست خارجی آمریکا، دیپلماسی، امنیت بین‌الملل، مداخلات نظامی، رقابت قدرت‌های بزرگ و راهکارهای کاهش تنش و جلوگیری از جنگ تمرکز دارد. ریسپانسیبل استیت کرفت با انتشار گزارش‌های خبری، مقالات تحلیلی و دیدگاه‌های کارشناسان، سیاست‌های واشنگتن در قبال ایران، چین، روسیه، خاورمیانه و دیگر مناطق راهبردی را بررسی می‌کند و به‌طور ویژه بر دیپلماسی، خویشتن‌داری نظامی و کاهش اتکا به استفاده از نیروی نظامی در سیاست خارجی تأکید دارد.

نویسنده

دکتر وندی رمضان‌البان

پژوهشگر پس‌دکتری در مرکز مطالعات ترکیه، عثمانی، بالکان و آسیای مرکزی در مدرسه مطالعات عالی علوم اجتماعی پاریس

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است بحث خروج ایران از پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (ان‌پی‌تی) پس از جنگ و بازگشت تحریم‌های سازمان ملل، وارد مرحله‌ای جدی‌تر شده است. در ۲۸ سپتامبر، ۳۲ چهره محافظه‌کار ایرانی با انتشار نامه‌ای سرگشاده خواستار خروج فوری ایران از این پیمان و توقف همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی شدند. پیش‌تر نیز نمایندگان تندرو مجلس بارها چنین درخواستی مطرح کرده و در سال ۲۰۲۵ طرحی برای آغاز روند خروج تدوین کرده بودند، اما این طرح تاکنون به مرحله اجرا نرسیده است. در سپتامبر ۲۰۲۶ نیز گروهی از نمایندگان طرحی با عنوان فوریت سه‌گانه را به محمدباقر قالیباف ارائه کردند. نویسنده معتقد است تداوم این تحرکات نشان‌دهنده افزایش فشار جریان‌های تندرو برای تغییر سیاست هسته‌ای کشور است، هرچند نبود اجماع سیاسی همچنان مانع اصلی خروج رسمی ایران از پیمان محسوب می‌شود.

✓ نویسنده معتقد است جنگ با آمریکا و اسرائیل، بحث خروج از ان‌پی‌تی را از انحصار جریان‌های فوق‌محافظه‌کار خارج کرده و دامنه اختلاف نظر را در ساختار سیاسی ایران گسترش داده است. در گذشته، محافظه‌کاران عموماً با مذاکره با آمریکا مخالفت می‌کردند و توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ را مورد انتقاد قرار می‌دادند؛ از چهره‌های شاخص این جریان می‌توان به سعید جلیلی و حمید رسایی اشاره کرد. با این حال، پس از جنگ، برخی چهره‌های نزدیک به جریان میانه‌رو نیز مواضع خود را تغییر داده‌اند؛ از جمله علی‌نظری که اکنون نه تنها از خروج ایران از ان‌پی‌تی،

بلکه از دستیابی به سلاح هسته‌ای نیز حمایت می‌کند. نویسنده معتقد است این تحولات نشان می‌دهد تجربه جنگ و فشارهای خارجی می‌تواند بر محاسبات جریان‌های سیاسی مختلف اثر بگذارد. با این حال، تصمیم نهایی درباره پرونده هسته‌ای صرفاً در اختیار مجلس نیست و شورای عالی امنیت ملی، به عنوان نهاد اصلی تصمیم‌گیر در مسائل راهبردی و امنیتی، نقش تعیین‌کننده‌ای دارد.

✔ نویسنده معتقد است تهدید خروج از ان پی تی سال‌ها به عنوان اهرمی برای فشار دیپلماتیک بر غرب استفاده شده و لزوماً به معنای تصمیم قطعی برای خروج نیست. حسن روحانی نیز در سال ۲۰۰۵، هنگامی که دبیر شورای عالی امنیت ملی و مذاکره‌کننده هسته‌ای بود، تهدید کرده بود در صورت ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت، کشور از پیمان خارج خواهد شد؛ با این حال، پس از ارجاع پرونده در فوریه ۲۰۰۶، این تهدید عملی نشد. تفاوت شرایط کنونی در آن است که محسن رضایی، دبیر شورای عالی امنیت ملی، اخیراً در واکنش به قطعنامه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با شماره ۶۱/۲۰۲۶/GOV، این نهاد را به سیاسی‌کاری متهم کرده و هشدار داده است که چنین اقداماتی می‌تواند به خروج کشورها از پیمان منجر شود.

✔ نویسنده معتقد است خروج از ان پی تی را نباید با تصمیم به ساخت سلاح هسته‌ای یکسان دانست. محسن رضایی در گفت‌وگویی با الجزیره در ۱۹ سپتامبر، همچنان بر پایبندی به فتوای آیت الله علی خامنه‌ای در سال ۱۹۹۵ علیه تولید سلاح‌های کشتار جمعی تأکید کرده و از راه حل دیپلماتیک برای پایان جنگ سخن گفته است. ایران در مجمع عمومی سازمان ملل پیشنهاد کرده بود درگیری‌ها در همه جبهه‌ها پایان یابد، دارایی‌های مسدود شده ایران آزاد شود و محاصره بنادر کشور برداشته شود؛ پیشنهادی که ترامپ رد کرد.

✔ در همین حال، روابط تهران با آژانس به شدت تیره شده است. مقام‌های ایرانی رافائل گروسی، مدیرکل آژانس را به نقش آفرینی سیاسی و کوتاهی در محکوم کردن حملات آمریکا و اسرائیل به تأسیسات هسته‌ای ایران متهم می‌کنند. تصویب قطعنامه جدید آژانس و کنارماندن عملی محمد اسلامی، مقام ارشد هسته‌ای ایران از کنفرانس عمومی شصت و نهم این نهاد نیز به تقویت این برداشت در تهران کمک کرده است. نویسنده معتقد است این وضعیت، زمینه سیاسی بحث خروج از پیمان را تقویت کرده، اما هنوز درباره پیامدهای چنین اقدامی اجماع وجود ندارد.

✔ نویسنده معتقد است وابستگی دیپلماتیک و اقتصادی ایران به روسیه و چین، مهم‌ترین مانع خروج از ان پی تی است. پس از خروج آمریکا از توافق هسته‌ای در سال ۲۰۱۸، تهران همکاری با این دو قدرت را گسترش داد و چین به مقصد اصلی صادرات نفت ایران تبدیل شد. تصمیم به خروج از پیمان می‌تواند روابط با مسکو و پکن را تحت فشار قرار دهد؛ دو کشوری که در گذشته با ارجاع پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت و اعمال تحریم‌های چندجانبه موافقت کرده بودند.

✔ در عین حال، نویسنده احتمال می‌دهد تهدیدهای اخیر تهران پیامی به روسیه و چین نیز باشد تا آن‌ها را به

استفاده از حق وتوی خود در برابر اقدامات تازه ضد ایرانی در شورای امنیت ترغیب کند. در شرایط کنونی، بیشتر اصلاح طلبان و میانه‌روها همچنان با خروج مخالف اند و شورای عالی امنیت ملی نیز به اجماع نرسیده است. تصمیم قالیباف درباره پیشبرد یا متوقف کردن طرح مجلس می‌تواند تصویری از توازن نیروهای سیاسی ارائه دهد، هرچند الزاماً مسیر نهایی سیاست هسته‌ای ایران را تعیین نخواهد کرد. جمع‌بندی نویسنده این است که نقش روسیه و چین در حفظ عضویت ایران در ان پی تی همچنان حیاتی است، اما بحث خروج از این پیمان با شدتی کم سابقه در ساختار سیاسی ایران دنبال می‌شود.

حملات شورشیان در جنوب شرق ایران افزایش یافته است

تاریخ انتشار: ۱۰ اکتبر ۲۰۲۶ (۱۸ مهر ۱۴۰۵)

منبع
لانگ وار ژورنال

یک پایگاه خبری و تحلیلی تخصصی آمریکایی است که در سال ۲۰۰۷ فعالیت خود را آغاز کرد و بر پوشش جنگ‌ها، تروریسم، گروه‌های مسلح و تحولات امنیتی در مناطق مختلف جهان تمرکز دارد. این نشریه به‌ویژه در زمینه فعالیت گروه‌های جهادی، القاعده، داعش، طالبان، شبکه‌های وابسته به آن‌ها و عملیات نظامی آمریکا و متحدانش گزارش‌ها و تحلیل‌هایی منتشر می‌کند.

نویسنده
جانانان سایح

تحلیلگر ارشد مسائل بین‌الملل بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است افزایش فعالیت‌های مسلحانه در سیستان و بلوچستان، از تداوم فشار امنیتی بر جمهوری اسلامی در مناطق مرزی حکایت دارد. ائتلاف «جبهه مبارزان مردمی» در ۸ اکتبر مدعی شد دو حمله علیه نیروهای امنیتی ایران انجام داده که به کشته شدن یک مأمور پلیس و یک سرباز ارتش منجر شده است. با این دو عملیات، شمار حملات اعلام شده این گروه طی هفت روز به پنج مورد رسید. این ائتلاف که در دسامبر ۲۰۲۵ تشکیل شد، از چهار گروه مسلح بلوچ، شامل جیش العدل، پادابلوچ، حرکت نصر بلوچستان و گروه نظامی محمد رسول‌الله تشکیل شده است. بر اساس گزارش، از ژانویه ۲۰۲۶ تا کنون دست کم ۳۷ حادثه مسلحانه در استان رخ داده که ۱۱ مورد آن به این ائتلاف، ۱۹ مورد به مهاجمان ناشناس، شش مورد به نیروهای حکومتی و یک مورد به گروه انصارالفرقان نسبت داده شده است.

✓ نویسنده معتقد است افزایش عملیات جبهه مبارزان مردمی در اکتبر، پس از چندین درگیری مرگبار با نیروهای حکومتی شدت گرفته است. در اول اکتبر، نیروهای امنیتی به موضع این گروه در منازلاب حمله کردند؛ رویدادی که بنا بر ادعای گروه به کشته شدن چهار عضو آن انجامید، در حالی که سپاه پاسداران شمار کشته‌شدگان را شش نفر اعلام کرد. در روزهای بعد، این ائتلاف مسئولیت حملاتی علیه گشت پلیس در مسیر بمپور - ایرانشهر، مقر پلیس گلشن در جلگ و نیروهای پلیس و ارتش در نزدیکی نصرت‌آباد و نیک شهر را بر عهده گرفت. همچنین در پنجم اکتبر، مهاجمان ناشناس به نیروهای امنیتی لباس شخصی در نزدیکی پل جکیگور حمله کردند که بنا بر گزارش، سه کشته بر جای گذاشت.

✓ نویسنده معتقد است سابقه درگیری‌ها در ماه‌های گذشته نشان می‌دهد فعالیت‌های مسلحانه در منطقه

محدود به موج اخیر نبوده است. در سپتامبر، شش حادثه مسلحانه ثبت شد که چهار مورد آن بدون اعلام مسئولیت باقی ماند و دو مورد به حمله نیروهای حکومتی به مواضع جبهه مبارزان مردمی مربوط بود. از ژوئن تا اوت نیز ۹ درگیری رخ داد، هرچند این ائتلاف مسئولیت هیچ یک را نپذیرفت. در جریان این حوادث، مأموران پلیس، نیروهای سپاه و مرزبانان هدف حمله قرار گرفتند و شماری از آنان کشته یا زخمی شدند. در مقابل، نیروهای حکومتی نیز با استفاده از پهپادها و عملیات زمینی به مواضع گروه‌های مسلح حمله کردند؛ در یکی از این عملیات‌ها در ژوئن، چهار عضو جبهه مبارزان مردمی و یک عضو نیروی زمینی سپاه کشته شدند.

✔ نویسنده معتقد است جبهه مبارزان مردمی تلاش می‌کنند فعالیت‌های خود را فراتر از مطالبات قومی بلوچ‌ها و در چارچوب مخالفت با جمهوری اسلامی معرفی کند. این ائتلاف در بیانیه تأسیس خود، ایران را کشوری توصیف کرده که جمهوری اسلامی آن را به گروگان گرفته است و تأکید کرده که پرچم تازه معرفی شده‌اش جایگزین پرچم ملی ایران نیست. این گروه همچنین حملات ژانویه و فوریه را با ادعای دفاع از ایرانیان در جریان و پس از اعتراضات ژانویه ۲۰۲۶ توجیه کرده است. در آن دوره، مهاجمان به مأموران پلیس، خودروهای گشتی و یک خودروی حامل مقام قضایی حمله کردند. شورای علمای این ائتلاف نیز در ماه مارس وعده داد تا زمان فروپاشی حکومت به مبارزه ادامه دهد و در بیانیه‌های خود از مفاهیم مذهبی مانند جهاد و هجرت استفاده کرد.

✔ نویسنده معتقد است جبهه مبارزان مردمی تنها گروه مسلح بلوچ فعال در منطقه نیست و تفاوت‌های ایدئولوژیک میان این گروه‌ها همچنان پابرجاست. انصارالفرقان که به ائتلاف نپیوسته، یک گروه سلفی-جهادی معرفی شده است که مسئولیت حمله ۲۹ آوریل به گشت پلیس در زاهدان را پذیرفت؛ حمله‌ای که به کشته شدن سه مأمور انجامید. برخلاف ادبیات ملی‌گرایانه فزاینده جبهه مبارزان مردمی، انصارالفرقان همچنان بر مواضع فرقه‌گرایانه تأکید دارد و برخی عملیات خود را با انگیزه‌های مذهبی توجیه می‌کند. در مجموع، گزارش از تعدد گروه‌های مسلح، تداوم حملات علیه نیروهای حکومتی و ادامه عملیات متقابل امنیتی در سیستان و بلوچستان حکایت دارد؛ هرچند شمار و جزئیات تلفات در برخی رویدادها بر اساس ادعاهای متعارض طرف‌ها گزارش شده است.

پس از حادثه پایگاه هوایی فرفورد نیروی هوایی سلطنتی بریتانیا، تهدید ایران علیه بریتانیا تا چه اندازه جدی است؟

تاریخ انتشار: ۱۲ اکتبر ۲۰۲۶ (۲۰ مهر ۱۴۰۵)

منبع
گاردین

یکی از روزنامه‌های مطرح بریتانیاست که در سال ۱۸۲۱ با نام «منچستر گاردین» تأسیس شد و در سال ۱۹۵۹ نام آن به گاردین تغییر یافت. این روزنامه در زمینه سیاست داخلی بریتانیا، سیاست خارجی، روابط بین‌الملل، امنیت جهانی، اقتصاد، محیط زیست و تحولات اجتماعی فعالیت می‌کند و از طریق گزارش‌های تحقیقی، پوشش میدانی، مقالات تحلیلی و یادداشت‌های کارشناسی، رویدادهای مهم جهان را بررسی می‌کند. گاردین در طول تاریخ خود به روزنامه‌نگاری تحقیقی و انتشار گزارش‌هایی درباره مسائل سیاسی و اجتماعی شهرت یافته و در پوشش موضوعاتی مانند جنگ‌های خاورمیانه، روابط آمریکا و اروپا، رقابت قدرت‌های بزرگ، بحران‌های انسانی و سیاست‌های دولت‌ها حضور فعالی دارد.

نویسنده
دن سباغ

دبیر حوزه دفاع و امنیت روزنامه گاردین

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است که اگرچه بریتانیا در حملات آمریکا و اسرائیل علیه ایران نقش محدودی داشته، تحولات دو هفته اخیر نشان می‌دهد که تهران ممکن است در واکنش به این حملات، تهدیدهایی را در داخل بریتانیا دنبال کند. حادثه مشکوک در نزدیکی پایگاه هوایی فرفورد، محل استقرار بمب افکن‌های آمریکایی، نگرانی‌هایی درباره احتمال هدف قرار گرفتن تأسیسات نظامی آمریکا در اروپا ایجاد کرده است. در این حادثه، پنج مرد از لندن با سه خودروی سفیدرنگ به روستای ولفورد، در مجاورت پایگاه، رفتند و هم‌زمان یکی از آن‌ها با پلیس تماس گرفت. هر پنج نفر بازداشت شدند، اما پس از آنکه مواد منفجره یا شواهد روشنی از وجود طرح تروریستی پیدا نشد، با قرار وثیقه پلیس آزاد شدند. دو مرد دیگر نیز در ارتباط با جرائم تروریستی بازداشت و سپس آزاد شدند. با وجود اعلام مقام‌های بریتانیایی درباره وجود نشانه‌هایی از نقش ایران، جزئیات حادثه همچنان روشن نیست و تاکنون اتهامی در این پرونده مطرح نشده است.

✓ نویسنده معتقد است که توانایی ایران برای اجرای حمله مستقیم پهنای عملیاتی علیه پایگاه‌های حفاظت‌شده در بریتانیا همچنان محل تردید است. پایگاه فرفورد به دلیل امکان نزدیک شدن علاقه‌مندان به هواپیماها و تصویربرداری

از بمب افکن‌های آمریکایی، تا حدی در معرض دید قرار دارد؛ بمب افکن‌هایی که با اجازه دولت پیشین بریتانیا برای حمله به ایران استفاده شده بودند. ریچارد ریکتس، مشاور پیشین امنیت ملی بریتانیا هشدار می‌دهد که با توجه به سابقه ایران در طراحی حملات علیه مخالفان حکومت و استفاده آمریکا از این پایگاه، احتمال گسترش دامنه اهداف مورد نظر تهران را نمی‌توان نادیده گرفت.

✓ در مقابل، آنتونیو جوستوتزی، متخصص تروریسم احتمال می‌دهد که حضور افراد در نزدیکی پایگاه اقدامی انحرافی برای القای تهدید بوده باشد. او تأکید می‌کند که آموزش هدایت پهپادهای انتحاری و آماده‌سازی عملیات علیه یک پایگاه هوایی به زمان نیاز دارد و انتقال مواد منفجره نظامی به بریتانیا نیز دشوار است. با این حال، آمریکا برای کاهش خطر، ۱۲ بمب افکن بی-۱ مستقر در فرورد را خارج کرد؛ اقدامی که مقام ارشد نیروهای مسلح بریتانیا آن را تصمیمی عملیاتی برای کاهش ریسک دانست.

✓ نویسنده معتقد است که تحولات جنگ ایران نشان داده‌اند تهران توانسته است بیش از آنچه واشنگتن اذعان می‌کند، به نیروهای آمریکایی آسیب وارد کند. بر اساس گزارشی از کنگره آمریکا، در جریان جنگ ۸۱ هواپیما، بالگرد یا پهپاد نظامی آمریکا منهدم یا آسیب دیده‌اند؛ از جمله تعدادی از تجهیزات که در پایگاه‌های آمریکا در عربستان سعودی واردن هدف قرار گرفتند. ارزش خسارت هواگردها حدود ۱.۹ میلیارد دلار و خسارت سامانه‌های پدافند هوایی حدود ۳.۳ میلیارد دلار برآورد شده است. هم‌زمان، دونالد ترامپ که به دنبال کاهش قیمت نفت است، حمله احتمالی بعدی به ایران را تا پس از انتخابات میان دوره‌ای آمریکا در اوایل نوامبر به تعویق انداخته است. نویسنده تأکید می‌کند که صرف نظر از دلایل خروج بمب افکن‌ها از فرورد و نتیجه تحقیقات پلیس، ارزیابی کلی از تهدید ایران در بریتانیا تغییر کرده و نگرانی‌ها درباره فعالیت‌های مرتبط با تهران افزایش یافته است.

✓ نویسنده معتقد است که بخش مهمی از این تهدید به تلاش‌های منتسب به ایران برای هدف قرار دادن جامعه یهودیان در بریتانیا و دیگر کشورهای اروپایی مربوط می‌شود؛ روندی که از ماه مارس با مجموعه‌ای از حملات آتش افروزی علیه کنیسه‌ها و مراکز مشابه شدت گرفت. سازمان اطلاعات داخلی بریتانیا پذیرفته است که سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در هماهنگی و تشویق این اقدامات نقش داشته است؛ موضوعی که فراتر از الگوی دیرینه تهدید و طراحی ترور مخالفان حکومت در خارج از ایران ارزیابی می‌شود. در پرونده‌ای دیگر، دو تبعه ایرانی به نام‌های سلام احمدیان و رحمان صالحی به تلاش برای هدف قرار دادن جامعه یهودیان منچستر با استفاده از یک بمب دست‌ساز حاوی پودر کلر متهم شده‌اند. دادستان‌ها گفته‌اند این دو با شخص سومی که احتمال می‌رود در ایران باشد، در ارتباط بوده‌اند و از او دستورالعمل‌هایی برای آماده‌سازی وسیله انفجاری دریافت کرده‌اند. محاکمه این پرونده قرار است در دادگاه اولد بیلی برگزار شود.

✓ نویسنده معتقد است که پرونده محمد باقر سعد داوود السعدی نیز ابعاد فرامرزی این تهدید را برجسته می‌کند. مقام‌های آمریکایی در ماه مه او را به هماهنگی و تشویق ۱۸ حمله آتش افروزی و اقدامات تروریستی

کم سطح علیه اهداف یهودی و آمریکایی در بریتانیا و اروپای ماه‌های مارس و آوریل ۲۰۲۶ متهم کردند. به گفته مقام‌های آمریکا، او فرمانده گروه عراقی کتائب حزب الله بوده که مدت‌ها از حمایت سپاه پاسداران برخوردار بوده است. السعدی در دادگاهی در منتهن اتهامات را نپذیرفت و خود را اسیر جنگی خواند؛ اتهامات علیه او، از جمله مشارکت در حمله آتش افروزی به یک کنیسه در لندن از طریق تماس تصویری، همچنان در مسیر رسیدگی قضایی قرار دارد. گروه منتسب به او همچنین مسئولیت آتش زدن چهار آمبولانس متعلق به جامعه یهودیان در شمال لندن را بر عهده گرفته بود؛ حمله‌ای که حدود یک میلیون پوند خسارت برجای گذاشت و چهار نفر در ارتباط با آن به آتش افروزی اعتراف کردند.

پس از افزایش خروج نفت از خلیج فارس، ایران تلاش می‌کند بار دیگر سلطه خود بر کشتیرانی را احیا کند

تاریخ انتشار: ۱۲ اکتبر ۲۰۲۶ (۲۰ مهر ۱۴۰۵)

منبع
سی‌ان‌ان

یکی از شناخته شده‌ترین شبکه‌های خبری جهان است که در سال ۱۹۸۰ به ابتکار تد ترنر در ایالات متحده آمریکا تأسیس شد و به عنوان نخستین شبکه تلویزیونی خبری ۲۴ ساعته، تحول مهمی در شیوه پوشش اخبار ایجاد کرد. این شبکه در زمینه‌هایی مانند سیاست داخلی آمریکا، سیاست خارجی، امنیت ملی، جنگ‌ها و بحران‌های بین‌المللی، اقتصاد و تحولات ژئوپلیتیکی فعالیت می‌کند و از طریق پخش زنده، گزارش‌های میدانی، مصاحبه با مقام‌های سیاسی و نظامی و برنامه‌های تحلیلی، رویدادهای جهان را پوشش می‌دهد.

نویسنده

تیم لیستر

خبرنگار بخش بین‌الملل شبکه سی‌ان‌ان

محورهای اصلی مقاله

✓ نویسنده معتقد است که ایران با افزایش حملات به نفتکش‌ها در تنگه هرمز و خلیج فارس، تلاش می‌کند اهرم فشار خود بر این گذرگاه راهبردی را احیا کند. از اواخر سپتامبر بیش از ۱۲ حمله علیه کشتی‌های تجاری گزارش شده که موجب کاهش حجم انتقال نفت از تنگه هرمز و باقی ماندن قیمت نفت خام در سطحی بالاتر از ۱۰۰ دلار در هر بشکه شده است. در همین حال، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، اعلام کرده است که واشنگتن پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای سوم نوامبر به ایران حمله نخواهد کرد؛ زیرا افزایش هزینه‌های انرژی می‌تواند موقعیت جمهوری خواهان را در انتخابات مجلس نمایندگان و سنا تضعیف کند. ترامپ همچنین از ادامه مذاکرات سازنده با تهران خبر داده و تأکید کرده است که هدف اصلی آمریکا جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای است.

✓ نویسنده معتقد است که تنگه هرمز برای تهران به یک خط قرمز راهبردی تبدیل شده و ایران با وجود فشارهای اقتصادی آمریکا، حاضر نیست اهرم خود بر این آبراه را از دست بدهد. در مقابل، واشنگتن بر ضرورت آزادی کشتیرانی در آب‌های بین‌المللی تأکید دارد؛ موضعی که کشورهای حاشیه خلیج فارس نیز به دلیل وابستگی تجاری خود به این مسیر از آن حمایت می‌کنند. در تازه‌ترین حوادث، گارد ملی امارات روز شنبه از نجات ۲۲ نفر پس از آتش سوزی یک نفتکش خبر داد که همگی شهروند هند بودند. سازمان عملیات تجارت دریایی بریتانیا نیز گزارش داد که یک نفتکش در حال خروج از تنگه هرمز هدف پرتابه‌ای ناشناس قرار گرفته و دچار آتش سوزی شده

است؛ حمله دیگری در همان منطقه در روز یکشنبه به آسیب دیدن یک کشتی انجامید، اما خدمه آن در سلامت بودند. نیروی دریایی سپاه پاسداران نیز مدعی شد یک ابرنفتکش هنگام تلاش برای خروج از تنگه از مسیری غیرمجاز با مین دریایی برخورد کرده و دچار انفجار گسترده شده است.

✓ نویسنده معتقد است که ایران دامنه فشارهای دریایی خود را فراتر از محدوده مستقیم تنگه هرمز گسترش داده است. سازمان عملیات تجارت دریایی بریتانیا گزارش داد که چند کشتی در آب‌های امارات از طریق پیام‌های رادیویی دستور یافتند محل لنگرگیری خود را ترک کنند. شرکت تحلیل امنیت دریایی آمبری نیز اعلام کرد نیروی دریایی سپاه به شش کشتی مستقر در فاصله حدود ۲۵ کیلومتری بندر رأس الخیمه هشدار داده و از آن‌ها خواسته است فوراً لنگر بردارند و به محل لنگرگیری دبی بروند.

✓ به گفته تحلیلگران، افزایش حملات و تهدیدهای ایران واکنشی به رشد حجم انتقال نفت و فرآورده‌های نفتی از تنگه هرمز بوده است. داده‌های شرکت کپلر نشان می‌دهد عبور نفت در پایان سپتامبر به طور متوسط به روزانه ۱۳.۱ میلیون بشکه رسیده بود؛ رقمی معادل اندکی کمتر از ۸ درصد سطح پیش از جنگ که روزانه ۱۷.۱ میلیون بشکه بود. با این حال، در ماه اکتبر جریان انتقال کاهش یافته و روز سه‌شنبه تنها هفت نفتکش از تنگه عبور کردند؛ رقمی کمتر از نصف میانگین هفت روزه و پایین‌ترین میزان از ۲۳ ژوئیه. البته خاموش کردن سامانه‌های شناسایی کشتی‌ها ممکن است باعث شود آمار اولیه عبور و مرور بعداً اصلاح شود.

✓ نویسنده معتقد است که محاصره دریایی بنادر ایران از سوی آمریکا، فشار اقتصادی قابل توجهی بر تهران وارد کرده است. ارتش آمریکا همچنان این محاصره را اجرا می‌کند و روز شنبه پس از بی‌توجهی خدمه یک کشتی باری به هشدارها و تلاش برای عبور از محاصره، به آن حمله کرد. فرماندهی مرکزی آمریکا اعلام کرد یک جنگنده با استفاده از مهمات دقیق به بخش عقبی کشتی ام‌وی اوشن مولیکا، با پرچم پاناما، حمله کرد و سامانه پیشران آن را از کار انداخت، بدون آنکه خدمه آسیب ببینند. به گفته تحلیلگران، این محاصره تاکنون مؤثر بوده است؛ سپتامبر نخستین ماه از زمان آغاز ثبت داده‌های صادرات نفت ایران توسط شرکت کپلر در سال ۲۰۱۳ بود که ایران هیچ نفت خامی را برای بارگیری روی نفتکش‌ها آماده نکرد. هم‌زمان، محسن رضایی، دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران، وضعیت اقتصادی کشور را یکی از دشوارترین دوره‌های تاریخ آن توصیف کرده است.

✓ نویسنده معتقد است که تهران در واکنش به فشار اقتصادی و محدودیت صادرات نفت، تهدید کرده است که اگر ایران نتواند نفت خود را بفروشد، کشورهای همسایه نیز قادر به صادرات نفت نخواهند بود. مقام‌های ایرانی همچنین مدعی‌اند که کمبود موشک‌های رهگیر پدافند هوایی آمریکا، موقعیت نظامی تهران را تقویت کرده و رویکرد نیروهای ایران را به سمت اقدامات تهاجمی سوق داده است. محمد باقر قالیباف، مذاکره‌کننده ارشد ایران، در اواخر سپتامبر هشدار داد که اگر امنیت ایران تضمین نشود، هیچ زیرساختی در منطقه امن نخواهد بود و در منطقه‌ای که ایران امکان فروش نفت نداشته باشد، دیگر کشورها نیز نباید انتظار صادرات نفت داشته

باشند. نویسنده در پایان نتیجه می‌گیرد که ایران اکنون در پی عملی کردن این تهدیدها از طریق افزایش فشار بر کشتیرانی و جریان انتقال انرژی است؛ اقدامی که هم‌زمان با ادامه محاصره آمریکا، بر بازار نفت و امنیت دریایی منطقه تأثیر گذاشته است.

جمع بندی

مجموع مطالب نشان می‌دهد که جنگ ایران با آمریکا و اسرائیل، فراتر از یک رویارویی نظامی، به تقابلی راهبردی بر سر آینده جمهوری اسلامی، موازنه قدرت در خاورمیانه و جایگاه آمریکا در نظم بین‌المللی تبدیل شده است. با وجود حملات نظامی گسترده، ترور مقام‌های ارشد، محاصره دریایی و تشدید تحریم‌های اقتصادی، حکومت ایران همچنان به مقاومت ادامه داده و تلاش کرده است با استفاده از ظرفیت‌های نظامی، محدود کردن تردد در تنگه هرمز و افزایش هزینه‌های اقتصادی و امنیتی برای واشنگتن و متحدانش، قدرت چانه‌زنی خود را حفظ کند.

در مقابل، آمریکا با هدف محدود کردن توان هسته‌ای و موشکی ایران، قطع درآمدهای نفتی و وادار کردن تهران به پذیرش شروط خود، فشارهای نظامی و اقتصادی را افزایش داده است؛ اما نبود توافق بر سر اهداف نهایی جنگ، به ویژه تفاوت میان تغییر رفتار ایران و تغییر نظام سیاسی آن، اثربخشی این راهبرد را با تردید مواجه کرده است. هم‌زمان، خسارات اقتصادی جنگ، افزایش قیمت انرژی، مصرف ذخایر تسلیحاتی آمریکا و آسیب به امنیت کشورهای منطقه نشان می‌دهد که ادامه تقابل برای همه طرف‌ها هزینه‌بر است و برتری نظامی به تنهایی تضمین‌کننده پیروزی سیاسی نیست.

در عرصه داخلی، جنگ به تقویت احساسات ملی‌گرایانه در بخش‌هایی از جامعه ایران و افزایش نقش نهادهای نظامی و امنیتی در ساختار قدرت انجامیده است؛ روندی که می‌تواند احتمال تغییر سریع حکومت بر اثر فشار خارجی را کاهش دهد، هرچند نارضایتی‌های اقتصادی، سرکوب سیاسی و اختلافات درونی همچنان پابرجا هستند. تهران در این شرایط می‌کوشد با تداوم فشار بر مسیرهای انرژی، استفاده از ظرفیت گروه‌های همسو در منطقه و حفظ امکان دور زدن تحریم‌ها، هزینه‌های رویارویی را برای آمریکا افزایش دهد.

در همین چارچوب، تنگه هرمز و باب‌المندب به اهرم‌هایی تعیین‌کننده در رقابت راهبردی تبدیل شده‌اند؛ زیرا اختلال هم‌زمان در این گذرگاه‌ها می‌تواند علاوه بر افزایش قیمت نفت، زنجیره تأمین جهانی، تجارت دریایی و امنیت انرژی آسیا و اروپا را مختل کند. در مقابل، گسترش درگیری به کشورهای خلیج فارس، عراق، یمن و دیگر مناطق پیرامونی، خطر جنگی فرسایشی و غیرقابل کنترل را افزایش می‌دهد. در داخل ایران نیز هرچند تشدید فشارهای خارجی می‌تواند مشکلات معیشتی و اجتماعی را عمیق‌تر کند، این فشارها الزاماً به فروپاشی حکومت منجر نمی‌شوند و حتی ممکن است در کوتاه‌مدت به انسجام بیشتر نیروهای حامی آن بینجامند.

در سطح بین‌المللی، ایران با وجود نارضایتی از خودداری چین و روسیه از ارائه حمایت نظامی مستقیم، همچنان به گسترش روابط با این دو قدرت به عنوان بخشی از سیاست «نگاه به شرق» ادامه خواهد داد؛ سیاستی که بیش از آنکه متکی بر تضمین امنیتی متقابل باشد، بر همکاری‌های اقتصادی، نظامی و سیاسی و تلاش برای کاهش انزوای بین‌المللی استوار است. در عین حال، تجربه جنگ نشان داده است که نزدیکی به قدرت‌های شرقی لزوماً به معنای برخورداری از حمایت نظامی در شرایط بحرانی نیست.

آینده تقابل نیز به چگونگی پیوند میان فشار نظامی، تحریم‌های اقتصادی و دیپلماسی بستگی دارد. اگر واشنگتن خواهان

محدودسازی برنامه هسته‌ای ایران، تضمین امنیت کشتیرانی و کاهش تنش‌های منطقه‌ای باشد، تعیین اهداف مشخص و دستیافتنی و ایجاد سازوکارهای نظارتی و امنیتی می‌تواند زمینه توافق را فراهم کند؛ اما پافشاری بر تغییر حکومت، در کنار ادامه حملات و محاصره اقتصادی، احتمال مقاومت بیشتر تهران و گسترش جنگ را افزایش خواهد داد. در نهایت، سرنوشت این رویارویی نه صرفاً با میزان خسارات نظامی، بلکه با توان طرفین برای تبدیل اهرم‌های فشار به دستاوردهای سیاسی تعیین می‌شود؛ موضوعی که پیامدهای آن می‌تواند توازن قدرت خاورمیانه، اعتبار آمریکا، روابط ایران با چین و روسیه و امنیت اقتصاد جهانی را برای سال‌های آینده تحت تأثیر قرار دهد.

قرارگاه رسانه‌ای
جبهه انقلاب
مدیریت رصد و پایش